

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे

श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय कर्वेनगर, पुणे

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्नित

(आयडी. नं. पीयू./पीएन/एसी/०८६(१९९०) कोड नं. २१४

Website : www.siddhivinayakcollege.org

Email : siddhivinayakcollege52@gmail.com, ssmv@maharashikarve.org

NAAC Accreditation Certificate प्रदान करताना

व्यवस्थापन मंडळाच्या वतीने NAAC समितीचे स्वागत करताना
मा. विद्याताई कुलकर्णी

NAAC समिती सायन्सच्या विद्यार्थिनींशी संवाद साधताना

NAAC समितीची भूगोल विभागाला भेट

NAAC समिती विद्यार्थिनींशी संवाद साधताना

NAAC समितीची क्रीडा विभागाला भेट

NAAC समितीची महाविद्यालय कार्यालयाला भेट

महर्षी कर्वे स्त्री - शिक्षण संस्था

कर्वेनगर, पुणे-४११०५२ (म. रा.)

Tel : +9120 25313000 / 25313200 Fax : +912025313300

E-Mail : secretary@maharshikarve.org

Web : www.maharshikarve.ac.in

सन १८९६ मध्ये थोर समाजसेवक भारतरत्न महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांनी महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेची स्थापना केली. ज्या काळात स्त्रियांना शिक्षण देणे समाजाला अमान्य होते त्या काळात स्त्रियांना शिक्षण देऊन त्यायोगे त्यांना स्वयंपूर्णता मिळवून देण्याच्या उद्देशाने महर्षी कर्वे यांनी केवळ चार विद्यार्थिनींसह सुरु केलेल्या या संस्थेचे कार्य गेल्या १२७ वर्षांत एखाद्या वटवृक्षाप्रमाणे विस्तारले आहे. आज संस्थेचे पुणे, सातारा, वाई, रत्नागिरी, नागपूर, कामशेत आणि वसई असे ७ प्रकल्प असून या सर्व ठिकाणी मिळून ६२ शैक्षणिक शाखा केवळ मुली आणि महिलांसाठी कार्यरत आहेत. सुमारे ३८२६१ विद्यार्थिनी या शाखांद्वारे शिक्षणाचा लाभ घेत आहेत.

हलाखीची आर्थिक परिस्थिती, असुरक्षित वातावरण, घराजवळील परिसरात शाळेची उपलब्धता नसणे या व अशा अनेक कारणांमुळे आजच्या काळातही मुली शिक्षणापासून वंचित राहतात. संस्था अशा सर्व मुलींच्या पाठीशी ठामपणे उभी राहते आणि त्यांच्या शिक्षणाची तसेच वसतिगृहात राहण्याच्या खर्चाची देणगीच्या माध्यमातून सोय करते. अशा अनेक गरजू आणि होतकरू मुली आज संस्थेच्या आर्थिक आणि शैक्षणिक पाठबळामुळे एक यशस्वी व स्वयंपूर्ण जीवन जगत आहेत. निधी संकलन करताना संस्था काही योजनांमधून आपल्या आर्थिक गरजांची पूर्तता करण्याचा प्रयत्न करते.

- **दाननिधी योजना :** या योजनेअंतर्गत तुम्ही काही ठराविक रक्कम संस्थेकडे ठेव म्हणून ठेऊ शकता. रु. १०,०००/- ते ४९,०००/- इतकी देणगी ठेवल्यास पुढील ५ वर्षे आणि रु.५०,०००/- व त्यापुढील रक्कम ठेवल्यास पुढील १० वर्षे त्यावरील व्याजाचा विनियोग दात्याच्या इच्छेप्रमाणे केला जातो, उदाहरणार्थ : वृद्धाश्रमासाठी, गरजू व होतकरू मुलींना शिष्यवृत्ती, पारितोषिके, भोजन व्यवस्था इ. मुदत संपल्यानंतर मूळ रक्कम संस्थेच्या अक्षय निधीत जमा होते. हा अक्षयनिधी संस्थेच्या इतर विकास योजनांकरिता वापरला जातो.
- **आर्थिक पालकत्व योजना :** संस्थेच्या पुणे, सातारा, वाई व कामशेत येथील शाखांमध्ये प्राथमिक, माध्यमिक शाळा तसेच वसतिगृहे आहेत. संस्थेच्या पुण्यातील कर्वेनगर, एरंडवणे, विद्यापीठ आवार, पुणे व वाई, सातारा या शाखांच्या शाळांमध्ये २००० विद्यार्थिनींना मदतीची आवश्यकता आहे. यातील बऱ्याच मुली एक पालक असलेल्या व अनाथ असलेल्या किंवा दुष्काळग्रस्त भागातील आहेत.

शालेय विद्यार्थिनींसाठी आर्थिक पालकत्वाची रक्कम रु. ४०,०००/- शालेय शुल्क व वसतिगृह शुल्क एवढी आहे. उच्चशिक्षण घेणाऱ्या महाविद्यालयीन विद्यार्थिनींसाठी आर्थिक पालकत्वाची रक्कम रु. ५०,०००/- वसतिगृह शुल्क आणि रु. ७०,०००/- महाविद्यालयीन शुल्क एवढी आहे. ज्या विद्यार्थिनींचे आर्थिक पालकत्व घ्यायचे आहे त्या विद्यार्थिनींचे नाव, पत्ता, इयत्ता/वर्ष, कौटुंबिक पार्श्वभूमी, शैक्षणिक प्रगती इ. बाबींची माहिती कळविली जाते.

- **भाऊबीज निधी** : संस्थेचे आजन्म सेवक **कै.गो.म.चिपळूणकर** यांनी सन १९१९ पासून भाऊबीज निधी संकलन योजनेची सुरुवात केली. स्वयंसेवक व देणगीदारांच्या निःस्वार्थ सहकार्यांमुळे या योजनेला गेली १०३ वर्षे प्रचंड प्रतिसाद मिळत आहे. या निधीतून वसतिगृहातील गरीब, गरजू व होतकरू मुलींना शिक्षणासाठी मदत केली जाते. सध्याच्या काळात १०वी/१२वी पर्यंतचे शिक्षण अपुरे आहे. उच्चशिक्षण घेणे ही काळाची गरज आहे; म्हणूनच शालेय शिक्षणाबरोबरच उच्चशिक्षणासाठीही मदत करण्याची गरज आहे. स्त्री शिक्षणाच्या महान कार्याशी आपले नाते जोडण्यासाठी आपण भाऊबीज निधी संकलनाच्या कार्यात सहभागी होऊ शकता. मंगलकार्य, सण समारंभांच्या निमित्ताने, व्रतवैकल्याची सांगता करताना, वर्धापन दिनाच्या शुभेच्छा देताना, आप्तस्वकीयांच्या स्मृतीप्रित्यर्थ आपण भाऊबीज निधी देऊ शकता. तसेच इतरांकडून निधी संकलन करून या कार्यात आपण स्वयंसेवक म्हणून सहभागी सुद्धा होऊ शकता.
- **संकल्प - ३६५** : महिलाश्रम वसतिगृहामध्ये सध्या अंदाजे १५०० विद्यार्थिनी आहेत. त्यापैकी सुमारे ५०० विद्यार्थिनी संस्थेच्या पूर्णतः किंवा अंशतः पालकत्वाखाली आहेत. याशिवाय महिलाश्रम वसतिगृह बालगृह चालविते. यामध्ये ५वी ते १२वी मधील विद्यार्थिनींना प्रवेश दिला जातो. या मुली बालकल्याण मंडळातर्फे सोपविलेल्या असतात. संकल्प-३६५ ही योजना बालकल्याण मंडळाने सोपविलेल्या तसेच संस्थेच्या पूर्णतः किंवा अंशतः पालकत्वाखाली असलेल्या विद्यार्थिनींच्या आहार खर्चासाठी राबविली जाते. या मुलींच्या आहाराचा एकत्रितपणे खर्च सध्याच्या दराने सुमारे रु. १५०००/- प्रतिदिन इतका आहे. या योजनेतर्गत आपण संस्थेला एक रकमी दोन लाख किंवा त्याच्या पटीत देणगी देऊ शकता. या देणगीच्या गुंतवणुकीमधून मिळणाऱ्या व्याजातून विद्यार्थिनींच्या एका दिवसाच्या जेवणाची सोय होऊ शकते. असे प्रतिवर्षी एक दिवस याप्रमाणे पुढील १० वर्षे विद्यार्थिनींच्या आहार खर्चाची व्यवस्था होईल अथवा आपण रु. १५,०००/- प्रतिदिन यानुसार देणगी देऊ शकता.
- **शैक्षणिक सहाय्य योजना (शालेय शैक्षणिक संच)** : शैक्षणिक सहाय्य योजनेअंतर्गत गरजू विद्यार्थिनींना शैक्षणिक संच उपलब्ध करून दिले जातात. या संचामध्ये दोन शालेय गणवेश, बूट-मोजे, शाळेचे दप्तर, पुस्तके, वह्या, कंपासपेटी, स्वेटर, परीक्षेचे पॅड, चित्रकला-हस्तकला साहित्य, इ. साहित्याचा समावेश आहे. या शैक्षणिक संचाची किंमत रु. ३५००/- प्रत्येकी इतकी आहे. तुम्ही अशा एक किंवा अधिक संचासाठी देणगी देऊ शकता.

- **कमवा व शिका योजना :** संस्था एक कमवा व शिका योजना सुद्धा राबवते. या योजने अंतर्गत कनिष्ठ महाविद्यालयातील मुलींना संस्थेच्या संपदा बेकरीमध्ये दररोज २ तास काम करण्याची संधी दिली जाते. या योजनेद्वारा मुली स्वतःच्या शिक्षणाचा खर्च स्वतः उचलतात व नवीन कौशल्येसुद्धा आत्मसात करतात.

- **संस्थेची सामाजिक बांधिलकी आणि त्यासाठी निधी संकलनाची आवश्यकता :**

स्त्री शिक्षणाच्या कार्याबरोबरच संस्था आपल्या सामाजिक बांधिलकीलाही तेव्हादेच महत्त्व देते. संस्थेमध्ये मुलींना शैक्षणिक सोयी अतिशय माफक दरात व अत्याधुनिक पायाभूत सुविधांसह उपलब्ध आहेत. तसेच मुलींसाठी वसतिगृहाची सुविधासुद्धा माफक दरात उपलब्ध आहे. संस्थेमध्ये अशा अनेक मुली आहेत ज्या शिक्षणासाठी पूर्णतः किंवा अंशतः संस्थेवर अवलंबून आहेत. अशा सर्व मुलींच्या शिक्षणाची, राहण्याची व इतर खर्चाची जबाबदारी संस्था घेते. संस्थेला हितचिंतक आणि देणगीदारांकडून मिळालेल्या देणगीचा वापर अनेक गरजू व होतकरू मुलींना शिष्यवृत्ती देण्यासाठी केला जातो. संस्थेच्या महिलाश्रम वसतिगृहामध्ये बालकल्याण मंडळाने सांभाळण्यासाठी सोपविलेल्या मुलींचाही समावेश असतो. या मुली पूर्णतः शिक्षण व निवासासाठी संस्थेवर अवलंबून असतात. वयाच्या १८ व्या वर्षापर्यंत संस्था या मुलींची संपूर्ण जबाबदारी घेते.

या सर्व सामाजिक जबाबदाऱ्या पार पाडताना संस्थेला अनेक आर्थिक अडचणींचा सामना करावा लागतो. आतापर्यंत उदार लोकाश्रयावरच संस्थेचे कार्य सुरु आहे. त्यासाठी आपणही हातभार लावावा, ही विनंती...

संस्थेला दिलेल्या रु. ५००/- आणि त्यावरील रकमेच्या देणग्यांवर देणगीदारांना आयकर कायद्याच्या ८० जी कलमान्वये आयकरात सवलत मिळते.

आपण 'महर्षी कर्वे स्त्री-शिक्षण संस्था' या नावाने काढलेल्या धनादेशाद्वारे अथवा डिमांड ड्राफ्टद्वारे देणगी देऊ शकता. आपण देणगीची रक्कम RTGS/NEFT द्वारे संस्थेच्या बँकेतील खात्यात जमा करू शकता. ऑनलाईन देणगी रक्कम पाठविण्यासाठीचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

- **NAME OF ACCOUNT :** Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha
- **NAME OF BANK :** HDFC Bank
- **BANK BRANCH :** Kothrud Pune
- **ACCOUNT NO. :** 59120050525052
- **ACCOUNT TYPE :** SAVING BANK A/C
- **IFSC :** HDFC0000149

(देणगी रक्कम RTGS/NEFT द्वारा पाठविल्यास आपले नाव, पत्ता, फोन नंबर, पॅन नंबर, UTR NO. इत्यादी तपशील accounts@maharshikarve.org या ई-मेलवर कळवावा).

विद्यार्थी प्रतिनिधी मंडळ २०२२-२३

कु. समृद्धी पेंडसे
विद्यापीठ प्रतिनिधी तृतीय वर्ष वाणिज्य सीआर

कु. कालियाकुडी गुरुभारथी रवी
सचिव तृतीय वर्ष विज्ञान सीआर

वर्ग प्रतिनिधी

कु. निकिता वाघमारे
प्रथम वर्ष कला

कु. भूमिका भगत
द्वितीय वर्ष कला

कु. अर्पिता कलशेट्टी
तृतीय वर्ष कला

कु. साक्षी वाघमारे
प्रथम वर्ष वाणिज्य ए

कु. ज्ञानेश्वरी कंकाळे
प्रथम वर्ष वाणिज्य बी

कु. भाग्यश्री भोईटे
प्रथम वर्ष वाणिज्य सी व डी

कु. सना बागवान
द्वितीय वर्ष वाणिज्य ए

कु. साक्षी पासलकर
द्वितीय वर्ष वाणिज्य बी

कु. पटेल पूनम
द्वितीय वर्ष वाणिज्य सी व डी

कु.वैष्णवी विधाते
तृतीय वर्ष वाणिज्य ए

कु.रोशनी देवकर
तृतीय वर्ष वाणिज्य सी व डी

कु. श्रावणी पाटील
प्रथम वर्ष बीबीए

कु. कशिश खुराना
द्वितीय वर्ष बीबीए

कु. आकांक्षा तिडके
तृतीय वर्ष बीबीए

कु. अंजनी तांबे
प्रथम वर्ष विज्ञान

कु. यशस्विनी बडिगर
द्वितीय वर्ष विज्ञान

कु. सादिया मुजावर
प्रथम वर्ष बीसीएस

कु. सिमरन मुल्ला
द्वितीय वर्ष बीसीएस

कु. ज्ञानदा मोरे
तृतीय वर्ष बीसीएस

कु. गार्गी पटवर्धन
प्रथम वर्ष एम.ए.अर्थशास्त्र

कु. निलम कदम
प्रथम वर्ष एम.ए. इंग्रजी

कु. सुवर्णा देशमुख
द्वितीय वर्ष एम.ए. इंग्रजी

कु. प्रिती येळवंडे
प्रथम वर्ष एम.कॉम

कु. ऋतुजा घुमे
द्वितीय वर्ष एम.कॉम

नामनिर्देशित

कु. चैत्राली गांजवे
प्रथम वर्ष एम.कॉम क्रिडा प्रतिनिधी

कु. साक्षी पोळ
तृतीय वर्ष बीसीएस राष्ट्रीय सेवा योजना प्रतिनिधी

कु. प्रगती शिंदे
द्वितीय वर्ष वाणिज्य एनसीसी प्रतिनिधी

शैक्षणिक नैपुण्य

राधिका कुंटे
अकरावी

अक्षदा सावळे
बारावी

किरण जाधव
प्रथम वर्ष कला-प्रथम

अनुराधा शिंदे
प्रथम वर्ष कला-द्वितीय

आश्लेषा आमटे
प्रथम वर्ष कला-तृतीय

रिमा सगदेव
द्वितीय वर्ष कला-प्रथम

काजल सालुंखे
द्वितीय वर्ष कला-द्वितीय

पूजा मोरे
द्वितीय वर्ष कला-तृतीय

वर्षा गिरमकर
तृतीय वर्ष कला-प्रथम

प्रियंका गायकवाड
तृतीय वर्ष कला-द्वितीय

दिप्ती गायकवाड
तृतीय वर्ष कला-तृतीय

कु. शर्मिष्ठा बळीराम पोटले
प्रथम वर्ष वाणिज्य-प्रथम

कु. साक्षी पळसकर
प्रथम वर्ष वाणिज्य-द्वितीय

कु. दर्शना पोकर
प्रथम वर्ष वाणिज्य-तृतीय

कु. श्वेता खैरे
द्वितीय वर्ष वाणिज्य-प्रथम

कु. तृप्ती काळोखे
द्वितीय वर्ष वाणिज्य-द्वितीय

कु. अंजली जगताप
द्वितीय वर्ष वाणिज्य-तृतीय

कु. संगीता सहानी
तृतीय वर्ष वाणिज्य-प्रथम

कु. भगवंती जैन
तृतीय वर्ष वाणिज्य-द्वितीय

कु. योगिनी राजपुरोहित
तृतीय वर्ष वाणिज्य-तृतीय

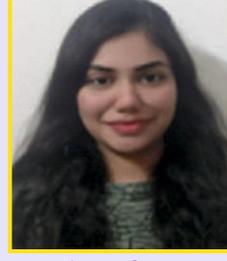
शैक्षणिक नैपुण्य

कु. ज्ञानेश्वरी वांजळे
प्रथम वर्ष बीबीए-प्रथम

कु. दुर्वा कसबे
प्रथम वर्ष बीबीए-द्वितीय

कु. संजना सिन्नरकर
प्रथम वर्ष बीबीए-तृतीय

कृपा रासम
द्वितीय वर्ष बीबीए-प्रथम

निकिता भुते
द्वितीय वर्ष बीबीए-द्वितीय

कु. आकांक्षा तिडके
द्वितीय वर्ष बीबीए-तृतीय

स्नेहल शिंगाडे
तृतीय वर्ष बीबीए-प्रथम

कोमल परस्वर
तृतीय वर्ष बीबीए-द्वितीय

मयुरी कोडमणकर
तृतीया वर्ष बीबीए-तृतीय

साक्षी जड्यार
प्रथम वर्ष विज्ञान-प्रथम

वैशाली हडपड
प्रथम वर्ष विज्ञान-द्वितीय

वैष्णवी शेटी
प्रथम वर्ष विज्ञान-तृतीय

यशस्विनी बडिगर
द्वितीय वर्ष विज्ञान-प्रथम

अनुजा कंद
द्वितीय वर्ष विज्ञान-द्वितीय

भाग्यश्री वाल
द्वितीय वर्ष विज्ञान-तृतीय

बेलीना शिला
तृतीय वर्ष विज्ञान-प्रथम

गुरुभारथी कालियाकुडी
तृतीय वर्ष विज्ञान-द्वितीय

प्रेमा देगाव
तृतीय वर्ष विज्ञान-तृतीय

सिमरण मुल्ला
प्रथम वर्ष संगणक शास्त्र-प्रथम

अर्पिता देडगे
प्रथम वर्ष संगणक शास्त्र-द्वितीय

शैक्षणिक नैपुण्य

प्राजंल बोत्रे

प्रथम वर्ष संगणक शास्त्र-तृतीय

स्वाती भाकरे

द्वितीय वर्ष संगणक शास्त्र-प्रथम

साक्षी पोळ

द्वितीय वर्ष संगणक शास्त्र-द्वितीय

श्वेता जैन

तृतीय वर्ष संगणक शास्त्र-प्रथम

लता कुत्रे

तृतीय वर्ष संगणक शास्त्र-द्वितीय

श्रुतिका कानडे

तृतीय वर्ष संगणक शास्त्र-तृतीय

वृषाली सहस्रबुध्दे

प्रथम वर्ष एमए अर्थशास्त्र-प्रथम

अश्विनी कुबेरे

प्रथम वर्ष एमए अर्थशास्त्र-द्वितीय

कांचन सातपुते

प्रथम वर्ष एमए अर्थशास्त्र-तृतीय

क्षितीजा चव्हाण

द्वितीय वर्ष एमए अर्थशास्त्र-प्रथम

रूपाली चौधरी

द्वितीय वर्ष एमए अर्थशास्त्र-द्वितीय

स्नेहा फलटणकर

द्वितीय वर्ष एमए अर्थशास्त्र-तृतीय

रिया कनोजिया

प्रथम वर्ष एमए इंग्रजी-प्रथम

प्रियांका वाशनव

प्रथम वर्ष एमए इंग्रजी-द्वितीय

शिवानी बोपर्डीकर

प्रथम वर्ष एमए इंग्रजी-तृतीय

रेश्मा लंके

द्वितीय वर्ष एमए इंग्रजी-प्रथम

भारती हुकरे

द्वितीय वर्ष एमए इंग्रजी-द्वितीय

सुगनी सुतार

द्वितीय वर्ष एमए इंग्रजी-तृतीय

हर्षदा गायकवाड

प्रथम वर्ष एम.कॉम - प्रथम

शैक्षणिक नैयुग्य

धनश्री खामकर
प्रथम वर्ष एम.कॉम-द्वितीय

प्रतिमा थोपटे
प्रथम वर्ष एम.कॉम- तृतीय

प्रज्ञा भोसले
द्वितीय वर्ष एम.कॉम-प्रथम

अंजली गोयल
द्वितीय वर्ष एम.कॉम-द्वितीय

प्राजक्ता कांबळे
द्वितीय वर्ष एम.कॉम- तृतीय

क्रीडा प्राविण्य

पूजा पवार
द्वितीय वर्ष कला,
हॅडबॉल
राष्ट्रीय खेळाडू

संतोषी उभे
द्वितीय वर्ष कला,
कुस्ती ऑल इंडिया
इंटर युनिव्हर्सिटी आणि
ज्युडो विभागीय खेळाडू

अवंतिका सालुंके
द्वितीय वर्ष वाणिज्य,
बॉल बॅडमिंटन राज्यस्तरीय
व विभागीय खेळाडू

भंडारी अंकिता
द्वितीय वर्ष वाणिज्य
ज्युदो आणि कुस्ती
विभागीय खेळाडू

निवेदिता सालुंके
द्वितीय वर्ष वाणिज्य,
बॉल बॅडमिंटन राज्यस्तरीय
व विभागीय खेळाडू

निकिता खेराडे
तृतीय वर्ष वाणिज्य,
खो-खो
विभागीय खेळाडू

तन्वी फाटक
तृतीय वर्ष वाणिज्य
योगासन
विभागीय खेळाडू

मेघना कुलकर्णी
प्रथम वर्ष बीबीए,
बॉल-बॅडमिंटन
राज्य खेळाडू

हर्षदा गायकवाड
द्वितीय वर्ष विज्ञान,
हॅडबॉल
विभागीय खेळाडू

विजया माने
द्वितीय वर्ष बीसीए,
बॉल बॅडमिंटन
राज्यस्तरीय खेळाडू

दिक्षा मल्लाह
द्वितीय वर्ष बीसीएस
बॉल बॅडमिंटन
राज्यस्तरीय खेळाडू

प्रतिक्षा कन्हेकर
एमकॉम-२
कबड्डी खेलो इंडिया
सा.फु.पुणे विद्यापीठ खेळाडू

मृण्मयी देशपांडे
एम.ए.-२
बॅडमिंटन-खेलो इंडिया,
आखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
चतुर्थ क्रमांक

प्रतिक्षा वालुंज
एम कॉम२,
बॉल बॅडमिंटन
विभागीय खेळाडू

प्रियेशा देशमुख
प्रियेशा देशमुख, माजी महाविद्यालयीन विद्यार्थिनी,
युवा गौरव पुरस्कार एसपीपीयू (सुवर्ण पदक विजेता
नेमबाजी बधिर ऑलिंपिक ब्राझील)

क्रीडा प्राविण्य

जुनिअर विभाग

कौरवी शांताराम शीतकर
अकरावी
बॉलबॅडमिंटन
राष्ट्रीय रौप्य पदकप्राप्त खेळाडू

सानिका ज्ञानेश्वर शेडगे
बारावी
ज्युदो
खुल्या व शालेय राज्यस्तरीय पदकप्राप्त खेळाडू.

सानिया पपू कंधारे
अकरावी
कबड्डी
शालेय राज्यस्तरीय खेळाडू.

सिद्धी काशिनाथ मारणे
बारावी
कुस्ती व ज्युदो
विभागस्तरीय खेळाडू

समृद्धी बाळासाहेब काळभोर
बारावी
कुस्ती व ज्युदो
विभागस्तरीय खेळाडू

अंकिता अशोक शिकें
अकरावी
कुस्ती व ज्युदो
विभागस्तरीय खेळाडू

शिंदे तनिष्का अजय
बारावी
कबड्डी
विभागस्तरीय खेळाडू

शिवानी सुधारकार कदम
अकरावी
खो-खो
विभागस्तरीय खेळाडू

गावडे सानिका शिवाजी
अकरावी
खो-खो
विभागस्तरीय खेळाडू

समृद्धी मनोहर लोहार
अकरावी
शिकाई मार्शल आर्टस्
शालेय राज्यस्तरीय पदकप्राप्त खेळाडू.

प्राध्यापक नैपुण्य

प्रा. डॉ. अलका सुनील मिस्त्री
Department of Commerce

Achievement: Awarded Ph.D. by Savitribai Phule Pune University, Pune
Subject: Commerce: Co-operation and Rural Development
Title of thesis: 'A study of Role of Grampanchayats in the development of Rural Area with special reference to Pune District'
Month: November 2022

प्रा. डॉ. पल्लवी योगेश तरडे
सहाय्यक क्रीडा संचालिका

Name of the Teacher: Prof. Pallavi Tarde
Department: - Sports & Physical Education
Achievement Awarded Ph. D. SRTMU Nanded.
Subject: Physical Education
Title if thesis: - महाराष्ट्र राज्य बॉल-बॅडमिंटन कनष्टि गट निवड चाचणी व मानके तयार करणे.
Mouth : - January 2023.

मनोगत

मा. डॉ. किशोर देसई

अध्यक्ष

महाविद्यालय विकास समिती

१९९० साली महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या छत्राखाली स्थापन झालेल्या श्री. सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालयाचा प्रवास जोमाने सुरु आहे. या ३४ वर्षांत महाविद्यालयाचा केवळ संख्यात्मकच नव्हे तर गुणात्मक दर्जाही वाढत आहे. महाविद्यालयाने नुकतेच NAAC चे चौथे चक्र पूर्ण करून 'A' ग्रेडसह सर्वोच्च गुण प्राप्त केले आहेत. आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या, होतकरू व हुशार विद्यार्थिनींना मदतीचा हात देत शिक्षणाच्या माध्यमातून त्यांना सक्षम करण्याचे कार्य महाविद्यालय करत आहे. विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त महाविद्यालय विद्यार्थिनींसाठी व्यक्तिमत्व विकास, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन, सॉफ्ट स्किल, मल्टीस्कील, विविध विषयांवर कार्यशाळा, प्लेसमेंट यांसारखे विविध प्रकारचे विद्यार्थी केंद्रित उपक्रम राबवत आहे.

महाविद्यालय ज्या उत्साहाने, जिद्दीने अधिक सिद्धी मिळवण्याच्या दिशेने वाटचाल करत आहे त्यासाठी व्यवस्थापक मंडळाच्या वतीने महाविद्यालयाच्या आगामी वाटचालीस शुभेच्छा!

नवीन शैक्षणिक धोरणाचा भाग बनून दर्जेदार शिक्षणाचे नवे आयाम अनुभवण्यासाठी सज्ज राहू या...

प्राचार्य मनोगत

प्राचार्य डॉ. अरविंद शेलार

श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय पालवी चा २९ वा वार्षिक अंक आपल्या हाती देताना मनोमनी आनंद होत आहे . महाविद्यालयाची वाटचाल ही ३४ वर्षाकडे चालू आहे .या शैक्षणिक ज्ञानाच्या मार्गावरील आपण सारे सहप्रवासी आहोत या वाटचालीत आपल्याला जे काही भावले ते आपण शब्दातून या पालवी मध्ये मांडले आहे. लेख व कवितांनी फुललेला व नटलेला हा पालवीचा अंक निश्चितच युवा मनाला आवडणारा आहे. याबद्दल पालवीचे संपादक डॉ. विद्या चोपडे व सहसंपादक डॉ. वैशाली देशपांडे तसेच पालवी सल्लागार मंडळ यांचे देखील यानिमित्ताने अभिनंदन.

महाविद्यालय हे एक शैक्षणिक परिवाराचे अंग आहे आणि याच परिवारातील असलेल्या विद्यार्थिनींच्या लेखणीतून शब्दबद्ध केलेल्या साहित्याचे एक प्रतिबिंब म्हणजे पालवी होय. सह-अभ्यासक्रम (co-curricular) अभ्यासक्रमाचा विचार करता यामध्ये देखील महाविद्यालयाने नैपुण्य प्राप्त केले आहे. राज्य व राष्ट्रीय स्तरावरील खेळात देखील महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनीनी यांनी सक्रिय सहभाग नोंदवलेला आहे.

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालयास २०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षात माहे मे मध्ये राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि मान्यता परिषद (NAAC) बंगळूरु, या संस्थेने महाविद्यालयाच्या दिलेल्या भेटीत चौथ्या सायकल मध्येही सलग दुसऱ्यांदा ए ग्रेड प्रमाणित केली आहे. महाविद्यालय कर्वेनगर परिसरात गेली ३३ वर्षे महिला शिक्षणामध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित अग्रेसर म्हणून ओळखले जाते. महाविद्यालयास शैक्षणिक गुणवत्तेची परंपरा लाभलेली आहे. तसेच संशोधन क्षेत्रात देखील या महाविद्यालयाने राज्य व देशात नावलौकिक मिळविलेला आहे. याचा विचार नॅकच्या पिअर टिमने विशेष केला. NAAC या चौथ्या सायकल मध्ये माजी. प्राचार्य डॉ. पुष्पा रानडे, प्रभारी प्राचार्य. डॉ. वंदना कुलकर्णी व तत्कालीन प्राचार्य डॉ. संहिता आठवले यांचे योगदान व मार्गदर्शन लाभले होते. महाविद्यालयास मिळालेल्या ए ग्रेड मुळे महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष श्री. रविंद्र देव व कार्योपाध्यक्ष विद्याताई कुलकर्णी तसेच महाविद्यालय विकास समितीचे अध्यक्ष डॉ. किशोर देसर्डा, संस्था सचिव डॉ. पी. व्ही.एस. शास्त्री व सन्माननीय सदस्या सीमाताई कांबळे व संस्था विश्वस्त मिलिंद लेले यांनी महाविद्यालयाचे अंतर्गत गुणवत्ता हमी समिती समन्वयक, प्रा. आम्रपाली औरंगाबादकर व उपप्राचार्य, सर्व प्राध्यापक, सर्व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे अभिनंदन व आभार व्यक्त केले. पालवी अंक वाचकांच्या हाती देताना ,पुनश्च एकदा शैक्षणिक वर्ष २०२३ २४ यासाठी मनःपूर्वक शुभेच्छा !

संपादकीय

प्रा. डॉ. विद्या चोपडे

प्रा. डॉ. वैशाली देशपांडे

सप्रेम नमस्कार !

पालवी वार्षिकांक (२०२२-२३) एकोणतिसावा आपल्या हाती देतांना विशेष आनंद होत आहे. १२७ वर्षांची महिला शैक्षणिक परंपरा असलेल्या महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या, अनेक शैक्षणिक शाखांपैकी श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय एक आहे. महाविद्यालयाने ३३ वर्ष पूर्ण केली आहेत.

महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींच्या शैक्षणिक गुणवत्तेबरोबर लेखन कला आदी सुप्त गुणांना संधी देण्यासाठी वार्षिकांक 'पालवी' ची निर्मिती सन १९९४-९५ मध्ये झाली आहे. आज या अंकाने २९ वर्ष पूर्ण केली आहेत.

श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालयाने शैक्षणिक परंपरेला साजेसे २०२२-२३ या वर्षी चौथ्या सायकल मध्ये NAAC ची 'A' ग्रेड प्राप्त केली आहे . महाविद्यालयासाठी हे अत्यंत गौरवास्पद आणि भूषणाची बाब आहे. महाविद्यालयाच्या या प्रवासामध्ये वार्षिकांक 'पालवी' चे ही महत्त्वाचे योगदान आहे; कारण पालवी हा अंक महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक, सामाजिक, कार्याचे प्रतिबिंब आहे असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही.

या वर्षीच्या पालवी अंकामध्ये प्रामुख्याने आई रिटायर होते, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, महिला सक्षमीकरण इ. विषयांवर विद्यार्थिनी, प्राध्यापक यांचे साहित्य वाचायला मिळेल जरूर वाचा आणि आपला अभिप्राय संपादक मंडळाकडे नक्की पाठवा .

या अंकाच्या निर्मितीसाठी सुरुवातीपासून संस्था प्रतिनिधी व महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य यांचे बहुमोल मार्गदर्शन व प्रोत्साहन मिळाले. महाविद्यालयाचे सर्व विभाग प्रमुख, मंडळ प्रमुख, योजना प्रमुख, कार्यालय विभाग आणि सर्व विद्यार्थिनी यांचा यातील सहभागही अतिशय महत्त्वाचा आहे. सर्वांच्या एकत्रित प्रयत्नांमधून हा अंक साकारला आहे.

सर्वांचे मनापासून आभार

आश्रमगीत

हे वंद्य आश्रमा त्वां माझे प्रणाम घ्यावे
या बालबालिकांना सत्स्फूर्ति लागि द्यावे ॥४॥
या सिंह तोरण्यांच्या उत्तुंग शैलमाला
राहोत पाठिराख्या करि गुंफुनी कराला ॥१॥
ही मंद मंद वाहो सरिता मुठा सुमाता।
वाहूनि आणि नेमे सुमगंध युक्त वाता ॥२॥
ही हासरी सदाची क्षेत्रे अशी डुलोत।
असहाय बालिकांच्या हृदिंशक्ति साठवीत ॥३॥
हा पूर्व पर्वतीचा गिरीजाकृपा कटाक्ष
पावित्र्य रक्षणार्थी राहो सदैव दक्ष ॥४॥
गुरुराज थोर अण्णा तुज लाभले महर्षी।
आशीर्वचें तयांच्या नांदोत सर्व हर्षी ॥५॥
पावित्र्य देवतांचे व्रतितत्व तापसांचे।
मांगल्य प्रेमगृहिंचे नांदो असे सदाचे ॥६॥
गुरुशिष्य - भक्ती राहो अतिपूज्य आश्रमींची।
जी दूर ना कधीही होणार या जीवींची ॥७॥
या पुण्य हिंदभूच्या सत्कीर्तिमंदिराची।
राखावया प्रतिष्ठा चित्शक्ती आश्रमींची ॥८॥
ध्यानी मनी म्हणोनी स्मरणार या चरित्रा।
लववीन नम्र माथा हे आश्रमा पवित्रा ॥९॥
हे वंद्य आश्रमात्वा माझे प्रणाम घ्यावे ॥१०॥

कवी : वा. गो. मायदेव

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे
श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय

कर्वेनगर, पुणे - ४११०५२.

नॅक पुनर्मूल्यांकित : अ श्रेणी १० जून २०२३ ते ९ जून २०२८
(नॅक कडून विस्तारीत कालावधी परवानगी)

वार्षिकांक : २०२२ - २०२३

अंक - २९ वा

पालवी

* सल्लागार समिती *

अध्यक्ष

मा. डॉ. किशोर देसर्डा

आणि

महाविद्यालय विकास समिती

* अध्यक्ष आणि संपादक *

प्रभारी प्राचार्य डॉ. अरविंद शेलार

* कार्यकारी संपादक *

प्रा. डॉ. विद्या वसंत चोपडे

प्रा. डॉ. वैशाली मुकुंद देशपांडे

* सहसंपादक *

प्रा. किरण नाईकनवरे

प्रा. अंजली खरे

* सदस्य *

प्रा. अनघा चिकटे, प्रा. फरिदा सय्यद, प्रा. रघुनाथ गवळी, प्रा. श्रीया उमराणी,
प्रा. स्नेहल सरनोत, प्रा. वृषाली चांदोरकर, प्रा. सारिका गडसिंग, श्री. विकास गवते, पूजा डोईफोडे

* विद्यार्थिनी प्रतिनिधी *

कु. समृद्धी विक्रम पेंडसे (विद्यापीठ प्रतिनिधी), कु. गुरुभारती रवी कालियाकुडी (विद्यार्थिनी प्रतिनिधी मंडळ, सचिव)

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था

व्यवस्थापक मंडळ २०२१ ते २०२५

* अध्यक्ष *

मा. श्रीमती स्मिता घैसास

* उपाध्यक्ष *

मा. श्री. शशिकांत सुतार, मा. श्री. अजय आपटे, मा. डॉ. कांतीलाल संचेती, मा. डॉ. धनजय केळकर

* विश्वस्त *

मा. श्री. राजेंद्र जोग, मा. श्री. पुरुषोत्तम लेले, मा. श्री. अतुल नागरस

* सेवक प्रतिनिधी *

मा. श्री. भारतभूषण जोशी, मा. श्री. प्रसाद नगरकर, मा. श्री. अजित भोसले

* व्यवस्थापक मंडळाचे सभासद *

मा. श्री. रविंद्र देव (कार्याध्यक्ष), मा. श्रीमती विद्या कुलकर्णी (उपकार्याध्यक्ष)

* सदस्य *

मा. श्री. जयंत इनामदार, मा. डॉ. धनंजय कुलकर्णी, मा. श्रीमती मोहना कदम, मा. डॉ. किशोर देसर्डा,
मा. श्री. किरण बराटे, मा. श्रीमती सीमा कांबळे, मा. श्री. दत्ताजी थोरात, मा. अॅड. प्रभाकर सोनपत्की, मा. श्री. अमित ठक्कर

* आजन्म सेवकांचे प्रतिनिधी *

मा. डॉ. माधुरी खंबाटे, मा. श्रीमती शीतल दंडवते (सी.ए.), मा. डॉ. मीना गणपती,
मा. श्रीमती स्वाती शेंडे, मा. श्रीमती कांचन सातपुते, मा. श्री. प्रदीप जोशी

* स्वीकृत सदस्य *

मा. श्री. अभय कुलकर्णी (सी.ए.), मा. श्रीमती सविता काजरेकर,

* निमंत्रित *

* सचिव *

मा. डॉ. पी. व्ही. एस. शास्त्री

* महाविद्यालय विकास समिती नवीन विद्यापीठ कायदा *

अध्यक्ष मा. डॉ. किशोर देसर्डा	शिक्षण क्षेत्रातील प्रतिनिधी मा. श्रीमती विद्या कुलकर्णी	व्यवसाय क्षेत्रातील प्रतिनिधी मा. श्रीमती सीमा कांबळे
संशोधन क्षेत्रातील प्रतिनिधी डॉ. प्रशांत साठे	सामाजिक कार्य प्रतिनिधी मा. श्रीमती क्षितिजा सोमण	संस्था प्रतिनिधी मा. डॉ. पी. व्ही. एस. शास्त्री
विभागाचे प्रमुख डॉ. अरविंद शेलार	शिक्षक प्रतिनिधी प्रा. अनघा चिकटे	शिक्षक प्रतिनिधी प्रा. फरीदा सय्यद
शिक्षक प्रतिनिधी डॉ. सुभाष पवार	शिक्षकेतर प्रतिनिधी श्री. प्रशांत मुजुमदार	आय.क्यू.ए.सी. समन्वयक प्रा. आम्रपाली औरंगाबादकर
विद्यार्थी कल्याण मंडळ अध्यक्ष	विद्यार्थी कल्याण मंडळ सचिव	प्राचार्य सचिव

Salient Features of our College

- ❖ Legacy of 127 years
- ❖ Completed third cycle of NAAC and received grade 'A'
- ❖ Situated in well integrated location
- ❖ Renowned and Highly qualified Faculty
- ❖ Spacious and Well equipped class rooms
- ❖ Well-equipped Science and Computer Labs with BSNL lease line
- ❖ Toilets and Water Coolers with water purifier on each floor
- ❖ Spacious Reading Hall and State-of-the-art Library
- ❖ Different types of Journals and Periodicals are available
- ❖ Computerization of the Library and Administration
- ❖ Internet and Photo copying facilities
- ❖ Spacious Hall for indoor games
- ❖ LCD Projectors in classrooms
- ❖ The College is under surveillance of CCTV
- ❖ Conduction of parent Teachers meets
- ❖ Strong Alumni Association
- ❖ Placement Cell for all the Streams
- ❖ Career and Psychological Counseling
- ❖ Anti-Ragging and Anti Sexual Harassment Committee
- ❖ EBC, PTC Scholarships
- ❖ Each Department conducts Short Term /Add on Courses
- ❖ Departmental Research Projects for Students
- ❖ Skills Training Program
- ❖ Earn and Learn Scheme for Students
- ❖ Contribution in social responsibility
- ❖ Various Extension Activities/ Health Services on the campus
- ❖ Study tours and Industrial visits
- ❖ Test tutorials and continuous assessment
- ❖ Workshops and seminars for students
- ❖ Hands-on Job training facility
- ❖ Remedial Coaching for weak students / slow learner
- ❖ Exposure to co-curricular and cultural activities
- ❖ Efficient NSS Unit
- ❖ Poor Girls Fund

अ महाविद्यालयामध्ये मिळणाऱ्या शिष्यवृत्त्या

१. कै. कमल दिगंबर बोरामणीकर पारितोषिक - महाविद्यालयातील गरीब व गरजू विद्यार्थिनीसाठी
२. सौ. शालिनी अनंत जावडेकर पारितोषिक - महाविद्यालयातील गरीब व गरजू विद्यार्थिनीसाठी
३. कै. महाराणी हिराबाई पवार पारितोषिक - महाविद्यालयातील गरीब व गरजू विद्यार्थिनीसाठी
४. कै. श्री.कृ.वा. आपटे व श्रीमती आपटे पारितोषिक - महाविद्यालयातील बी.ए.व बी.कॉम.च्या गरीब विद्यार्थिनीसाठी
५. कै.डॉ. माधव रामचंद्र देसाई पारितोषिक - महाविद्यालयातील गरीब व गरजू विद्यार्थिनीसाठी
६. अंबिका व शि.प.दुमाळे पारितोषिक - महाविद्यालयातील गरीब व गरजू विद्यार्थिनीसाठी
७. वसुंधरा सातवळेकर पारितोषिक - महाविद्यालयातील गरीब व गरजू विद्यार्थिनीसाठी
८. चिंतामण देशमुख व राजेंद्र देशमुख - महाविद्यालयातील गरीब व गरजू विद्यार्थिनीसाठी

ब महाविद्यालयातर्फे दिली जाणारी पारितोषिके

१. कै. गंगाधर विनायक गोडबोले अंदाजे रु.१७५/-
तृतीय वर्ष वाणिज्य या वर्गात अकॉटन्सी या विषयात गुण मिळविणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२. कै. गंगुबाई विष्णू रानडे व कै. विष्णू गोविंद रानडे पारितोषिक अंदाजे रु.१७५/-
तृतीय वर्ष वाणिज्य या वर्गात अकॉटन्सी या विषयात गुण मिळविणाऱ्या विद्यार्थिनीस
३. कै. शिरीष पाटील पारितोषिक अंदाजे रु.१७५/- तीन विद्यार्थिनीस विभागून
वरिष्ठ महाविद्यालयातील स्नेहसंमेलनात प्रावीण्य दाखविल्याबद्दल
४. कै. विमल भिकाजी करमरकर रु.३५०/-
तृतीय वर्ष कला या वर्गात मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
५. कै. श्रीमती येसूबाई बर्वे व कै.श्रीमती लक्ष्मीबाई केळकर रु.७०/-
तृतीय वर्ष कला या वर्गासाठी मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस व तृतीय कला, वाणिज्य या वर्गात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस.
६. कै. गिरीश स्नेह मंडळ रु. १०१/-
स्नेहसंमेलन, नाट्य, अभिनय, गायन यात प्रावीण्य दाखविणाऱ्या दोन विद्यार्थिनीस रु.३५०/-
७. सौ. पुष्पावती दिवाडकर पारितोषिक
तृतीय वर्ष कलामधील या वर्गात समाजशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस रु. ३५०/-
८. कै. यमुनाबाई जोग यांचे स्मृतीसाठी रु.१३००/- प्रतिवर्षी महाविद्यालयाच्या अर्थशास्त्रासाठी
९. कै. यमुनाबाई जोग पारितोषिक रु. १००/- कला व वाणिज्य शाखेतील संयुक्त प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
१०. मा. प्राचार्य डॉ. चिं.ग.वैद्य पारितोषिक रु. १७५/- तृतीय वर्ष वाणिज्य शाखेत प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
११. मा. सौ. मंगला चिं.ग.वैद्य पारितोषिक रु. १७५/- तृतीय वर्ष कला शाखेत प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
१२. कै. शांताराम रामचंद्र पारखी पारितोषिक - रु.७०/-
प्रथम वर्ष कला या शाखेत ऑडिशनल इंग्रजी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस

१३. कै. शांताराम रामचंद्र पारखी पारितोषिक रु. ७०/-
द्वितीय वर्ष कला या शाखेत इंग्रजी अनिवार्य या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
१४. कै. शांताराम रामचंद्र पारखी पारितोषिक रु. ७०/-
द्वितीय वर्ष कला या शाखेत इंग्रजी विशेष या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
१५. कै. भास्कर क्षीरसागर पारितोषिक रु. १४०/-
तृतीय वर्ष वाणिज्य या वर्गात व्यावसायिक उद्योजकता, कॉस्टिंग व मार्केटिंग या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
१६. कै. अनुसया कोळगेकर पारितोषिक रु. १४०/-
तृतीय वर्ष कला या शाखेत मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
१७. कै. मोहिनी कोळगेकर पारितोषिक
कला शाखेतील सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थिनीस
१८. राधा मेहंदळे ट्रस्ट :
(अ) तृतीय वर्ष कला या वर्गात भूगोल या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
(ब) तृतीय वर्ष कला या वर्गात समाजशास्त्र विशेष या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
(क) तृतीय वर्ष कला या वर्गात समाजशास्त्र विशेष या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
१९. कै. नारायण कोळगेकर पारितोषिक
महाविद्यालयातील तृतीय वर्ष कला या वर्गामध्ये प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२०. कै. श्रीमती उमाबाई नरहर गोखले पारितोषिक
तृतीय वर्ष वाणिज्यमध्ये अकॉटन्सी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२१. कै. उषा शांताराम पारखी स्मृती पारितोषिक रु. ९०/-
प्रथम वर्ष वाणिज्य या शाखेत इंग्रजी अनिवार्य या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२२. कै. उषा शांताराम पारखी स्मृती पारितोषिक रु. ९०/-
प्रथम वर्ष वाणिज्य या शाखेत इंग्रजी अनिवार्य या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२३. कै. उषा शांताराम पारखी स्मृती पारितोषिक रु. ९०/-
द्वितीय वर्ष वाणिज्य या शाखेत इंग्रजी अनिवार्य या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२४. श्रीमती द्रौपदा विश्वनाथ त्रिभुवन पारितोषिक रु. ८८/-
द्वितीय वर्ष कला या वर्गात मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२५. लीला दत्तात्रय मोगरे पारितोषिक रु. १४००/-
तृतीय वर्ष कला या वर्गात समाजशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२६. अनंत विश्वनाथ टिळक पारितोषिक रु. ८७५/-
द्वितीय वर्ष कला या वर्गात समाजशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२७. मृणालिनी मुकुंद नातू पारितोषिक रु. ७०/-
तृतीय वर्ष वाणिज्य अकॉटस या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस

२८. दुर्गा जोशी व लक्ष्मी मेहंदळे पारितोषिक रु. ७०/-
१२ वी या वर्गात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
२९. परांजपे मोतीवाले पारितोषिक रु. ५९५/-
तृतीय वर्ष कला या वर्गात मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
३०. सुधा सावरकर पारितोषिक रु. ७००/-
तृतीय वर्ष कला या वर्गात उत्तीर्ण विवाहित असणाऱ्या विद्यार्थिनीस
३१. मालती वसंत जोगळेकर रु. २००/-
तृतीय वर्ष कला या वर्गात मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस
३२. प्रविणकुमार जी. श्रॉफ व अवंतिकाबाई श्रॉफ ७००/- प्रथम वर्ष, तृतीय वर्ष वाणिज्य
३३. शुभांगी बाळासाहेब पारगे ३५०/- मराठी विषयात प्रथम क्रमांक प्रथम वर्ष वाणिज्य
३४. नर्मदा शंकरराव कुचेकर ३५०/- प्रथम क्रमांक तृतीय वर्ष विज्ञान
३५. सुधा करसूळकर २४५/- अतिगरजू विद्यार्थिनीसाठी शिक्षण खर्च
३६. माधुरी यशवंत लेले २४५/- अतिगरजू विद्यार्थिनीसाठी शिक्षण खर्च
३७. रमेश धोंडू राजहंस २१०/- अतिगरजू विद्यार्थिनीसाठी शिक्षण खर्च
३८. डॉ.सुमती भिडे २१०/- अतिगरजू विद्यार्थिनीसाठी शिक्षण खर्च
३९. वासुदेव भिडे ७००/- शिक्षण खर्चासाठी शिष्यवृत्तीवरील व्याज
४०. वसुंधरा सातवलेकर सावित्रीबाई फुले ३५०/- विवाहित विद्यार्थिनीसाठी पारितोषिक तृतीय वर्ष कला

❖ संपादक	:	प्रा. डॉ. अरविंद शेलार (प्रभारी प्राचार्य)
❖ कार्यकारी संपादक	:	प्रा. डॉ. विद्या वसंत चोपडे, प्रा. डॉ. वैशाली देशपांडे
❖ राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
❖ पत्ता	:	श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालय, कर्वेनगर, पुणे- ४११०५२
❖ मुद्रकाचे नाव व पत्ता	:	श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालय, कर्वेनगर, पुणे- ४११०५२
❖ राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय प्रकाशकाचे नाव : प्रा. डॉ. अरविंद शेलार (प्रभारी प्राचार्य)
❖ राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
❖ पत्ता	:	श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालय, कर्वेनगर, पुणे- ४११०५२
❖ फोन नंबर	:	०२० - २५४७३०५३, २५४७३२७५
❖ मुखपृष्ठ चित्र	:	प्रणवी प्रकाश कदम - अकरावी कॉमर्स
❖ आतील रेषाचित्रे	:	

सदर अंकातील लेखांमध्ये वापरलेली माहिती तसेच व्यक्त केलेली मते आणि विचार हे त्या त्या लेखकाचे असून, त्याची कुठलीही जबाबदारी संपादक मंडळावर नाही. त्या मतांशी अथवा विचारांशी संपादक मंडळ सहमत असेलच, असे नाही.

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे,

श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय,

कर्वेनगर, पुणे-४११०५२.

शिष्यवृत्ती व इतर विविध फी सवलतीबाबत

- स्कॉलरशीप व फ्रीशीप बाबतचे नियम, शासन निर्णय व शासन आदेश व अटी सूचना फलकावर लावले जातात त्याची नोंद घ्यावी.
- या शिष्यवृत्तीकरता स्वतः च्या राष्ट्रीयकृत बँकेच्या खात्याची माहिती, आधार कार्ड व शासनाचा Bank UID Seeded Form भरून देणे अनिवार्य आहे.
- सवलतीच्या आधारे फी कमी भरायची असल्यास कागदपत्रे आवश्यक आहेत.
- सर्व प्रकारच्या फी माफीचे अर्ज कार्यालयातून घ्यावेत व वेळेवर भरून घ्यावेत, उशीरा आलेले अर्ज स्विकारले जाणार नाहीत व त्यामुळे संपूर्ण फी भरावी लागल्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही. याची संबंधित विद्यार्थिनींनी नोंद घ्यावी.
- विद्यार्थिनींची उपस्थिती ७५ टक्के आवश्यक आहे. त्याशिवाय त्यांना कोणत्याही प्रकारची फी माफी दिली जाणार नाही. व उपस्थिती कमी असल्यास सवलत नाकारली जाईल.
- अभ्यासातील प्रगती समाधानकारक व वर्तणूक चांगली असली पाहिजे.
- विद्यार्थिनीने महाविद्यालय/विद्यापीठ/बोर्ड परीक्षेस बसणे अनिवार्य आहे.
- कागदपत्रे अपुरी असताना फॉर्म देण्याचा आग्रह धरू नये.
- पालकांची सही म्हणून वडिलांची सही आवश्यक आहे. त्यानंतर आईची व आई वडिल नसतील तरच पालक म्हणून सांभाळणा-यांची आणावी. व तसा त्यांचा अर्ज जोडावा.
- ज्या विद्यार्थिनी दिलेल्या सूचने प्रमाणे ज्या सवलतीसाठी पात्र आहेत त्या सवलतीसाठीच्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे. दिलेल्या मुदतीत व वेळेत सर्व कागदपत्रांच्या पूर्ततेसह ऑनलाईन असेल तर ऑनलाईन व ऑफलाईन (छापील फॉर्म) असेल तर खाडाखोड न करता सुवाच्च अक्षरात फॉर्म पुर्ण भरून कार्यालयात जमा करावा.

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे,

श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालय,

कर्वेनगर, पुणे-४११०५२.

Scholarship & other Concession list

(शिष्यवृत्ती व इतर विविध फी सवलतीची यादी)

- १) B.C.Scholarship / Freeship भारत सरकार शिष्यवृत्ती/ शिक्षण फी परीक्षा फी (एस.सी./एस.टी./एन.टी./ओ.बी.सी./एस.बी.सी.)
- २) National Merit Scholarship राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
- ३) Rajarshi Shahu Maharaj Scholarship राजर्षी शाहू महाराज शिष्यवृत्ती
- ४) Eklavya Scheme(एकलव्य आर्थिक सहाय्य योजना (फक्त एम.कॉम.एम.ए. साठी)
- ५) Open Merit Scholarship (खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती – वरिष्ठ महाविद्यालयीन)
- ६) Physics - Maths Scholarship (भौतिकशास्त्र - गणित शिष्यवृत्ती योजना.)
- ७) Central Sector Scholarship Scheme (सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती)
- ८) Post Matric Scholarship for Minorities (अल्पसंख्याक समाजातील गुणवत्ता धारक विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाची मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती योजना-
 - ९) E.B.C.(ई.बी.सी. फक्त अनुदानित साठी)
 - १०) S.T.C. (एस.टी.सी. फक्त अनुदानित साठी)
 - ११) P.T.C. (पी.टी.सी. फक्त अनुदानित साठी)
 - १२) (Handicapped Scholarship) (अपंग शिष्यवृत्ती -अनुदानित व विनाअनुदानित साठी)
 - १३) सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती. (अनुदानित व विनाअनुदानित साठी)
 - १४) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
 १. क्रांतीज्योती सावित्रीमाता फुले अर्थसहाय्य योजना
 २. आर्थिक दुर्बल घटक विद्यार्थी अर्थसहाय्य योजना
 ३. राजर्षी शाहू महाराज शिष्यवृत्ती योजना
 ४. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ गुणवंत विद्यार्थी योजना

Admission for the Academic Year 2022-23
Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya, Karvenagar, Pune-411052.

GRANT & NON GRANT STUDENT CAST & CATEGORY WISE CHART 2022 - 2023

	TOTAL	SBC	VJNT (A)	SC	ST	NT (B)	NT ©	NT (D)	OBC	OPEN
F.Y.B.A.	130	1	3	22	3	4	6	2	16	73
S.Y.B.A.	86	0	5	8	0	3	1	3	13	53
T.Y.B.A.	55	0	1	8	3	2	1	0	11	29
F.Y.B.COM. MARATHI MEDIUM	120	0	6	18	2	10	7	0	17	60
S.Y.B.COM. MARATHI MEDIUM	104	0	7	17	2	3	4	1	17	53
T.Y.B.COM. MARATHI MEDIUM	96	1	2	9	2	2	6	1	11	62
A	591	2	24	82	12	24	25	7	85	330

NON GRANTABLE CAST & CATEGORY WISE CHART - 2022 - 2023

	TOTAL	SBC	VJNT (A)	SC	ST	NT (B)	NT ©	NT (D)	OBC	OPEN
F.Y.B.B.A.	81	1	1	6	0	2	3	0	15	53
S.Y.B.B.A.	42	0	0	4	0	1	1	0	10	26
T.Y.B.B.A.	43	2	0	6	0	0	0	1	8	26
F.Y.B.SC. COMPUTER SCIENCE	87	3	1	3	0	3	7	0	17	53
S.Y.B.SC. COMPUTER SCIENCE	42	1	0	2	1	4	1	0	14	19
T.Y.B.SC. COMPUTER SCIENCE	27	0	0	1	1	2	1	0	11	11
F.Y.B.SC.	59	0	2	4	4	1	6	3	12	27
S.Y.B.SC.	22	0	0	5	0	0	0	1	5	11
T.Y.B.SC.	32	1	0	7	0	0	1	0	5	18
M.A. ECONOMICS PART I	10	0	0	0	0	0	0	0	3	7
M.A. ECONOMICS PART II	11	0	0	3	0	0	0	0	0	8
M.A. ENGLISH PART I	8	0	0	0	0	0	0	0	1	7
M.A. ENGLISH PART II	14	0	0	2	0	0	0	0	3	9
M.COM. PART I	45	1	0	2	1	0	0	0	7	34
M.COM. PART II	44	1	1	2	1	2	2	0	9	26
11TH COMMERCE	259	1	5	21	6	7	4	0	35	180
12TH COMMERCE	228	0	0	30	2	2	3	0	28	163
F.Y.B.COM. ENGLISH MEDIUM	257	0	4	20	1	4	6	2	37	183
S.Y.B.COM. ENGLISH MEDIUM	238	1	4	22	4	7	7	0	34	159
T.Y.B.COM. ENGLISH MEDIUM	231	2	6	19	6	5	5	2	34	152
B	1780	14	24	159	27	40	47	9	288	1172
A + B (TOTAL)	2371	16	48	241	39	64	72	16	373	1502

शिक्षकवृंद २०२२- २०२३
श्रीसिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय, कर्वेनगर, पुणे - ४११०५२
GRANTABLE TEACHING STAFF 2022-2023

Sr. No.	Name of the Teacher	Designation	Subject	Qualifications
1	Dr. Sanhita Athawale	Principal	Economics	M.A. , Ph.D, M.B.A
2	Farida Sayyed	Librarian	Librarian	M.Com ,M.Lib., I.Sc. ,M.Phil. M.A.
3	Prof. Dr. Arvind Shelar	Professor	Economics	M.A. , Ph.D, SET
4	Anagha Chikte	Associate Professor Director of Phy.Edu.	Phy. Edu. and Sports	B.Com ,M.Ed. ,(Phy.Edu.) SET
5	Prof. Dr. Subhash Pawar	Professor Vice-Principal (Commerce)	Commerce	M.Com ,M.Phil,Ph.D,LL.M.,M.B.A,M.A(Eco)
6	Amrapali Aurangabadkar	Associate Professor	English	M.A.,M.Phil,SET
7	Prof. Dr. Shailesh Tribhuvan	Professor Vice-Principal (Arts)	Marathi	M.A.,M.Phil,Ph.D,NET
8	Dr. Vidya Chopade	Assistant Professor	Geography	M.A.,B.Ed.,M.Phil,Ph.D
9	Dr. Minal Paranjape	Assistant Professor	Commerce	M.Com ,M.A.(Eco),M.Phil,Ph.D,C.A.,CMA.,,SET
10	Raghunath Gavali	Assistant Professor	English	M.A.,B.Ed.,,SET
11	Kiran Surwase	Assistant Professor	Sociology	M.A.(Soc),SET,M.A.(Marathi,History,Politics)

COMMERCE DEPARTEMNT TEACHING STAFF 2022-2023

Sr. No.	Name of the Teacher	Designation	DEPARTMENT	Qualifications
1	Dr. Vaishali Deshpande	Assistant Professor	Commerce	M.Com ,M.Phil,Ph.D,M.P.M.,
2	Dr. Shridevi Patil	Assistant Professor	Economics	M.A.,SET,M.Phil.,Ph.D.(Economics)
3	Vikrant Palatshaha	Assistant Professor	Commerce	M.Com.,NET
4	Snehal Sarnot	Assistant Professor	BBA	M.B.A.,M.Com
5	Ketaki Kulkarni	Assistant Professor	BBA	LLM, M.Com. ,M.B.S.(HR), Bachelor of Journalism, Pursuing Ph.D.
6	Dr. Alka Mistry	Assistant Professor	Commerce	M.Com.,, NET,SET,Ph.D.
7	Siddhi Inamdar	Assistant Professor	Commerce	M.Com ,B.Ed,SET
8	Prita Deshmukh	Assistant Professor	Commerce	M.Com.,D.T.L.,G.DC&A, CS(Intor)
9	Pradyna Dhamankar	Assistant Professor	Commerce	M.Com. ,GDCA ,Ph.D.
10	Dr. Aishwarya Jambhekar- Inamdar	Assistant Professor	Commerce	M.Com.,NET,M.Phil,GDC&A,Ph.D.
11	Priyanka Deshpande	Assistant Professor	Commerce	M.Com.,NET

ARTS DEPARTEMNT TEACHING STAFF 2022-2023

1	Dr. Sunil Kelkar	Associate Professor	Geography	M.A.,M.Phil,Ph.D,P.G.Diploma in Travel &
2	Dr. Deepali Banakpure	Assistant Professor	Economics	M.A.,Ph.D.
3	Sagar Mhetre	Assistant Professor	Economics	M.A.,NET
4	Sayali Deshmukh	Assistant Professor	Economics	M.A.,NET
5	Poonam Pardeshi	Assistant Professor	Economics	M.A.,B.Ed.,,NET
6	Bhagawan Waghmare	Assistant Professor	English	M.A.,SET,D.Ed.
7	Balbhim Mane	Assistant Professor	English	M.A. English
8	Kiran Naiknaware	Assistant Professor	Sociology	M.A. NET
9	Gayatri Bhalerao	Assistant Professor	History	M.A. HISTORY
10	Preeti Patwardhan	Assistant Professor	Psycology	M.A. Counseling Psychology
11	Pallavi Tarade	Assistant Professor	Physical Education	M.A.,M.Ed.,(Phy.Edu.)SET

SCIENCE DEPARTEMNT TEACHING STAFF 2022-2023

1	Dr. Archana Kachhaway	Assistant Professor Vic-Principal of Science	Zoology	M.Sc.,Ph.D.
2	Shriya Umrami	Assistant Professor	Microbiology	M.Sc.,NET
3	Monali Kashid	Assistant Professor	Microbiology	M.Sc.,NET,SET,GATE
4	Anisha Jadhav	Assistant Professor	Microbiology	M.Sc.
5	Shilpa Dharmadhikari	Assistant Professor	Statistics	M.Sc.
6	Shambhavi Kawadkar	Assistant Professor	Mathematics	M.Sc.
7	Sarika Gadsing	Assistant Professor	Mathematics	M.Sc.,B.Ed.,SET
8	Pooja Wahale	Assistant Professor	Statistics	M.Sc.
9	Madhavi Waghmode	Assistant Professor	Mathematics	M.Sc.
10	Shivtej Katkar	Assistant Professor	Mathematics	M.Sc.
11	Bharati More	Assistant Professor	Physical Chemistry	M.Sc.
12	Nikita Mundhe	Assistant Professor	Chemistry	M.Sc.
13	Bhagyashree Khajekar	Assistant Professor	Chemistry	M.Sc.,NET
14	Kavita Kale	Assistant Professor	Physics	M.Sc.,B.Ed.
15	Uttara Ahire	Assistant Professor	Botany	M.Sc.,B.Ed.
16	Vaishali Nande	Assistant Professor	Microbiology	M.Sc., DMLT
17	Priyanka Jugdhar	Assistant Professor	Zoology	M.Sc.,B.Ed

COMPUTER SCIENCE DEPARTEMNT TEACHING STAFF 2022-2023

1	Minal Patil	Assistant Professor	Computer	M.Sc. (Comp. Sci.),SET
2	Archana Kulkarni	Assistant Professor	Computer	M.Sc. (Comp. Sci.),B.Ed.
3	Ankita Kadam	Assistant Professor	Computer	M.Sc. (Comp. Sci.)
4	Sarika Kulkarni	Assistant Professor	Computer	M.Sc. (I.T.)
5	Vrushali Chandorkar	Assistant Professor	Electronics	M.Sc. (Electronics),SET
6	Maruti Mali	Assistant Professor	Electronics	M.Sc. (Electronics)

JR. COLLEGE - NON GRANTABLE TEACHING STAFF 2022-2023

Sr. No.	Name of the Teacher	Subject	Qualifications
1	Vidya Pande	English	M.A.,B.Ed.,M.Phil.
2	Archana Deshmukh	Commerce	M.Com.(Alcs),M.Com.(Costing),CMA(inter),MPhil,B.Ed,MBA
3	Anjali Khare	Marathi	M.Com.,M.A.(Marathi,History,Economics,Sociology ,Politics)D.C.M,B.Ed, MBA(Finance)
4	Archana Sohoni	Commerce	M.Com.,B.Ed
5	Komal Mahajan	Commerce	M.Com., B.Ed , M.Phil.
6	Pradyna Mahashabde	Economics	M.A.,B.Ed.
7	Pranita Wakalkar	Mathematics	M.Sc.,B.Ed.
8	Shital Patil	Commerce	M.Com,M.A.,MBA,B.Ed.,G.D.C&A,DTL
9	Manasi Dharap	Information Tech.	M.C.M.,M.B.A.,(I.T.)
10	Mangala Shende	Physical Educaation	M.A.,M. P.Ed.,M.Phil.
11	Prajakta Hole	German	M.A. German

GRANTABLE NON TEACHING STAFF 2022-23

Sr. No.	Name of Employee	Designation	Qualifications
1	Vikas Gavate	Office Superintendent	B.Com.,M.S.C.I.T.
2	Shubhangi Dalvi	Head Clerk	B.Com.,M.S.C.I.T.
3	Tukaram Shingade	Senior Clerk	B.Com.,B.Lib & I.S.C,M.S.C.I.T.
4	Prashant Mujumdar	Junior Clerk	B.Com.,M.S.C.I.T.,M.Com.
5	Vishal Chavan	Junior Clerk	M.A.,M.S.C.I.T
6	Raju Salunkhe	Library Attend	L.T.C
7	Sanjeevani Sul	Library Attend	B.Com.,M.S.C.I.T.
8	Mohan Ambekar	Peon	9th
9	Vinayak Patil	Peon	S.S.C.
10	Amrsing Rathod	Peon	S.S.C.

NON GRANTABLE NON TEACHING STAFF 2022-23

Sr. No.	Name of Employee	Designation	Qualifications
1	G. M. Tawade	Junior Clerk	M.Com., G.D.C.&A, L.L.B.
2	Hemlata Dalvi	Junior Clerk	M.Com.
3	Pooja Doiphode	Junior Clerk	M.Com.
4	Rajani Pandore	Junior Clerk(Library)	B.A. M.Lib I.Sc
5	Shriya Gadgil	Junior Clerk	M.Com., Tally, M.S.C.I.T
6	Milind Sutar	Tech.Asst.	B.Sc. Computer
7	Bharat Salunke	Comp.Lab.Attd.	HSC, Computer hardware & Network Diploma
8	Madhuri Pimpalkar	Lab.Assit.	D.C.A.-Diploma in Hardware & Networking
9	Milan Bhosale	Lab.Assit.	B.Sc., M.S.C.I.T.
10	Vishal Deshpande	Peon	S.S.C
11	Sanjay Patkare	Peon	S.S.C
12	Akshay Shinde	Peon	B.Com.
13	Rupali Kadu	Peon	M.A., M.S.C.I.T.
14	Deepika Gaikwad	Peon	M.A.
15	Ganesh Savant	Peon	F.Y.B.Com
16	Joytiba Dudhal	Peon	S.S.C
17	Dileep Bhondwe	Peon	S.S.C
18	Sunita Raut	Peon	B.Com.
19	Mangesh Mazire	Peon	H.S.C
20	Vidya Late	Peon	S.S.C., H.S.C.

अनुक्रमणिका

१.	आजची मुलगी सुरक्षित आहे का ?	निकिता महादेव सावंत	१५
२.	नविन शैक्षणिक धोरण : शिक्षणाचं नवा अध्याय	प्राची संदिप शिंदे	१६
३.	आई बाबांचे महत्व	निकिता महादेव सावंत	१७
४.	आई रिटायर होतेय	सुनिता धोंडिबा मरगळे	१९
५.	मैत्री	अनन्या हसबनिस	१९
६.	आई रिटायर होतेय	सुनिता मयूर सांगळ	२०
७.	आई रिटायर होतेय	श्रीमती सारिका कुलकर्णी	२१
८.	बाईचे बाईपण	अंजली वै. तांबे	२१
९.	आयुष्य	समिक्षा विनायक शिंगणे	२२
१०.	आई रिटायर होतेय	भगवती यशवंत देशमुख	२३
११.	आई रिटायर होतेय	प्रितल कुलकर्णी	२४
१२.	तुमच्या भविष्यातील योजना आणि करिअरची उदिष्टचे काय आहेत	माधुरी तानाजी कदम	२६
१३.	कृत्रिम बुद्धीमत्ता	प्रतिक्षा रविंद्र साळवी	२७
१४.	महिला सबलिकरण	बुशेरा दस्तगीर नदाफ	२८
१५.	भारत महाशक्तीच्या दिशेने	हर्षदा गरुड	२९
१६.	राष्ट्रीय शिक्षण प्रणाली	दुर्गा मिश्रिलाल चौधरी	३१
१७.	आई रिटायर होतेय	महेश्वरी रविंद्र गोहणे	३२
१८.	राष्ट्रीय शिक्षण	मुस्कान वासुदेव चौहान	३३
१९.	पाऊस धारा	अनन्या हसबनीस	३४
२०.	जगाचा पोर्शिदा	समृद्धी तुकाराम सोनवणे	३५
२१.	ती	संयुक्ता दिपक आंग्रे	३५
२२.	माझ्यातली मी	लक्ष्मी राजेंद्र जमादार	३५
२३.	हे असे ठिकाण आहे की....	प्रा. सागर म्हेत्रे	३६
२४.	यश	प्रा. सागर म्हेत्रे	३६
२५.	समय का महत्व	सुमन लोकबहादुर विश्वकर्मा	३७
२६.	मेरा श्री सिद्धिविनायक कॉलेज	प्रा. सागर म्हेत्रे	३८
27.	Artificial Intelligence Binakumari	Bhogendra Sharma	39
28.	Women Empowerment	Akansha Chavan	39
29.	Challenges of Choosing Career	Meghna R. Kulkarni	40
30.	The Impact of Empowered Women	Rutuja Pawar	41
31.	Artificial Intelligence	Saloni Shankar Sutar	42
32.	Mental Health	Saloni Shankar Sutar	42
33.	Global Warming & Climate Change	Sanskruit Santosh Bhosale	43

अहवाल विभाग

विभाग/योजना/ मंडळ	विभाग प्रमुख	पान क्रं.
34. Department of Economics	Prof. Dr. Arvind Shelar	45
35. Department of English	Prof Amrapali Aurangabadkar	47
36. Department of Geography	Dr. Vidya Chopade	48
37. Department of Sociology	Prof. Kiran Surwase	49
38. Department of Commerce	Dr. Subhash Pawar	51
39. Department of BBA	Prof. Snehal Sarnot	54
40. Department of Science	Prof. Shilpa Dharmudhikari	55
41. Department of Microbiology	Prof. Shriya Umrani	56
42. Department of Zoology	Dr. Archana Kacchaway	56
43. Department of Botany	Mrs. Uttara Ahire	57
44. Department of Chemistery	Prof. Bharati More	57
45. Department of Mathematics	Prof. Shambhavi Kawadkar	58
46. Department of Statistics	Mrs. Shilpa Dharmadhikari	58
47. Department of Physics	Prof. Kaviti Kale	
48. Department of Computer Science	Prof. Minal Patil	59
49. Department of Sports & Physical Education	Prof. Anagha Chikte	60
50. Library	Prof. Farida Sayyad	66
51. राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग अहवाल	Vrushali Chandorkar	66
52. EVS Club Report	Dr. Archana Karchway	70
53. Placement Cell Report	Prof. Ketaki Kulkarni	70
54. विद्यार्थी विकास मंडळ	Prof. Vikrant Palatshaha	71
55. आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभाग व्याख्यानमाला अहवाल	Prof. Siddhi Inamdar	71
56. Department of Junior Wing	Prof. Vidya Pande	71
57. ज्युनिअर कॉलेज क्रीडा विभाग अहवाल	Prof. Mangala Shende	72
58. समान संधी केंद्र	Prof. Kiran Naiknaware	74
59. माजी विद्यार्थिनी संघ अहवाल	Prof. Farida Sayyad Dr. Vidya Chopade	75
60. कार्यालय अहवाल	Vikas Gavate	75
61. Different Committees Constituted for the Management of Different Institutional Activities Year 2022-23		76

आजची मुलगी सुरक्षित आहे का?

निकिता महादेव सावंत
प्रथम वर्ष बी. कॉम. (इंग्रजी माध्यम)

आजची मुलगी सुरक्षित आहे का? हा प्रश्न विचार करायला लावणारा आहे. याचं उत्तर नाही असेल कारण ती खरच सुरक्षित नाहीये. मागील काही महिन्यात घडलेल्या घटनांनी महाराष्ट्र नव्हे तर संपूर्ण भारत देश हादरला होता. एमपीएससी उत्तीर्ण दर्शना ताई पवार हत्याकांडाला काहीच आठवडे उलटले असताना आणखी एक धक्कादायक बातमी समोर आली ती म्हणजे सदाशिव पेठेत महाविद्यालयीन शिक्षण घेणाऱ्या एका तरुणीवर भरदिवसा कोयता हल्ला झाला. त्यात ती जखमी झाली परंतु काही तरुणांनी प्रसंगावधान दाखवत तिचा जीव वाचवला आणि खरच माणुसकी जीवंत आहे हे दाखवून दिले. थोडा उशीर झाला असता तर दिल्लीमध्ये घडलेल्या घटनेची पुनरावृत्ती झाली असती. खरच ते तरुण देवासारखे धावून आले. अशा बातम्या ऐकल्या की मन सुन्न पडत. अनेक वेगवेगळे विचार मनात येऊ लागतात. एखाद्याने तुम्हाला बोलण्यास नकार दिला तर तिच्यावर असा अन्याय होणार का? घटनेचा प्रसंग सीसीटिव्ही मध्ये कैद झाल्यामुळे त्या तरुणाला लगेच अटक करण्यात आली. पण पुन्हा तेच प्रश्न उभे राहतात. पुणे इतकं सुरक्षित असून ती असुरक्षित कशी झाली. आपल महाराष्ट्र दुसर दिल्ली होतय का? कितीतरी अॅप्स, टोल फ्री नंबर आणले गेले मात्र तरीही ती असुरक्षितच का?

असे काही प्रसंग घडले की दोन चार दिवस मीडियावाले हा प्रसंग उचलून धरतात. थोडे दिवस हे चालत पण परत “जैसे थे वैसे” सारखी परिस्थिती निर्माण होते. “लहानपण देगा देवा” खरच लहानपण फार छान असत. एखादी वस्तू मागितीली गेली तर ती लगेच पूर्ण व्हायची पण लहानपणी आपण अल्लड असतो. एकाप्रकारे आपल्याला समज नसते. पण जसजस बालपण निघून जात त्यावेळी शहाणपण आणि मोठेपण या दोन गोष्टी आपोआप लक्षात येतात. सहज घराबाहेर पडल तरी घरचे विचारतात कुठे जातेयस? कोणासोबत जातेयस? किती वेळ लागेल? खरतर हा आईवडिलांचा अविश्वास नसून ती काळजी असते बर का?

अहो कोण ती? तीच ओ जिला तुम्ही आई, बहीण, मैत्रीण, बायको म्हणता. पण एखादा अनोळखी माणूस हे समजतच नाही तो फक्त इतकच समजतो ती म्हणजे कमजोर, ती म्हणजे वापरा आणि सोडून द्या, ती म्हणजे

खेळण्यातली बाहुली, ती म्हणजे वासना हा समाज तर ती जन्माला आल्यापासून तिच्या स्वप्नांचा गळा घोटतो. तिने एकदा का तारुण्यात प्रवेश केला रे केला बाहेर बसलेले कुत्रे तिची अबु लुटायला तयार आहेतच. मग ते हा विचार नाहीत करत आपल्या आया बहिणींचे देखील कोणीतरी लचके तोडत असतील. आपलेच मित्र कधी न कळता हल्ला करून जातील सांगता येत नाही. समाज फक्त बघत राहतो पण कधीतरी तिच्या जागी येऊन बघा काय त्रास, वेदना होत असतील त्या जीवाला थोड घराबाहेर पडल की काही नजरा आपला पाठलाग करू लागतात. मग अंगभर कपडे घातले किंवा शॉर्टस चौकाचौकात स्वतः ला शिवरायांचे भक्त, मावळे म्हणणारे शिवयायांसारखी दाढी मिशी ठेवून कपाळाला चंद्रकोर लावणारे, हातावर टॅटू काढणारे, बूलेट सारख्या गाडीच्या कर्कश्य आवाजाने त्रास होत असला तरीही इकडे तिकडे मिरवणारे मुलींना नको नको त्या घाणेरड्या भाषेत बोलणारे अनेक जण बघायला मिळतील.

परंतु त्यांच्यासारख्या विचारांवर चालणारे फार कमी मिळतील. एखाद्या स्त्रीवर होत असेल तर बघणारे खूप असतील पण आपली आई, बहीण मैत्रीण मानून मदतीला धावून जाणारे क्वचितच आहेत. “काय आयटम आहे राव, ए ही वाली माझी तर ती वाली तुझी, अरे तुझी वहिनी किती कडक दिसतीये, आली बघ” अस बोलणारी पोर आहेत. ए हिला १० पैकी ७, हिला १० पैकी ९ अरे आम्हाला रेटिंग देणारे तुम्ही कोण रे! यांना वाटत आम्ही त्यांच्या वस्तुच आहोत. आम्ही काय तुमच्या वस्तु आहोत का? दररोज एकतरी बातमी बलात्काराची असते अहो रात्रीच सोडा पण साधं सकाळी ही बिनधास्त फिरता येत नाही. ३ वर्षांच्या मुलीपासून ते ६० वर्षांच्या आजीपर्यंत सगळे असुरक्षितच ज्या आईने जन्म दिला, ज्या बहीणीने राखी बांधली त्यांची तरी इज्जत जपा. जर एखादीवर प्रसंग ओढावला तर मदतीला धावून जा. ती माझी आई बहीण नाही म्हणून हात वर नका करू.

कोणत्याही गोष्टीत चूक फक्त मुलांचीच असते का तर नाही. कारण जितक्या प्रमाणात चूक मुलांची असते त्याच प्रमाणात चूक मुलींचीही असते कारण ते म्हणतात ना टाळी एका हाताने कधीच वाजत नाही, त्याला दोन हातानेच टाळी वाजावी लागते. जशी मुलं मुलींची चेष्टा मस्करी करतात. जसे मुलांचे विचार हावभाव असतात तसेच मुलींचेदेखील हा काळा, हा गोर, हा हँडसम, हा छपरी म्हणून रेटिंग देतात. मुलांच्या काही गोष्टी जशा मुलींना पटत नाहीत तशाच मुलींच्याही बऱ्याच गोष्टी मुलांना पटत नाहीत. बसमधील किंवा बाजारामधील मुद्दामुन लागलेला धक्का आणि चुकून लागलेला धक्का या मधील फरक समजून घेणे हे मुलींचे

कर्तव्य आहे. नाहीतर बऱ्याच वेळी चूक नसताना एखाद्याला मार खावा लागतो. तुमच्याकडे कोणी रोखून बघत असेल तर बघा ना त्या व्यक्तीच्या डोळ्यात डोळे घालून, तुमच्या नजरेने त्या व्यक्तीची नजर झुकलीच पाहिजे. आणुझुकणारच!

माझ्या शिवबाच्या राज्यात
कुस्करली जाते एकेक कळी
दररोजच्या अमानुष अत्याचारात
जातोय हजारो नारींचा बळी.....

आपण चंद्रावर पाहोचलो, मंगळावर पोहोचलो पण आपली स्त्री मात्र पुरुषप्रधान संस्कृतीलाच बांधलेली आहे. स्त्रीला एक भोगवस्तू मानणाऱ्यांनो तिला बरोबरीच स्थान न देणाऱ्या पुरुषाला माहित नाहीत का त्या नारी? कुस्तीत साऱ्या विश्वात नाव कमवणाऱ्या फोगाट भगिनी एका मुलीन कस जगाव याच उत्तम उदाहरण आहेत. क्रिडाक्षेत्रात चमकणाऱ्या पी. टी. उषा, मिताली राज, तेजस्विनी सावंत, सानिया, सायना, अंजली, राजकारणातील सर्वोच्च नारीरत्न मा. इंदिराजी गांधी, मा. राष्ट्रपती प्रतिभाताई पाटील, सुषमा स्वराजजी अवकाशातील कल्पना चावला पोलीस जगततातील किरण बेदी, मीरा बोरवणकर, गायन क्षेत्रातील स्वर कोकीळा लतादीदी, आशा, उषा अध्यात्मातील मुक्ताबाई, जनाबाई, बहिणाबाई चौधरी असे कितीतरी उदाहरणं आहेत.

माझ्या प्रिय मैत्रिणींनो एकच सांगते, कोणतही वार्ड काम करू नका कारण तुमची सावलीसुध्दा चांगल्या मुलींसाठी धोकादायक ठरू शकते आणि कोणावरही विश्वास ठेवण्याआधी विचार करा. तुम्हाला एखाद्याची गोष्ट पटत नसेल तर त्याला सोडण्यापेक्षा ती गोष्ट समजावून सांगा. आई-वडीलांची मान नजरेने खाली होईल असे कोणतेही काम करू नका आणि कोणाला करू नका. आपल्या आई-वडीलांनी दिलेले संस्कार विसरू नका. छान आयुष्य आहे मस्त जगा. आपल्या आई-वडीलांची स्वप्ने आणि तुमची स्वप्ने पूर्ण करण्यात वेळ घालवा.... चूक झाली असेल किंवा असतील तर लहान बहीण क्षमा करा.

नविन शैक्षणिक धोरण : शिक्षणाचं

नवा अध्याय

प्राची संदिप शिंदे

प्रथम वर्ष बी. कॉम. (इंग्रजी माध्यम)

शिक्षण हे एक माणसाच्या सामाजिक जगतातलं एक महत्वाचं घटक आहे. एखाद्या समाजाचा विकास शिक्षणाद्वारे झाला पाहिजे. शिक्षणाचं मूल धोरण विज्ञान असत. त्यामुळे विज्ञानाच्या तंत्रज्ञानाचा विकास झाला आहे. आपल्या देशातल्या विकासासाठी शिक्षणाचं महत्त्व वाढत आहे. तसेच शिक्षणाचा एक नवा अध्याय सुरु करण्याची आवश्यकता आहे. आपल्या देशाचं असा एक नवा अध्याय आहे “नविन शैक्षणिक धोरण” या अभियानाचं, ज्यामुळे शिक्षण आकर्षक, अध्ययनाशी जबाबदार आणि निष्पक्ष असणं आवश्यक आहे.

नविन शैक्षणिक धोरणाचा मुख्य उद्दिष्ट शिक्षणाचं प्रशिक्षण व संशोधन करून, शिक्षण प्रक्रिया व शिक्षण संस्थांचं सुधारणं करणं आहे. यामुळे विद्यार्थ्यांचं शिक्षण अधिक उत्तेजना देणार, सरस आणि उपयुक्त बनवणं संभव होईल. नविन शिक्षण धोरणाचं एक मुख्य गुणधर्म आहे “अधिक शिक्षण व तंत्रज्ञान द्या, तरीही मुखर्ता कमी असावी” यामुळे विद्यार्थ्यांची बुध्दीमत्ता विकसीत होईल आणि त्यांना अधिक व्यावसायिक दक्षता मिळवायला मदत होईल.

नविन शैक्षणिक धोरणातील एक महत्वाचं अंश आहे “अधिक भारतीय संस्कृती विचारा” आपल्या देशातल्या परंपरागत संस्कृतीचं संशोधन, संरक्षण व समग्र विकास करायचा आहे. ह्या प्रकरणात भारतीय इतिहास, संस्कृती, विज्ञान, कला, इत्यादींवर अधिक महत्त्व दिलेलं पाहिजे. तसेच शिक्षणाच्या प्रक्रियेतील गुणवत्ता व समावेशकता वाढवण्याचं काम करावं लागेल.

एक महत्वाचं अंश आहे “समज शिक्षण पध्दती” विद्यार्थ्यांना विविध प्रकाराच्या विषयांवर चिंतन करावं लागेल आणि त्यांच्या चिंतनाचं विचार स्वतंत्रपणे करावा यासाठी अधिक प्रोत्साहन देण्यात आवश्यक आहे. ह्या शिक्षण पध्दतीने विद्यार्थ्यांचं स्वतंत्र विचार क्षमता विकसीत होईल, ज्ञानाची आणि विचाराची वृध्दी होईल.

नविन शैक्षणिक धोरणातील अभियानाचं एक आवश्यक विचार “प्रक्षिणाचं समावेश” या अभियानामध्ये उच्च शिक्षणाच्या विद्यार्थ्यांसाठी तंत्रज्ञान, व्यावसायिक प्रशिक्षण आणि कौशल्य प्रशिक्षणांचं विचार केलं आहे. ह्यामुळे विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षण पूर्ण करण्याने आपले संपूर्ण विकास होईल आणि आपल्या देशातल्या विकासात

योगदान मिळवणार आहे.

अशाच रुपांतरातून निर्माण झालेल्या नविन शिक्षण धोरण विद्यार्थ्यांना सामाजिक, राष्ट्रीय, वैशिष्ट्यपूर्ण अभियाने सुरु करणाऱ्या नव्या दिशेने विद्यार्थ्यांच्या भविष्याचं निर्माण करण्यात मदत होईल.

नविन शैक्षणिक धोरणाने आपल्या देशाच शिक्षणव्यवस्थेत नवा परिवर्तन सुरु करण्याच उद्दिष्ट आहे. एखाद्या समाजाच आणि देशाच विकास असल्यास, शिक्षणाच परिवर्तन आवश्यक आहे. ह्या नव्या शिक्षण धोरणाने आपल्या देशाच विद्यार्थ्यांना सकारात्मक आणि सामाजिक वातावरण तयार करण्याच उद्दिष्ट आहे. या नव्या अभियानामुळे आपल्या देशाच समृद्धीच आणि विकासाचा मार्ग प्रशस्त होईल असं मी विश्वास करते.

आई बाबांचे महत्व

निकिता महादेव सावंत
प्रथम वर्ष वाणिज्य (इंग्रजी माध्यम)

नको धडे विश्वासाचे
आपलं आपलं म्हणता
आपलंच सुत्रं फसतं.....
माय-बाप सोडून या जगात
कुणीच कुणाच नसत

खरतर कळतच नाही या दोन व्यक्तींवर लिहायला गेले की हात का सुन्न पडतात. माझ्या मनात सतत प्रश्न उभे राहतात, की खरच आपण त्यांचे कार्य, त्यांचे उपकार या चार ओळीत लिहू शकतो का? तर नाही त्यासाठी आयुष्यभर लिखाण केल तरी त्यांचे उपकार त्या छोट्याश्या लिखाणातून पूर्ण होणार नाहीत. मला सर्वप्रथम माझ्याबद्दल थोडस सांगायला आवडेल. तशी मी अत्यंत गरीब अशा कुटुंबात जन्मले. आई - वडीलांची अत्यंत लाडकी. माझ्या आजोळी मी चौथी नात. बीड जिल्ह्यातील देवळा या हे छोटेस आणि आनंदाने भरलेल खेडेगांव. माझे सर्व हट्ट पुरवले गेले परिस्थितीनुरूप. मला बऱ्याच गोष्टी न मागताच मिळाल्या. माझा जन्म झाल्यानंतर अवघ्या सहा महिन्यांनी मला खरुज या संसर्गजन्य आजाराने ग्रासले होते. आपल्याला असं वाटत मित्रमैत्रिण, नातेवाईक हे खूप जवळचे असतात. पण जेव्हा आपल्यावर एखाद संकट आढावत तेव्हा ते आपल्यापासून चार हात लांब पळतात. हे प्रसंग सांगताना अजूनही माझ्या आईला वाईट वाटत. तेव्हा माझ्या आई-वडीलांनी धीर न सोडता मला या आजारातून वाचवले.

माझ्या वडीलांचा स्वभाव पहिल्यापासून कडक असल्याने शिस्तीत रहावे लागायचे, पण म्हणतात ना बाप कितीही कठोर असला तरीही तो तिच्या लेकीशी जरा जास्तच प्रेमाने वागतो. त्यामुळे बाप लेकीचं नात खूप घट्ट असत. आई - बाबा या दोन शब्दाचं इतक महत्व आहे की सांगता येणार नाही. आई म्हणजे ती जिने फक्त जन्मच नाही तर आयुष्य दिलं आणि आयुष्याला गती दिली. या दोन व्यक्तींनी आपले नको ते हट्ट पुरवले, पण खर म्हटलं तर आजकालच्या तरुण मुलामुलींना एवढ सगळ मिळूनही ते आई - वडीलांचे महत्व विसरत चालले आहेत. कारण आई - बाबा हे शब्द आता फारसे ऐकू येत नाहीत, त्यांची जागा आता मम्मी, माँम, ममा, ड्याड ह्या शब्दांनी घेतली आहे. या शब्दांमुळेच त्यांच महत्व कमी झालयं अस वाटायला लागल आहे.

मुलमुली मोठे होत चालले आहेत तसा त्यांचा आईबाबांसोबतचा संवाद फार कमी झालेला दिसतो. कारण आता संवादाची जागा या नवनवीन सोशल मिडीया ॲप्सने घेतलेली आहेत. आई - वडीलांसोबत बोलण बसण कमी होत चाललय. आता ते निर्णय घेतात आणि जवळच्या मैत्रमैत्रीणींना सांगण योग्य समजतात मग आई बाबा तर आपले जवळचे असतात त्यांना का नाही. काळ जसजसा बदलतोय तसा त्यांच्या सोबतचा आपला संबंध बदलताना दिसत आहे. अगदी एखाद उदाहरण असेल की ज्यांचा आईवडीलांसोबतचा संबंध अगदी ऋणानुबंधात जोडलेला असेल. आजची पिढी आईवडीलांशी काही शेअर करत नाही का तर ते रागवतील त्यांना त्यातल काहीच कळत नाही. अशी परिस्थिती आहे. आपण खरोखरच ज्यांचे महत्व विसरत चाललो आहोत. आपल्यापेक्षा जास्त पावसाळे त्यांनी पाहिले काय योग्य आणि काय अयोग्य हे त्यांना चांगल्याप्रकारे माहित आहे. तरी आज आपण त्यांना बोलू देत नाही त्यांना या दोन व्यक्ती सोडून दुसरे सगळे चांगले वाटतात मग ते कितीही वाईट वागले असुद्या. आपल कसं आहे माहीत आहे कां “तुजे आहेत तुजपाशी परी तु जागा चुकलासी” आपण आईवडील सोडले तर सगळ्यांना मान देतो, आईवडील सोडून सगळ्यांचे काम ऐकतो आणि करतोसुद्धा. मित्रासाठी ४ कोस दूर काम असल तरी अगदी आनंदाने जातो आणि आईने असले काही आणायला सांगितल जातो कंटाळा करतो. आईबाबांची किंमत त्यानांच माहिती आहे ज्यांना त्यांच छत्र मिळत नाही.

आपण त्यांचा सन्मान त्यांनी केलेल्या आपल्या सुखासाठीच्या त्यागाची किंमत ठेवायला हवी. कुठे कमी पडले होते ते? काय नव्हत केल आज त्यांनी आपल्यासाठी सारखे प्रश्न पडतात, मन विचलीत होत. प्रत्येक गोष्टी काय आई-वडील शिकवितात का हो? आपल्या हातातून काही चुकीची गोष्ट घडली तर आपण त्यांना दोष देत बसतो. हा समाज तर खुप विचित्र आहे. मुलमुली पळून गेले तर आपल्याच आईवडीलांनी दिलेले संस्कार दिलेले आहेत असे अखळ्या जगाल ओरडून सांगतात. पण त्या परिस्थितीचे जिम्मेदार अजुन कोणी नसून फक्त आम्हीच आहोत. कुणाशी दगा करत आहोत आपण ज्यांनी स्वतःच्या अंगाखांद्यावर खेळवले आणि मोठ केले त्यांचाशी का स्वतःच्या आयुष्याशी? आपण दोन, तीन वर्षांच्या प्रेमापोटी आपल्या आईवडीलांनी केलेल. २०-२२ वर्षांच प्रेम विसरतो आणि कुणा परक्या सोबत पळून जाऊन लग्न करतो. हे दिवस बघण्यासाठी तर त्यांनी जन्म नाही ना दिला. १५ दिवसांपूर्वी एक बातमी ऐकली आणि मन सुन्न झाल. मुलमुली पळून जातात पण घरच्यांचा विचार डोक्यात आणत नाहीत आणि

अनर्थ झाला की मग शिक्षा भोगावी लागते.

पुराणांमध्ये देखील सांगितले आहे की, आईबाबांचे प्रेम हे एकमेव असे आहे जे जन्मापासून ते मृत्यूपर्यंत कधीच बदलत नाही, ते राबराब राबतात कष्ट करतात आणि मुलांना लहानाचे मोठे करतात ते असले की कोणताही कठीण प्रसंग असो आपण तो पार करू शकतो. वेळेप्रसंगी स्वतःच्या आवडीनिवडी बाजूला ठेवून आपले लाड पूर्ण करतात, स्वतः उपाशी राहून आपले पोट भरतात स्वतः फाटके कपडे घालतील पण आपल्याला शाळेत जायला नविन कपडे देतील. आयुष्यात आईबाबांवर आणि परमेश्वरावर श्रद्धा ठेवा म्हणजे कसलीही कमी पडणार नाही. मित्रमैत्रीणींनी दिलेल्या सल्ल्यापेक्षा आईवडीलांनी दिलेल्या सल्ल्यावर औषधांप्रमाणे विश्वास ठेवा कारण ते थोडे कडू असतात पण जीवनात प्रत्येक वेळी संजीवनीच ठरतात. आपण कमवते झालो की, त्यांच्यासाठी वृद्धाश्रम वा ! आयुष्यात सगळी नाती नकली असतात वेळ आली की सगळे साथ सोडतात अगदी कितीही जवळचा मित्र असो. या आयुष्यात दोनच नाती आयुष्यभर सोबत असतात. एक आईची माया आणि बापाची साथ.

शोधुन मिळत नाही पुण्य,
सेवार्थाने व्हावे लागते धन्य,
कोण आहे तुच्याविणा अन्य,
आई-बाबा तुजविण माझं जग आहे शुन्य.

आई रिटायर होतेय

सुनिता धोंडिबा मरगळे
प्रथम वर्ष वाणिज्य

एक काळ असा होता कि .. मुलगी मोठी झाली की किचनची धुरा नकळत तिच्याकडे जायची मुलीला स्वयंपाक यायला हवा म्हणुन आई आपसुक बाजूला राहून तिला सारा स्वयंपाक शिकवायाची. हळूहळू मुलीचे लग्न होईपर्यंत तिच्या हातच्या भाकऱ्या, चपात्या एखादी भाजी तिला छानच जमते म्हणुन तिची स्तुती केली जायची एक ना एक पदार्थ करता करता नकळतपणे मुलगी सारा स्वयंपाक कधी शिकायची तिचे तिलाही कळेनासे व्हायचे. मुलीने छानसा पदार्थ बनवला म्हणून बाबांनी पण कौतुक वाटायचे आई हळूहळू आई किचनपासुन दुरावायाची कारण मुलगी सासरी गेल्यावर याच किचनचा ताबा पुन्हा घरी येणाऱ्या सुनेकडे असायचा मग हीच आई हाताला काम हवे म्हणुन मग सुनेला मदत म्हणुन भाजी चिरुन दे... अशी बारीक सारीक कामे करायची आणि विरंगुळा म्हणुन पुस्तके वाच... कधी लोणची, पापड घाल तर सून माहेरी गेली, तर पुन्हा किचनकडे वळा नवीन पदार्थ बनवा लाडू वळून ठेवा आदी अनेक कामे करायची नातवंड घरात असली की आजी-आजोबा त्यातच रममाण होते त्याच करता करता दिवस कसा मजेत जायचा भक्तीमध्ये लीन होतानाही कधी अडथळे नसायचे अर्थातच एक काळ असा होता की आई किचनच्या जबाबदारीतून नकळतपणे मुक्त व्हायची तिला असा भक्तीसाठी पुरेसा वेळ असायचा नातवंडात तिचे मन रमायचे .. कधी मुलगी माहेरी आली तर तिचेही कोड कौतुक केले जायचे.

पण आज ही परिस्थिती फारशी दिसुन येत नाहीये आई तेव्हाही किचनमध्ये होते आणि आजही किचनमध्येच आहे तिचे हात आजही राबताहेत मुलाला चहा आईच्याच हातचा हवा. जेवण आईच्याच हातचे हवे मुलगी मोठी झाली तरी किचनमध्ये वावर आईचाच. कारण आज चित्र पालटल आहे शिक्षण करताना मुलगी किचनमध्ये काम कशी करणार ? सून घरी आली तरी किचनमध्ये आईच काम करते कारण सून नोकरी करते. ती दमून येते का म्हणून मग किचनचा ताबा आयुष्यभर आईकडेच अर्थात किचनमध्ये राबणारी आई आजकाल रिटायर होताना दिसत नाही. स्वयंपाक करण्यापासून दिवसभरात ती काम करत असते तिला कधी उसंत मिळत असेल का ? जर मुलगा सून वेगळा संसार थाटून असतील तरी आईचे काय तिच्या नशिबाचे काम संपतच नसते

आयुष्यभर ती खस्ता खाते तिला आराम म्हणजे काय हेच माहीत नसते हल्ली घरात किचन आईच सांभाळते. कारण मुलगी फारशी स्वयंपाक करण्यात लक्ष घालत नाही शिक्षण नोकरीच्या व्यापार तिला ते शक्य होत नाही. पण सासरी जात ना जेवण करण्याचा प्रश्न उध्दभवल्यास तेव्हा जेवण शिकण्याचा प्रयास दिसून येतो. मग पाककलेची पुस्तक विकत घेणे, ऑनलाईन रेसिपी पाहण .. त्याप्रमाणे एक एक पदार्थ शिकण्याचा प्रयास दिसुन येतो. मात्र घरी असताना वेळात वेळ काढुन जर आईलाही आराम मिळाला असता.

◎◎◎

मैत्री

अनन्या हसबनिस
प्रथम वर्ष बी. बी. ए.

नात्यात ह्या स्वार्थ नाही,
बंधन न त्यास कशाचेच काही
दुःखात सोबत उभा राही,
आपल्या यशाची वाट पाही।

ह्या ओळी कानावर पडल्यावर एक निखळ, शाश्वत नातं आपल्या डोळ्यासमोर येतं ते म्हणजे मैत्रीचं. मैत्री म्हणजे काय, हे आपल्याला मैत्री केल्यावरच कळत. जीवनात प्रगती करण्यासाठी आणि जीवन आनंदी ठेवण्यासाठी बऱ्याच गोष्टी आणि साधन आवश्यक असतात. पण जेव्हा मैत्रीच एक साधन प्राप्त होतं, तेव्हा सर्व काही आपोआप सोप होत जातं. मैत्री हे एक अस नात आहे ज्यामध्ये कोणतीही वयोमर्यादा, रंगरूप, जातपात, उच्चनिच अशी बंधन नसतात.

मैत्री ही अशी भावना आहे जी दोन माणसांना अंतःकरणापासुन जोडते. एक खरा सच्चा मित्र जो चूक झाल्यावर कान धरेल आणि यश मिळाल्यावर अभिमानाने पाठ थोपटेल, मिळायला भाग्य लागतं. मैत्रीत रुसवे-फुगवे व त्या नंतर मनवणं हे ही असतच, किंबहुना ते असावच कारण त्या शिवाय कुठल्याच नात्यात मजा राहत नाही. मैत्री हा विषयच असा आहे ज्यावर कविता सुचणं अजिबातच अवघड नाही. म्हणुन मला मैत्री हा विषय कायमच जीवलग वाटतो ह्याच विषयावर मला सुचलेली एक छोटीशी कविता : मैत्रीच्या नात्याने ओंजळ माझी भरलेली तुझ्या साथीने आयुष्याची वाट नव्याने फुललेली रात्र होती काळोखी दुःखामध्ये बुडलेली

तुझी सावली होती संगे प्रकाश बनूनी खुललेली ।
 हरवलेले हे दिवस येतील का पुन्हा
 जगलो आज आणि तोच दिवस उद्या जुना
 नशीबानेच एकदा पुन्हा कधीतरी भेटू
 आठवणींना एकदा एकत्र मिळून वेचू ।
 पण तेव्हा सर्व काही बदललेले असेल
 कोणीतरी बोलवतय म्हणुन भेट होईल
 लांबपर्यंत चालणाऱ्याला गप्पा गोष्टी राहणार नाही
 आठवणींचा हा झरा मग त्या दिशेने वाहणार नाही ।
 माहित नाही मोठेपणी कुठे असू
 लहानपणीचे फोटो पाहून मात्र येईल गालावर हसू
 मोठेपणी आपले पूर्ण जगच वेगळे असेल
 पण एकमेकांना भेटायची हूरहूर मात्र मनी तशीच वसेल ।

आई रिटायर होतेय

सुनिता मयूर सांगळे
 तृतीय वर्ष कला शाखा

आई साऱ्यांच्या लाडाची,
 जणू सावली वडाची,
 माया ममतेने भरलेली,
 मेवा मिठाई गोडाची.

किती सुंदर रुपवती,
 पतिव्रता लावण्यवती,
 हाती लक्ष्मीचा वास,
 म्हणे तिला भाग्यवती.

घाली पांघर प्रेमाची,
 कधी काटेकोर नेमाची,
 शिस्तप्रिय असे तिला,
 नसे नुसती कामची.

साऱ्यात असे गुणवान,
 न लागे तिला मान,
 सारे नाते जोडीयले,
 घरादाराची तीच शान.

भोळी अन भाबडी,
 जशी आहे तशीच खरी,
 खुलती रंग तिजवरी,
 नसे पैठणी ती जरी.

माझी आई माझी आई,
 पाठीराखा जणू भाई,
 शिकवी धडा लढण्याचा,
 कशी झाशी होऊन जाई.

किती सोसावे अजुनी,
 किती कसावे अजुनी,
 शिथिल होत चाले चाल,
 जाते वर्ष वर्षा मागुनी.

डोळे खोलावले आता,
 नसा हिरव्या वर येता,
 सुरकुत्या पसरल्या,
 गालावर तिच्या आता.

डोळ्यास दिसे अंधूक,
 न लागे तहान, भूक,
 चालही आता मंदावली,
 तरी पाहते साऱ्यांचे सुख.

घेऊ आपणच आता पण,
 करुया तिचे सारे काम,
 होऊदे तिला सेवानिवृत्त,
 अन देऊ तिला आराम.

आई रिटायर होतेय

श्रीमती सारिका कुलकर्णी
सहाय्यक प्राध्यापक, संगणकशास्त्र विभाग

‘आई’, आई म्हणजे आपला ईश्वर. स्त्री ही काही क्षणांची पत्नी आणि अनंत काळासाठी आई असते. आई बहल अनेक लेख, कविता आपल्याला वाचायला मिळतील. मुलगी लग्न होऊन सासरी गेली की पत्नी आणि सुन म्हणुन तिच्या जबाबदाऱ्या वाढतात आणि मुल होऊन ती आई झाली की मग तिच्या जबाबदारीमध्ये आणखी वाढ होते मग खऱ्या अर्थाने तिच्या कसरतीला सुरवात होते. स्त्रीला एक पत्नी, सुन, आई, मुलगी, बहीण अशा कितीतरी भूमिका निभवाव्या लागतात. सन १९८९ साली अशोक पाटोळे लिखित ‘आई रिटायर होतेय’ असे एक नाटक आले होते. याचे जवळजवळ ८०० हून अधिक प्रयोग झाले. ज्यामध्ये आई स्वतः तिच्या घरातील जबाबदारी मधुन रिटायर व्हायच ठरवते. पण खरच प्रत्यक्षात अस होऊ शकत का हो? खरच आई रिटायर होऊ शकते का? हा प्रश्न वाचला की प्रत्येकाच्या मनात लगेच उत्तर मिळत ते म्हणजे नाही. आई कधीच रिटायर होत नाही.

लग्नापूर्वी मुलगी आपल्या आईला घरकामामध्ये मदत करत असते. पण त्यावेळी मी फक्त घराची मुलगी म्हणुन घरातील छोटी मोठी कामे करू लागते. तिच्या जिवाचा खरा प्रवास हा तिच लग्न झाल्यावर सुरु होतो. बऱ्याच वेळा पुरुषांकडून एका गृहिणीला प्रश्न विचारला जातो की, तु तर घरीच असतेस, मग तुला काय काम असतात? अशा वेळी त्या पुरुषांना उत्तर द्यावस वाटत की एक स्त्री ही गृहिणी आणि आई म्हणुन जे काम करते ते जगातील कितीही उच्च पदावरील कुठलाच पुरुष करू शकत नाही. मुलांना जन्म देणं, त्यांना वाढवणं, त्यांना चांगल्या सवयी लावणं, शिकवणं, त्यांचा सांभाळ करणं, त्यांना काय हवं-नको ते पहाणं, त्यांना समाजात वावरण्याच्या पात्र करणं, अशा एक नाही तर असंख्य जबाबदाऱ्या आई एक हाती करत असते. त्यामध्ये सर्वात जास्त त्रास तिला होत असतो, पण आपल्या लेकरासाठी सगळ्या गोष्टी ती बाजूला ठेवून ह्या जबाबदाऱ्या अगदी आनंदाने पार पाडते. ‘क्षमाशील’ हा सर्वात मोठा गुण आईमध्ये स्थित असतो. अगदी आपल्या मुलाने लाथा जरी मारल्या तरी आई मोठ्या मनाने त्याला माफ करून टाकते.

एकदा का मुलं मोठी झाली की त्यांच्या त्यांच्या

आयुष्यामध्ये पुढे जाण्यासाठी ते बाहेर पडतात, काही अंशी स्वतंत्र होतात. तेव्हा आईच्या जबाबदाऱ्या थोड्या कमी होतात, मग पुन्हा तोच प्रश्न पडतो की आता ‘आई रिटायर हातीये का?’ मग परत ह्या प्रश्नाच उत्तर मिळत की नाही अजुन आई रिटायर होत नाहीए. मुलांची लग्न होऊन सुना घरी आल्या की आईची जबाबदारी कमी होते अस वाटत असेल पण खर बघाव तर तिची जबाबदारी परत वाढते. एक म्हणजे आई म्हणुन आणि दुसरे म्हणजे सासु म्हणुन. एका परक्या घरच धन म्हणजे मुलगी विधीवत आपल्या घरात आणावी लागते आणि पोटच्या मुलीप्रमाणे तिची काळजी घ्यावी लागते. म्हणजे परत एकावेळी आई आणि सासु अशा दोन्ही भूमिका तिला निभवाव्या लागतात. त्याच स्त्रीला नातवंड झाल की परत तिच्या जबाबदारी मध्ये वाढ होते. तिचा दिवस हा मग एक पत्नी, आई, सासु आणि आजी ह्या भूमिकांमध्ये सरतो. स्वतःच्या मुलांच बघता बघता कधी मुलांच्या मुलांच बघायला लागते हे तीच तिला पण कळत नाही. एक मुलगी म्हणुन सुरु झालेला तिचा प्रवास हा बहीण, पत्नी, सुन, आई, आजी पर्यंत येऊन पोहचतो तरी तिच्या कामांमध्ये, जबाबदारीमध्ये तसुभरही कमी होत नाही, उलट उत्तरोत्तर त्यामध्ये वाढच होत जाते, फरक एवढाच की भूमिका बदलली की मग जबाबदारीचे स्वरूप बदलते. मग आता परत शेवटी प्रश्न विचारावासा वाटतो की ‘खरच आई रिटायर होतेय का....?’ ह्या प्रश्नाच वेगळ उत्तर द्यायची खरच गरज नाही, नाही का?

बाईचे बाईपण

अंजली वै. तांबे
द्वितीय वर्ष बी. एस. सी.

कधी शारदा तू कधी लक्ष्मी तू
कधी भवानी वा कधी रागिणी
सहस्रावधी सूर्य झुकतात जेथे
स्वयंभू अशी दिव्य सौदामिनी
इतिहासाठी साक्षी आहे महिषासुर वध करण्यासाठी
सर्व देवतांनी एकत्रीत येऊन ज्या शक्तीची निर्मिती केली ती
शक्ती म्हणजे आई दुर्गा, महिषासुर सारख्या बलाढ्य
राक्षसापुढेडी एक स्त्रीशक्ती भारी ठरली म्हणजेच Masculine
energy कमी पडते तिथे तिथे Feminine energy येते आणि
या जगाला दिशा दाखवते. भाषेची एक गम्मत आहे जेव्हा

Generation ची गोष्ट येते तेव्हा तेव्हा स्त्री लिंगी शब्दाचाच प्रयोग होतो. जसे की झाडाची बी असते, आपण पेरणी करतो आणि आपण सर्व ज्या तत्वावर राहतो म्हणजेच पृथ्वी तत्व ती सुध्दा एक स्त्री शक्तीच आहे.

इतक सर्व असूनही स्त्रीने बंधनापलीकडे, एका ठरावीक सीमेपार विचार करू नये असे का म्हंटले जाते? स्त्रीने सीमा ओलांडण म्हणजे युध्दाला आणि अशांतीला अंगावर ओढून घेणच आहे. जेव्हा सीतामाईने लक्ष्मण रेषा ओलांडली तेव्हा काय झाल हे आपल्या सगळ्यांनाच खुप चांगलच माहित आहे. मुलीने जर चार भिंतीच्या बाहेर एक ईंच जरी विचार केला ना तर तीच्या घरचे टॅन्शन मध्ये जातात ह्या विचाराने की समाजात ती कशी वावरू शकेल, समाज तीला कीती नाव ठेवेल आणि सुना त्या जेव्हा गळ्यातल्या मंगळसुत्राच्या बंधनापलीकडे विचार करायला जातात तेव्हा त्यांना धिक्कारल जात. लोक नेहमी बोलतात की आपल्या बंधनापलीकडे विचार करण्याचे परिणाम कधीच चांगले नसतात. पण मला माहिती आहे माझ्यावर असलेली बंधने मीच पार पाडू शकते. मला माहिती आहे जर मी ठरवल ना मी सगळ काही करू शकते आणि हे प्रत्येक स्त्री करू शकते.

मुलगी आहेस म्हणुन मोठ्याने हसू नको, रोज ऐवढे फोटो पोस्ट करू नको, एवढ्या मुलांशी मैत्री करू नको. जेव्हा तु स्वप्न बघशील तेव्हा खुप प्रश्न विचारले जातील. कोणी तुझ्यासाठी गाडीचा दरवाजा उघडेल तर कोणी त्याच्या हृदयाचा दरवाजा बंद करेल. पण ऐक कोणी जरी तुला काही बोलत तरी तु तुझ्या मनाच ऐक, वाटेल तुला कधी लोक जे बोलतात ते खर आहे तरीपण तु तुझ्या मनाच ऐक. प्रत्येक ठिकाणी तुला प्रश्न विचारण्यात येतील पण तरी तु तुझ्या स्वप्नाला कधी डगमगु देऊ नको आणि हो कधीच प्रेमाला तुझी कमजोरी समजू नको तीच तुझी सगळ्यात मोठी ताकद आहे. प्रश्न विचारायला कधीच घाबरू नको. आवाज उठवायला कधीच मागे पुढे पाहू नको.

एका बाईच बाईपण हे एका सीमेत मर्यादित नाही तर सीमेपार आहे. एका स्त्री ने स्वतः ठरवले तर खुप काही करू शकते फक्त आता वेळ आहे ती स्त्रीने स्वतः तीच्या पंखांना बळ देण्याची, ठरवलेल्या स्वप्नांना उभारी देण्याची.

मन शुध्द तुझ गोष्ट हाय
पृथ्वी मोलाची, तु चाल
पुढ तुला ग सखे भीती
कशाची पर्वा बी कोणाची.....

आयुष्य

समिक्षा विनायक शिंगणे
प्रथम वर्ष बी. एस. सी.

आयुष्याच्या रस्त्यावरती जीवनाची गाडी चालवं लिमीट असली १०० तरीही तू मात्र ६० वरच पळवं शिक्षणाचे पेट्रोल भर अन् अनुभवाची हवा प्रत्येक वाट असेल निराळी अन् प्रत्येक रस्ता नवा वळण नसले सरळ तरी तू नीट वळव लिमिट असली १००...

भावनांचे स्टिअरिंग तू फक्त सांभाळून धर सुखदुःखांच्या स्पीडब्रेकरवर वेग तेवढा कमी कर नैराश्याच्या वन-वे वर गाडी तू उलटी फिरव लिमिट असली १००...

जबाबदारीचे सीटबेल्ट तू व्यवस्थित लावून घे स्वप्नांचे गिअर तुझ्याच हातात ठेवून हो आरोग्याचे इन्शुरन्स मात्र वेळेवर मिळव लिमिट असली १००...

संकटांच्या खड्ड्यांमध्ये गाडी तेवढी नेऊ नकोस हा! एखादे चाक गेल तरी तोल ढळू देऊ नकोस हायवे मधल्या रस्त्यांसमोर गावाकडच्या रस्त्यांना आठवं लिमिट असली १००...

विश्रांतीचा ब्रेक मधे मधे लावत जा रस्ता जर दिसत नसेल तर मॅप लावून पुढे जा बंद पडली गाडी तर मॅकॅनिकला आवर्जून कळव हा! वाटल जर कधी तर दार उघडून बाहेर ये चार पावले चालून परत स्टिअरिंग हातात घे अजूबाजूचे दृश्य सारे आठवणींमध्ये साठव. लिमिट असली १००...

आई रिटायर होतेय

भगवती यशवंत देशमुख
बी. एस. सी. मायक्रोबायोलॉजी

आई शब्द जीच्या वर्णनासाठी पुरे कधी पडणार नाही, शब्दात सांगुन तिचे चरित्र कधी समजणार नाही, आई म्हणजे काय असते हे अनुभवास आल्याशिवाय जाणवणार नाही. ती लक्ष्मी असते घराची, ती ताकद असते घराची, कुटुंबाची तिच्या असण्याची चाहूल जाणवली नाही जरी तरी नसण्याची उणीव क्षणार्धात जाणवते. तिच्या असण्याने निर्जिव भिंतीमध्ये जीव येतो त्यामुळेच तर 'घराला' - 'घरपण' लाभतं. तिच्या चेहऱ्यावरचे हास्य म्हणजे घरातील प्रसन्नता असते त्यामुळे दुखण जरी असल तरी त्या आईला मात्र कायम हसावेच लागते. काळ बदलला कितीही तरी आईची माया आजही तशीच आहे, लेकरांसाठी आजही ती तिच आयुष्य बाजुला सारतच आहे.... मुलांनी कितीही वेड्यात काढलं तरी त्यांच्यासाठी २४ तास राबणारी ही आई खरच रिटायर झाली तर..?

तस तर हातांचा अंगठा म्हणजे घरातील कर्तापुरुष मानल जात ज्याच्याशिवाय हाताला आधार नसतो ज्याच्यावर सर्वजण अवलंबुन असतात पण तोच कर्ता पुरुषही घरातील आईवर अर्थात त्याच्या बायकोवर अवलंबुन असतो मग अंगठा म्हणजे आई का नाही..? नवऱ्याच्या हातात रुमाल देण्यापासुन, सर्वांच्या चपला जागेवर ठेवण्यापर्यंत प्रत्येक काम तीच सांभाळते. हा काळाप्रमाणे गोष्टी बदलतात, बदल्या. एक गृहिणी फक्त गृहिणी न राहता ती सुध्दा शिकली, तिच्या स्वप्नांना पुर्ण केलं, यश मिळवले, अगदी पुरुषांच्या बरोबरीने मार्गस्थ झाली पण स्वतःची गृहिणीही ओळख सुध्दा सगळ्यांच्या बरोबरीने जपली. पहा ना एक पुरुष आठ तासांची नोकरी करुन पैसा कमावतो, अर्थिक दृष्ट्या भक्कम बनवतो, घरातील मुलं शिक्षण नोकरी, स्वप्न, मुली हे सार काही सांभाळत थोडी फार कौटुंबिक काम करतात पण करावीच अस बंधन नसतच... या साऱ्यात 'ती' एकटीच असते जी आजही आजार, आळस, कंटाळा, मुड सार काही मागे सारुन तिच्या पदरी बांधलेल काम नित्यनियमाने पण प्रेमाने करते.

आई श्रीमंत घरातील असो, मध्यमवर्गीय वा गरीब घरातील प्रत्येक 'आई' ही सारखीच मुलांना उठवण्यापासून वेळेत झोपवण्यापर्यंत सारं तीच पाहते. मुलगा कितीही

मोठा झाला तरी त्याच आजारपण स्वतः भोगणारी ती 'माय' कधीतरी थकत असणार ना? मुलं, वडील हे फक्त कामाच्या एका विचाराने त्रासतात तिथे आजच्या काळातील आई घर, कुटुंब, नोकरी सारं काही न थकता यशस्वी रित्या पार पाडते.

खरतर एक 'स्त्री' असण आणि एक आई असण यातही फार फरक असतो, 'आई' होण म्हणजे 'स्त्री चा जन्म सार्थकी लागण अस म्हटल जात आणि तेच 'आईपण' निभावण 'बाईपण' निभावण्यापेक्षाही कठीण असत. एक बाई समजुतदार असते, संयमी देखील तितकीच असते. कणखर सुध्दा असते. मात्र त्याला एक परिसीमा असते. आणि जेव्हा तीच बाई एक आई सुध्दा असते तेव्हा तिथे कोणतीच परिसीमा नसते.. ती असीमित असते, किंबहुना ती आई स्वतःला असीमित बनवते. तिच्यामते तिच आयुष्य म्हणजे तिच्या उदरातुन जन्माला आलेली तीची मुलं असतात. त्यांच्यासाठी झटण तिला मंजुर असत जे ती त्यांना जन्म देत्यावेळीच सिध्द करते जेव्हा असंख्य कळा सोसुन एका जीवाला जन्म देऊन ती बाई एक आई होते कदाचित तेव्हाच ती साऱ्या परिसीमा तोडून असीमित होते. फक्त तिच्या लेकरांसाठी...आई तिच्या कुटुंबासाठी काय करते यापासुन अनभिज्ञ तर कोणही नाही पण आई आपल्यासाठी काय करते याची फारशी आज जाणीवही नाही. खरतर आईला प्रत्येक जण गृहीतच धरतो ... काल ही.... आजही पण पुढे जाऊनही असचं रहावं का...? मुलं मोठी झाली की जसं वडिलांना निवृत्ती मिळते तशी आईलाही मिळावी का..? खरच एक आई कधी निवृत्त होऊ शकते का ...?

आईचा श्वास

जग थांबले चालायचे जरी
तरी ती आई थांबणार नाही ...
लेकरासाठी जगण्याचा
प्रवास तीचा कधी संपणार नाही.....
'ती' अशी निर्मिती आहे देवाची जी
अनुभवल्या शिवाय समजणार नाही....
आणि देऊ केली निवृत्ती तिला
तरी अखंड कार्याला तिच्या अडवु कोणी शकणार नाही
प्रवास तिचा तेव्हाच थांबेल
जेव्हा श्वास तिचा विलग होईल देहापासुनी....
श्वास - देह विलग झाले तरी निरंतर ती
कुटुंबाच्या सोबत असेल त्यांची सावली बनूनी.....

आई रिटायर होतेय

प्रितल कुलकर्णी
एस. वाय. बी. एस. सी.

प्रत्येकाच्या आयुष्यात जर कुणी सर्वात जास्त प्रभाव टाकणारी व्यक्ती असेल तर ती आई असते. असे म्हणतात की देव प्रत्येकाजवळ राहू शकत नाही म्हणून त्याने आईला बनवले. आपल्यावर चांगले संस्कार करणे, आपली काळजी घेणे, आपल्याला सांसारिक आणि धार्मिक ज्ञानात भर घालण्याचे कामही आई करत असते. अशा या आईबद्दल कितीही लेख, कविता, पुस्तके लिहीली तरी कमीच. पण जेव्हा आजच्या सांसारिक आणि व्यस्त जगात आपण आपले स्वतःचे अस्तित्व घडवत असतो तेव्हा आपण आपल्या या आईला विसरत जातो तिची ओळख फक्त 'एक घरात असणारी केयरटेकर' म्हणून राहून जाते. समजा जर आई रिटायर झालीतर काय?

प्रत्येकाचे या जगात एक नेमके ध्येय असते. जे पूर्ण करण्यासाठी एखादा कोणत्याही थराला जायच्या तयारीत असतो. पण हे आस करण्यासाठी तुम्हाला एखाद्या व्यक्तीचा आधार तर लागणारच ना! हाच आधार आणि प्रोत्साहन देण्याच काम आई नकळतच करत असते. अगदी रोज सकाळी उठवण्यापासून आपल्या आवडीचा खाऊ करण्यापर्यंत, हवं-नको ते विचारण्यापासून अगदी अभ्यासात, कामात मदत करण्यापर्यंतही आईच आपल्या बरोबर असते. जर एक दिवस ही लहान लहान कामं आईनी करायची बंद केलीना तर घराचं काय होईल कुणास ठाऊक! आई रिटायर झाली म्हणजे आपल्या आवडी निवडी माहित असणारी, आपली रोज विचारपूस करणारी व्यक्ती नाहीशी होणार. आपले लाड करणारी, आपल्याला समजवणारी, मनावणारी, चुकलो तर रागवणारी आई परत कधीच दिसणार नाही. घरातली छोटी छोटी कामं जसे स्वयंपाक किंवा झाडांना पाणी घालणे अशी कामं अर्धीच राहतील. जरी घरकामाला माणूस ठेवला तरी आईमुळे घरात जे आपलेपण, जी माया, जी आपुलकी असते ती मिळणार नाही. कितीही दुर्लक्ष केलं तरी आईची कमतरता जाणवतेच. आईनी रिटायर होणं म्हणजे आपल्या अस्तित्वाचा एक मोठा भाग नाहिसा होणं. ज्याच्या शिवाय आपण आपले कर्तुत्व किंवा व्यक्तिमत्व इतरांसमोर मांडू शकत नाही.

१८८९ मध्ये 'आई रिटायर होतेय' हे नाटक अशोक पाटोळे यांनी प्रस्तुत केले त्यात आयुष्यभर आपल्या घरासाठी काबाडकष्ट करणाऱ्या कधीतरी आपल्या जबाबदाऱ्यांपासून

मुक्त व्हावे असे वाटणाऱ्या एका आईची कथा दर्शवली आहे. सर्वांनीच गृहीत धरलेल्या आणि आपल्या अस्तित्वावर प्रश्न उठवलेल्या अशा या व्यथा त्यांनी अगदी भारावून टाकण्यासारखी मांडली आहे. कधीतरी आपल्याही आईवर अशी वेळ येईल असे वाटत नाही का?

आई म्हणजे घराचा आत्मा असतो. जोपर्यंत ती कुटुंबाची सर्वस्वी जबाबदारी घेत आहे. तोपर्यंत सर्व काही सुरळीत चालते. पण जेव्हा घरातील माणसचं आईला गृहीत धरतात, तिच्याशी खोटे वागू लागतात, तिने फक्त घरातील काम करावीत अशी अपेक्षा करू लागतात तेव्हा तिच्या मनःस्थितीवर काय परिणाम होत असेल? मग जर आईने आपल्या जबाबदाऱ्यांपासून रिटायर होण्याचा निर्णय घेतला तर यात तिचं काय चुकलं? जर तुम्ही स्वतःसाठी, स्वतःच्या करिअरसाठी घरातल्यांकडे दुर्लक्ष करू शकता तर आई का नाही तिच्या जबाबदाऱ्या सोडून एक दिवस स्वतःसाठी देऊ शकत? घरातली सगळी काम सांभाळून, स्वतःची आईची घरातल्या इतरांची काळजी करून स्वतःवर लक्ष देऊ शकाल? एवढे सगळं काम उरकून स्वतःच्या करिअरकडे किंवा शिक्षणाकडे लक्ष देऊ शकाल? एवढा संयम आणि एवढी तयारी आहे का तुमची?

सकाळी लवकर उठून स्वयंपाक करण, सगळ्यांचे डबे, त्यांच आवरण, स्वतःच आवरण, दुपारी घरी आल्यावर पुन्हा कपडे धूणं, भांडी घासण, घर आवरण अशी कामं करणं, पुन्हा रात्रीच्या स्वयंपाकाची घाई.... एवढी कामं करून पुन्हा कुणी आजारी पडलं तर त्याची काळजी, लहानांचा अभ्यास आणि सगळ्यांच्या आवडी - निवडीची काळजी घेऊन मग स्वतःलाही वेळ देण शक्य आहे का तुम्हाला? आई फक्त एवढंच नाही अजून बरच काही करत असते. आपल्या दैनंदिन जीवनात आपण एवढे हरवून जातो की तिला वेळ द्यावा असे डोक्यातही येत नाही. तिची मनःस्थिती कशी आहे? तिची काळजी कोण करतय? तिच्याशी बोलायला कोणी आहे का? जर बाहेरून घरी आलो तर आई डोक्यासमोर नसली की कसंबसं होतं. पण मग असं असेल तर तिची काळजी का करावीशी वाटत नाही? तिला वेळ द्यायला हवा असं का वाटत नाही? जरी वाटलं तरी आईला काय आवडत, तिचा आवडता खाऊ, तिचे छंद माहिती आहेत का? जर या सगळ्या प्रश्नांनी नको-नको होत असेल, उत्तर सापडत नसेल तर आपण कुठेतरी कमी पडतोय असं वाटत नाही का?

ती कितीही ओरडली, कितीही रागावली तरी त्यात आपुलकी आणि माया दडलेली असते. तिचा कितीही राग आला तरी ती आपली काळजी करणं कधीच सोडत नाही. तीच जर रिटायर झाली तर आपल्याला मनोबळ देणारी,

आपल्याला हवी हवीशी वाटणारी, आपली काळजी करणारी आई राहणारच नाही. आईने तिच्या आईपणापासूनच रिटायरमेंट घेतली तर घर तुटून पडेल. बहीण - भावांची भांडण, मोठ्यांचे वादावाद, घरातील लोकांवर येणारी आजारपणे अशा बऱ्याच गोष्टींकडे लक्ष द्यायला, त्यांना समजवायला कुणीच नसेल. दिवसभराचं टेन्शन, गम्मत, किस्से, कामातली / शाळेतली गम्मत सांगायला आपल बोलण ऐकायला कुणीच नसेल. आपण आजारी पडू नये किंवा रात्री भूक लागून जाग येऊ नये म्हणून हड्डाने जेऊ घालायला कुणी नसेल. कधी उशीर झाला तर १०० वेळा फोन करून विचारपूस करायला कुणी नसेल. मावशीच्या, आत्याच्या आणि काकूच्या बरोबरच्या गप्पांच गॉसिप सांगायलाही कुणी नसेल. बाबांना पटवून बाहेर पाणीपुरी खायलाही बरोबर कुणीच नसेल. गरजेपेक्षा जास्त काळजी आणि गरजेपेक्षा जास्त राग आणि लाड करणारी फक्त आईच असते.

तिनं रिटायर होण्याचा उद्देश म्हणजे एवढाच की तिला तिच्या रोजच्या कामांपासून कधीतरी का होईना, सूटका मिळावी. तिन स्वतःला वेळ द्यावा. कधीतरी तिची चिंता करणार पण कुणी असावं. अगदी हाऊसवार्डफ अस जरी म्हटल तरी ही काही मोठी गोष्ट नाही अस सगळ्यांना वाटत. आईने तिच कर्तृत्व बजावण्याची किंवा स्वतःला सिध्द करून दाखवायची काहीच गरज नसते. उलट कुणीतरी आपली एवढी काळजी करतय, कुणीतरी आपल्याला एवढी माया लावतय आणि ती व्यक्ती आपली आईच असते. मग ही तिची जबाबदारी नाही तर आपल्यावर उपकारच आहेत. आपल ह अवली वागणं, आपला बालीषपणा, आपल्या विचित्र - विचित्र सवयी आणि न थांबणाऱ्या तक्रारी वा हट्ट ती काहीही तक्रार न करता ऐकत असते. आई फक्त सूचना आणि सूचना देत असली तरी त्यात तिची मायाच दडलेली असते. एक छोटस काहीतरी अजून तुमच्या पुढे मांडते, बघा काही उमगतंय का!

आई एक नाव असतं
घरातल्या घरात
गजबजलेलं गाव असतं!
आई असतो एक धागा
वातीला उजेड दाखवणारी
समईतली जागा
आई असते मायेची शिंदोरी
सरतही नाही आणि उरतही नाही!
आई फक्त एक नाव असत
नसते तेव्हा घरातल्या घरात

गलबललेलं गाव असत!

प्रा. फ. मु. शिंदे

फकीरराव शिंदे यांच्या या कवितेवरून काहीतरी बोध नक्कीच मिळाला असेल! कोण कुठल्या अनोळखी व्यक्तीने काहीतरी लेख लिहीला होता, अस जरी समजलात तरी काही प्रॉब्लेम नाही, पण लेखातून मिळालेला बोध आणि त्याची जाणीव असू दे. हा लेख फक्त आपल्यासाठीच नाही तर त्या सगळ्या आयांसाठी आहे, स्वतःबद्दलची जाणीव करून देणारा आहे. आपली खरी 'मास्टर शेफ' खरी 'खतरो की खिलाडी' आणि खरी 'होम मिनीस्टर' शेवटी आईच असते. बऱ्याच मराठी लेखक दिग्दर्शकांनी 'श्यामची आई', 'आईशिवाय घर नाही', 'आई तुला मी कुठे ठेवू?', 'आई' अशा विविध चित्रपट आणि नाटकांमधून आई साकारली आहे. तिच अगण्य असं अस्तित्व पटवून दिलं आहे. फक्त आई नसण्याने घरातल्यांवर आपल्यावर काय परिणाम होतो हे दर्शवला आहे. आईच नसेल, तिने जर खरच रिटायर होण्याचा निर्णय घेतला तर आपल काय होईल! संध्याकाळी दमून घरी आल्यावर कोणाबरोबरतरी मस्त आरामात चहा घ्यावा तर ती व्यक्ती आईच असावी. जर तिची कमतरता जाणवत असेल तर तिची काळजी करण्यात वेळ घालवायला हवा. नाहीतर आईची रिटायरमेंट परवडणार आहे का???

**तुमच्या भविष्यातील योजना आणि
करिअरची उद्दिष्ट्ये काय आहेत
माधुरी तानाजी कदम
टी. वाय. बी. एस. सी. (केमिस्ट्री)**

नमस्कार ! माझं नांव माधुरी तानाजी कदम आहे, मी आता 'टी. वाय. बी. एस. सी. (केमिस्ट्री)' मध्ये शिकत आहे. शेवटचे वर्ष आहे. शेवटचे काय? शेवटच्या वर्षातल्या शेवटचे सत्र आहे. शेवटचे वर्ष म्हणलं की, ताणतणाव हा असतोच आणि आई - वडील विचारतात की, डिग्री नंतर काय? तसेच नातेवाईक आणि मित्र मंडळी पण आलेच, तर आता 'डिग्री' नंतर काय? हा खूप मोठा प्रश्न माझ्यासाठीचं नाहीतर, प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठीच आहे.

माझं तर बाबा ! ...ठरलं होतं की, मी तर IIT - Bombay मध्ये जाणार तिथे MSC करणार पण नंतर कळाल की त्याची एक पूर्व-परिक्षा असते ती म्हणजे IIT-TAM (Joint Administration Test For Master) आणि त्यानंतर त्या परिक्षेचा जमेल त्या वेळामध्ये आणि जमेल तसा अभ्यास केला. मग काही दिवसानंतर हॉलटिकिट आले आणि परिक्षेची तारीख सुध्दा आली, मग मी मस्त रुबाव मध्ये परिक्षा देण्यासाठी गेले. आणि कसलं काय पेपर खूपच कठीण होता. नंतर थोड्यादिवसांनी निकाल आला आणि मला कमी मार्कस पडले. मग आता काय IIT - Bombay पण गेलं.

जे गेले ते सोडून द्या,
जे आहे त्याचा स्विकार करा,
आणि जे घडायचे आहे,
त्यावर विश्वास ठेवा.....

आता मी ठरवलं आहे, झालं गेलं विसरून ह्याच्यावर मात देऊन मी पुढे जाणार, मग मी ठरवलं की मी आता M.Sc. Chemistry साठीचे जे टॉप चे कॉलेजस् त्यांची लिस्ट काढणार आणि त्यांचा पूर्वपरिक्षा ची तयारी करणार आता पूर्वपरिक्षाचे (entrance exam) तयार कशी करणार. मग Google, Youtube क आणि वेबसाईट वरून त्याची माहिती काढली. त्याची प्लॅनिंग आणि नंतर आभ्यासाचे नियोजन वगैरे करायचे होते. माझे स्वप्न खूप आहे की, मी एक केमिस्ट्री म्हणजेच रसायन शास्त्रज्ञ व्हाव. मला केमिस्ट्री मला नेहमीच केमिस्ट्री हा विषय खूपच आवडतो आणि त्यातल्या त्यात ऑर्गॅनिक केमिस्ट्री मला नेहमीच केमिस्ट्री मध्ये चांगलच गुण असायचे. त्यामुळे मी ठरवलं की मी होणार तर रसायन शास्त्रज्ञ (Chemist).

मी जर भविष्यात रसायन शास्त्रज्ञ झाले तर, मी

सरकारी लॅब (Government Lab) आणि मोठ्या मोठ्या रिसर्च इन्स्टिट्यूट मध्ये काम करणार आणि सगळी कडेच माझच नाव तस होण्यासाठी खूप मेहनत जिद्द, चिकाटी आणि स्वतःवरचा विश्वास खूप गरजेचा आहे. आणि मला फक्त शास्त्रज्ञ नाही तर, मला भविष्यात मॉडेलिंग आणि फिल्मइंडस्ट्री मध्ये पण करिअर करायचे आहे. नंतर अॅडव्हर्टाइजमेंट इंडस्ट्री मध्ये पण माझा रस आहे. मला काहितरी वेगळं करायचं आहे. भविष्याचे नियोजन करताना आपल्याला सगळ्याच गोष्टींचा विचार करावा लागतो. तसेच आपल्या शिक्षणाचा खर्च, राहण्याचा खर्च, खाण्यापिण्याचा खर्च, फि चा खर्च किती असतो आणि... आता माझं वय तर २१-२२ आहे. नंतर मी किती दिवस आई - वडिलांकडे पैसे मागणार त्यामुळे मी ठरवलं की शिक्षण घेत घेत नोकरी करावी. आत्मविश्वास आणि कठोर परिश्रम तुम्हाला नेहमीच यश मिळून देते.....

स्वप्न तर सगळेच बघतात आणि भविष्याचे पण नियोजन करतात, पण ते आमलात फक्त काहीजण आणतात. मी त्या काहीजणांमधील आहे. मी एकदा ठरवलं की, ते करतेच. तर माझ्या भविष्यातील काही नियोजन आणि माझ्या करिअरची उद्दिष्ट्ये पण आहेत, ते म्हणजे मी माझ पदवी चे शिक्षण झालं की, M.Sc. म्हणजेच उच्च पदवीसाठी चांगल्या सरकारी आणि जिथे चांगल्या कंपन्यांची प्लेसमेंट मिळेल त्या कॉलेज मध्ये शिक्षण घ्यायचे आहे. त्यानंतर चांगल्या प्लेसमेंट मधून निवडून त्या कंपनी किंवा सरकारी रिसर्च सेंटर किंवा टाटा रिसर्च इन्स्टिट्यूट किंवा आयसर, पुणे मध्ये रिसर्च करायचा आहे, हे माझ्या काही करिअरची उद्दिष्ट्ये आहेत. हार मानू नका, सुरुवात नेहमीच सर्वात कठीण असते.....

नंतर उच्च पदवी शिक्षण आणि रिसर्च इन्स्टिट्यूट मध्ये ट्रेनिंग झाली की, मी माझी पी. एच. डी. (Ph.D) करण्यासाठी जर्मनीच्या कॉलेज मध्ये जाणार आहे. मी असे ऐकलं आहे.... जर्मनीला खूप सारे मोठे कॉलेजेस आहेत. आधिपासूनच मला माझी पी. एच. डी. बाहेरून करायची होती. मी माझ्या करिअरची काही उद्दिष्ट्ये आधिपासूनच ठरवली आहेत. नंतर Ph.D नंतर मला डॉक्टरेट पदवी मिळेल आणि मला सगळे डॉ. माधुरी कदम असे बोलतील. आता आणखी काय हवं. पण पी. एच. डी. इतकच करायचे नाहीतर पुढे आणखी शिक्षण घ्यायचं आहे. माझं तर ठरलय की आयुष्यभर शिकत राहयचं आणि माझे आणि आई-वडीलांचे स्वप्न पूर्ण करायचे आहे. भविष्यात आणखी काय हवय? एक छानस घर ते पण शहरामध्ये आणि एक गाडी, ते घर माझ्यासाठी आणि माझ्या आई बाबांसाठी आणि आता पुढे आता त्यांच वय वाढतच जाणार त्यासाठी पण माझ्या मनामध्ये एक प्लॅन आहे.

तो म्हणजे त्यांच्यासाठी एक अशी पॉलिसी काढायची की, जेणेकरून मी राहू, ना राहू त्यांना महिन्याला पैसे मिळाले पाहिजे, मी तर सदैव त्यांच्यासोबतच असणार आहे हे माझे करिअरची उद्दिष्ट्ये आहेत.

मला आधिपासूनच मोठे स्वप्न बघायची सवय होती. मी कधीच नकारात्मक विचार करायचे नाही आणि कधी करणार नाही. आयुष्यात हे करायचे, ते करायचे हे चालूच असायच आणि हे माझं होतं भविष्याचं नियोजन आणि काही माझ्या करिअर उद्दिष्ट्ये आहेत.

Small dream is big crime.
लहान (छोट) स्वप्न हा मोठा गुन्हा आहे.
धन्यवाद!

कृत्रिम बुद्धीमत्ता

प्रतिक्षा रविंद्र साळवी
१२ वी

कृत्रिम वस्तुने दर्शविलेल्या बुद्धीमान वर्तनास कृत्रिम बुद्धीमत्ता असे म्हणतात. ही कृत्रिम वस्तु साधारणतः संगणकाचे असते कृत्रिम बुद्धीमत्ता हा विषय विज्ञानकथांमध्ये जास्त आढळत असला तरी, ही संगणक शास्त्रातील एक महत्त्वाची शाखा आहे. या शाखेमध्ये यंत्र शिक्षण त्याचे बुद्धीमान वर्तन व परिस्थितीला जुळवून घेण्याची क्षमता आदींचा अभ्यास केला जातो. या शाखेतील संशोधन मुख्यतः स्वयंचलित कार्य करण्यासाठी आवश्यक असलेली बुद्धीमान वर्तणुक करू शकतील अशा यंत्राशी निगडित आहे; उदारणादाखल नियोजन संयोजन निदानविषयक प्रश्नांची उत्तरे शोधण्याची क्षमता, हस्ताक्षर, आवाज आणि चेहरा ओळखण्याची क्षमता इत्यादी. अशा प्रकारे कृत्रिम बुद्धीमत्ता असणाऱ्या प्रणाली या अर्थशास्त्र, आरोग्य विज्ञान, अभियांत्रिकी, संरक्षण, कॉम्प्युटर गेम्स (बुद्धीबळ इत्यादी) आणि संगणक प्रणाली यांमध्ये वापरल्या जातात.

२०११ ची अमेरिकेतील जेपडी नावाची प्रश्नमंजुषा स्पर्धा अनोखीच होती. त्यात भाग घेणाऱ्या ३ स्पर्धकांपैकी एक व्यक्ती वेगळी होती. आश्चर्य म्हणजे त्याच व्यक्तीने ती मानाची स्पर्धा जिंकली. तसे पाहता बाकीचे दोघे खेळाडू लेचेपेचे नव्हते. त्यातील एकाची एकामागून एक ७२ वेळा अपराजित राहण्याची अखंडीत परंपरा होती, तर दुसऱ्याने

आजवरचे सगळ्यात मोठे बक्षीस कमावले होते. पण या दोघा दिग्गजांना हरवणाऱ्या 'व्यक्ती' चे वेगळेपण म्हणजे, ती मानव नसून ती एक संगणक प्रणाली (आज्ञावली) होती. IBM Waston नावाच्या या प्रणालीने मानवाचा त्याच्याच स्पर्धेत पराभव केला. या प्रणालीचा, म्हणजेच त्यामागील कृत्रिम बुद्धीमत्ता या विषयाला प्रकाशझोतात आणले. एखादे काम करताना मानवाला जिथे विशेष बुद्धीची गरज पडते, तेच काम जर संगणक प्रणाली करू लागली तर त्याला कृत्रिम बुद्धीमत्ता असे म्हणता येईल. एक्स-रे सारखे स्कॅन पाहून रोगनिदान करणे. भाषांतर करणे, अनेक आर्थिक व्यवहारातून गडबड शोधणे, तसेच बुद्धीबळ खेळणे, यासारख्या गोष्टी काही सोप्या नाहीत. त्याला उत्तम बुद्धीमत्ता लागते.

हा विषय खरतर तसा जुनाच. अगदी १९५० च्या दशकापासून सुरु झालेला. पण प्रामुख्याने संशोधन क्षेत्रापुरता मर्यादित राहिलेला. पूर्वी त्याला तज्ञ प्रणाली असेही म्हणत. त्या प्रणालीही थोड्याफार प्रमाणात मानवी बुद्धीप्रमाणे काम करित असत. त्या प्रणाली ह्या विविध नियम वापरून बनलेल्या होत्या. समजा, 'उद्या पाऊस पडेल का' असे सांगणारी प्रणाली बनवायची असेल तर हवामानतज्ञ अनेक गोष्टींचा विचार करून कोण कोणत्या गोष्टी पाऊस पाडण्यास कारणीभूत असतात, आणि त्यांचा किती प्रमाणात प्रभाव असतो. याचे संशोधन करित समीकरणे मांडत आणि त्याची आज्ञावली बनत असे ढोबळमानाने अशाचप्रकारे इतर कोणत्याही विषयातील तज्ञ-प्रणाली बनवण्याची पध्दती होती. पण बदलला आणि पावसाचे भविष्य वर्तवण्यासारख्या प्रणाली अधिक गुंतागुंतीच्या होऊ लागल्या. साधी सोपी समीकरणे बरोबर उत्तर देईनाशी झाली.

'काही ईमेल प्रणाली आता एखादा संदेशाला काय उत्तर द्यायचे' हे आपोआप सुचवू लागल्या हे काही सोपे काम नाही कारण उत्तर देण्यासाठी तुम्हाला तो संदेश वाचावा लागतो आणि मग विचार करून उत्तर ठरवावे लागते. ही उत्तर देण्याची बुद्धीमत्ता कशी येते? ढोबळमानाने सांगायाचे तर कृत्रिम बुद्धीमत्ता प्रणाली हे करण्यासाठी तुम्हाला पूर्वी आलेले संदेश आणि त्याला तुम्ही पाठवलेली उत्तरे बघते. कशा प्रकारच्या संदेशांना कशी उत्तरे दिली गेली, हे पाहून आकृतीबंध / आराखडे बनवते आणि मग एखादा नवा संदेश आला की बनवलेल्या आराखड्यानुसार साजेसे उत्तर सुचवते.

अशीच प्रणाली मोबाईलमध्ये आपण टाईम करित असतानाही आपल्याला दिसते. आपण जसे टाईप करित जातो, तसे ती पुढचा शब्द सुचवत जाते. तो सुचवलेला शब्द पूर्वी बऱ्याच वेळेला तुम्ही आता टाईप करित असलेल्या शब्दाच्या पुढे वापरलेला असतो. त्यामुळे तो सुचवला जातो.

महिला सक्षमीकरण

बुशेरा दस्तगीर नदाफ

१२ वी

वाचताना हे सोपे वाटत असले त्याच्या मागे अनेक गणितीय संकल्पनांचा व त्यातील तंत्रांचा, जसे की शक्याशक्यता, आकडेवारी, गणितीय ठोकताळे इत्यादींचा वापर केला जातो. यावरून एक गोष्ट निश्चित कळते कृत्रिम बुद्धीमत्ता प्रणाली तयार करण्यासाठी past data प्रणालीची, तंत्राची, मर्यादा सुध्दा आहे. जर तुमच्याकडे तसा data नसेल तर ढोबळमानाने म्हणता येईल की तुम्हाला कृत्रिम बुद्धीमत्ता लौकिक अर्थाने वापरता येणार नाही. जसे की आपल्या मनात चालेले विचार जोपर्यंत आपण स्वतः संगणकात टाईप करीत नाही तोपर्यंत काही उपयोग नाही.

नजिकच्या काळात सर्वव्यापी इंटरनेटमुळे उपकरणांमध्ये बसवलेल्या सेन्सर्समुळे खूप डेटा उपलब्ध व्हायला लागला आहे. इतका की तुम्ही ठरवले की हा डेटा पाहून एक कृत्रिम बुद्धीमत्ता प्रणाली बनवावी तर तो तुमच्या संगणकात मावणारही नाही. अशा डेटाच्या महापुराला बिग डेट असेही म्हणतात. संगणक अति वेगवान झाल्याने डेटा असेही म्हणतात.

संगणक अति वेगवान झाल्याने, डेटा ठेवायला जागा मिळत असल्याने आणि नव नविन संगणक प्रणालींमुळे कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा वापर आता शक्य झाला आहे. यासाठी काही उत्तम व (च-कटफू) संगणक प्रणाली सुध्दा उपलब्ध आहेत वर उल्लेखलेल्या उदाहरणांसाठीच नाही तर इतर अनेक अवघड आणि गुंतागुंतीच्या प्रश्नांसाठी सुध्दा कृत्रिम बुद्धीमत्तेचा वापर जोमाने होत आहे. काही सकारात्मक गोष्टींसाठी तर काही नकारात्मक गोष्टींसाठी सुध्दा संगणक जर एवढा 'हुशार' होऊ शकत असेल तर माझे काय होणार? माझ्या नोकरी व्यवसायाचे काय होणार? हा प्रश्न पडणे स्वाभाविक आहे. याचे उत्तर म्हणजे कृत्रिक अथवा यांत्रिक बुद्धीमत्ताचा आपल्या जीवनावर थोड्याफार प्रमाणात प्रभाव जरूर पडणार आहे. अगदी उपजीविकेवर सुध्दा. जे सृजनशीलतेची जसे कथा लिहीणे, चित्रकला, नव संशोधन अशी कामे करतात त्यांना धोका कमी आहे. उलट त्यांचे क्षेत्र कृत्रिम बुद्धीमत्तेमुळे अजून बहरेल. पण त्यांच्या कामात तोचतोचपणा आहे, ज्याला आपण बौद्धिक पाट्या टाकणे असे म्हणतो, त्यांना मात्र पुढे कमी संधी उरणार आहे. ती क्षेत्रे हळुहळु कृत्रिम बुद्धीमत्ता काबीज केले.

प्रस्तावना :

आजच्या आधुनिक काळात महिला सक्षमीकरण हा विशेष चर्चेचा विषय आहे. आपल्या अदिगूथांमध्ये स्त्रियांचे महत्व लक्षात घेऊन सांगण्यात आले आहे की “यत्र नार्यस्तु पुज्यन्ते रमन्ते तत्र देवताः” अर्थात जिथे स्त्रियांची पुजा केली जाते, तिथे देवता वासं करतात

पण गंमत पहा, स्त्रीमधे इतकी शक्ती असूनही तिच्या सक्षमीकरणाची नितांत गरज आहे महिला अर्थिक सक्षमीकरण म्हणजे त्यांचे आर्थिक निर्णय, उन्नत, मालमत्ता आणि इतर गोष्टींची उपलब्धता, या सुविधा मिळवूनच ते त्यांचा सामाजिक स्तर उंचावू शकतात. राष्ट्रांच्या विकासात महिलांचे महत्व आणि अधिकार याबद्दल समाजात जागरूकता आणण्यासाठी मातृदिन, आंतरराष्ट्रीय महिला दिन या दिवस सरकारकडून अनेक कार्यक्रम चालवले जातात. महिलांना अनेक क्षेत्रात विकासाची गरज आहे.

भारतात महिलांचे सक्षमीकरण करण्यासाठी सर्वप्रथम त्या सर्व राक्षसी विचारांना मारणे आवश्यक आहे जे समाजातील त्यांचे हक्क आणि मूल्ये मारतात, जसे की हुंडा प्रथा, निरक्षरता, लैंगिक हिंसा, असमानता, भ्रूणहत्या, महिलांवरील घरगुती हिंसाचार, वेश्याव्यवसाय, मानवी तस्करी इ. आपल्या देशात लैंगिक असमानता मोठ्या प्रमाणात आहे. जिथे महिलांना त्यांच्या कुटुंबाच्या तसेच बाहेरच्या समाजाच्या वाईट वागणुकीचा त्रास होतो. भारतातील निरक्षर महिलांची संख्या आघाडीवर आहेत. महिला सक्षमीकरणाचा खरा अर्थ तेव्हा समजेल जेव्हा त्यांना भारतात चांगले शिक्षण दिले जाईल आणि त्यांना इतके सक्षम केले जाईल की त्या प्रत्येक क्षेत्रात स्वतंत्र होऊन निर्णय घेण्यास सक्षम होतील. महिला सक्षमीकरणाचा अर्थ :

स्त्री ही सृष्टीची शक्ती मानली जाते, म्हणजेच मानव जातीचे अस्तित्व स्त्रीपासून आहे असे मानले जाते. महिला सक्षमीकरणाचा अर्थ या निर्मितीच्या शक्तीचा विकास आणि परिष्कृत करणे आणि तिला सामाजिक, अर्थिक, राजकिय न्याय, विचार स्वातंत्र्य, श्रद्धा, धर्म आणि उपासना, संधीची समानता प्रदान करणे आहे. दुसऱ्या शब्दांत महिला सक्षमीकरण म्हणजे महिलांची सामाजिक आणि आर्थिक स्थिती सुधारणे जेणेकरून त्यांना रोजगार, शिक्षण आर्थिक

प्रगतीच्या समान संधी मिळतील, जेणेकरून त्यांना सामाजिक स्वातंत्र्य आणि प्रगती मिळेल. हाच मार्ग आहे ज्याद्वारे स्त्रिया पुरुषांप्रमाणे त्यांच्या प्रत्येक आकांक्षा पूर्ण करू शकतात सोप्या शब्दात महिला सक्षमीकरणाची व्याख्या अशा प्रकारे केली जाऊ शकते की यामुळे महिलांमध्ये ती शक्ती येते, ज्यातून ती तीच्या जीवनाशी संबंधित प्रत्येक निर्णय स्वतः घेऊ शकते आणि कुटुंब आणि समाजात चांगले जगू शकते. महिला सक्षमीकरण म्हणजे त्यांना समाजात त्याचे खरे अधिकार मिळवून देणे.

भारतातील महिला सक्षमीकरणाची गरज :

भारतात महिला सक्षमीकरणाची अनेक कारणे आहेत. प्राचीन काळाच्या तुलनेत मध्ययुगीन काळात भारतीय महिलांच्या सन्मानाची पातळी लक्षणीयरीत्या कमी झाली. त्यांना प्राचीन काळी जो आदर दिला जात होता, मध्ययुगीन काळात तो आदर कमी होऊ लागला. अधुनिक युगात अनेक भारतीय महिला अनेक महत्वाच्या राजकीय आणि प्रशासकीय पदांवर तैनात आहेत, तरीही सामान्य ग्रामीण महिलांना अजुनही त्यांच्याकडे सामान्य अरोग्य सुविधा आणि शिक्षण यासारख्या सुविधा नाहीत. शिक्षणाच्या बाबतीतही भारतातील महिला पुरुषांपेक्षा खूप मागे आहेत. भारतातील पुरुषांचे शिक्षण दर ८१.३% आहे.

भारतातील शहरी भागातील महिला ग्रामीण भागातील महिलांपेक्षा अधिक रोजगारक्षम आहेत, आकडेवारीनुसार भारतातील शहरांमध्ये सुमारे ३०% महिला सॉफ्टवेअर उद्योगात काम करतात. तर ग्रामीण भागातील सुमारे ९०% स्त्रिया प्रामुख्याने रोजंदारी, शेती आणि संबंधित कामांमध्ये गुंतलेल्या आहेत. भारतातील महिला सक्षमीकरणाच्या गरजेचे आणखी एक मुख्य कारण म्हणजे भुगतानमधील असमानता. भारतातील महिलांना समान अनुभव आणि पात्रता असूनही पुरुषांपेक्षा २०% कमी पगार दिला जातो, असे एका अभ्यासातून समोर आले आहे. आपला देश खूप वेगाने आणि उत्साहाने प्रगती करत आहे, परंतू आपण ती तेव्हाच टिकवून ठेवू शकतो जेव्हा आपण लैंगिक असमानता दूर करू शकतो आणि पुरुषांप्रमाणे स्त्रियांना समान शिक्षण, प्रगती आणि मोबदला सुनिश्चित करू शकतो. भारताच्या लोकसंख्येपैकी सुमारे ५०% लोकसंख्या फक्त महिला आहे. याचा अर्ध्या लोकसंख्येची संपूर्ण देशाच्या विकासासाठी गरज आहे जी अजुनही सक्षम झालेली नाही आणि अनेक सामाजिक बंधनांनी बांधलेली आहे. भारतातील महिला सक्षमीकरणाच्या मार्गातील अडथळे :

भारतीय समाज हा असाच एक समाज आहे. ज्यामध्ये अनेक प्रकारच्या रुढी, श्रद्धा आणि परंपराचा

समावेश आहे. यापैकी काही जुन्या समजुती आणि परंपरा आशाही आहेत ज्या भारतातील महिला सक्षमीकरणात अडथळा ठरतात. त्यातील काही बंधने पुढीलप्रमाणे आहेत :

- * जुन्या अणि सनातनी विचारसरणीमुळे भारतातील अनेक भागात महिलांना घराबाहेर पडण्यास बंदी आहे.

- * कामाच्या ठिकाणी होणारे शोषण हा देखील महिला सक्षमीकरणातील एक मोठा अडथळा आहे. खाजगी क्षेत्र जसे की सेवा उद्योग, सॉफ्टवेअर उद्योग, शैक्षणिक संस्था आदि रुग्णालये या समस्यांने सर्वाधिक प्रभावित आहेत.

- * सामजातील पुरुषी वर्चस्वामुळे स्त्रियांसाठी समस्या निर्माण होतात. कामाच्या ठिकाणी महिलांवरील हिंसाचार अलीकडच्या काळात खूप वेगाने वाढला आहे आणि गेल्या काही दशकांमध्ये त्यात सुमारे १७०% वाढ झाली आहे.

भारत महाशक्तीच्या दिशेने

हर्षदा गरुड
११ वी

विद्यार्थी मित्रांनो भारत एक जागतिक महासत्ता बनावी अस भारतीयांना वाटण साहजिकचं आहे. स्वप्न पाहण्यात काहीच गैर नसतं पण ती प्रत्यक्षात उतरवण्याची जी इच्छाशक्ती असते ती स्वप्न पूर्ण करते. मग मला सांगा आपल्यात ती इच्छाशक्ती आहे का? यावर माझे ठामपणे मत आहे हो, आपल्यात ती इच्छाशक्ती आहे. मित्रांनो अनेक क्षेत्रात आपण प्रगती केली आहे. यात शंका घेण्याचं कारण नाही. स्वातंत्र्यानंतर आमचा देश अन्न-धान्याच्या बाबतीत स्वावलंबी नव्हता. एम. एस. स्वामीनाथन यांनी शेतीच्या क्षेत्रात हरितक्रांती केली. पूर्वी अमेरिकेतले डुकरांना खायला घातला जाणारा गहू आमची भारतीय माणसं खायची मात्र आपल्या देशात हरितक्रांती झाली आणि अन्न-धान्याच्या बाबतीत आम्ही स्वयंपूर्ण बनलो. आज माझा भारत देश कृषिप्रधान देश म्हणून ओळखला जातो.

मित्रांनो स्वातंत्र्यानंतर आपल्यासमोर निर्वासितांचा प्रश्न होता आम्ही तो ही योग्य रित्या हाताळला, वर्गीस कुरियन यांनी दुग्ध व्यवसायात 'धवलक्रांती' घडवून आणली व भारताने दुग्धजन्य पदार्थ निर्यात करणारा एक प्रमुख देश म्हणून जगात आपली ओळख निर्माण केली. स्वातंत्र्यानंतर आपल्यासमोर आपली ओळख निर्माण केली. स्वातंत्र्यानंतर आपल्यासमोर आपली राज्यघटना तयार करण्याचा प्रश्न होता

तो ही आपण डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या नेतृत्वात सोडवला व जगातील एक आदर्श लिखित राज्यघटना तयार केली.

मित्रांनो आपण स्वतंत्र्य झाल्यावर आपल्यासमोर संस्थाने विलीनीकरणाचा प्रश्न होता तो देखील सरदार वल्लभभाई पटेल, जवाहरलाल नेहरू अशा कणखर नेतृत्वाने चुटकी सरशी सोडवला.

डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम सारख्या शास्त्रज्ञाने मिसाईल अवकाश क्षेत्रात प्रगतीची झेप घेतली. अग्नी, नाग, पृथ्वी यांसारखी जमिनीवरून जमिनीवर, जमिनीवरून पाण्यावर अचूक वेध घेणारी क्षेपणास्त्रे निर्माण केली.

स्वर्गीय इंदिरा गांधी व मा. अटलबिहारी वाजपेयी यांनी राजस्थानमधील पोखरण सारख्या वाळवंटी भागात अणुचाचणी घडवून आपण अण्वस्त्रसज्ज देश म्हणून जगात आपली ओळख निर्माण केली. मात्र अणुचा वापर स्वसंरक्षण व विकास यासाठी करू विध्वंसासाठी नव्हे असे स्वतःशी पक्के ठरवले.

मित्रांनो अगदी काल परवा दाक्षिणात्य शास्त्रज्ञांच्या टिमने चांद्रयान - ३ हे चंद्राच्या दक्षिणध्रुवावर यशस्वीरित्या पोहोचवले व मा. पंतप्रधान मोदीजींनी जगात भारताची मान उंचावली विजय भुटकळ सारख्या संगणक शास्त्रज्ञाने सुपर कॉम्प्युटर निर्माण केला तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात मा. राजीव गांधीजी सारख्या नेत्याने भारतात संगणक क्रांती घडवून आणली. आपण दिवसेंदिवस अशा प्रकारची प्रगतीची क्षेत्रे पादांकृत करत आहोत.

भारताच्या अर्थव्यवस्थेत खुपच वैविध्य दिसून येते. शेती, हस्तव्यवसाय, कापडगिरण्या, उद्योगधंदे, उत्पादन आणि विविध प्रकारच्या सेवा अशा अनेक गोष्टींचा त्यात समावेश होतो. भारतात काम करणाऱ्या लोकांपैकी दोन-तृतीयांश लोकांचा उदरनिर्वाह अजूनही शेती अथवा शेतीशी संबंधित उद्योगांवर चालतो परंतु अर्थव्यवस्थेत विविध प्रकारच्या सेवांचाही वाढता वाटा आहे. उच्चशिक्षित आणि इंग्रजी बोलू शकणाऱ्या वाढत्या तरुण पिढीमुळे भारत हळूहळू सर्व जगाला बाह्यस्रोताच्या सेवा पुरवणारा देश म्हणून भूमिका बजावायला लागला आहे. भारत हा अतिकुशल तंत्रज्ञ पुरवणारा जगातील सर्वात मोठा निर्यातदार आहे.

एखाद्या देशावर आर्थिक अरिष्ट कोसळले तर त्या देशाला भारताकडून खुप आशा असतात. भारत केवळ एक मोठा देशच नसून येथे जगातील सर्वोत्तम कुशल आणि प्रशिक्षित मनुष्यबळ उपलब्ध आहे. येथील डॉक्टर, इंजिनियर, प्राध्यापक आणि मॅनेजर्स केवळ भारतातच नव्हे तर मंदीच्या तडाख्यात सापडलेल्या जागतिक बाजारपेठेतही अग्रस्थानी

टिकून आहेत. त्यामुळेच असे म्हटले जाते की भारताची स्वतःची अशी 'विकास कथा' आहे.

आता गरज आहे ती फक्त आजच्या तरुण पिढीला योग्य दिशेने पुढे घेऊन जाण्याची आणि ते घेऊन जाण्यामध्ये जर आपण यशस्वी झालो तर मात्र नक्कीच भारत महासत्ता बनू शकतो.

अशा पध्दतीने जर भारताने सर्वच पातळीवर आपले स्थान पक्के केले तर, लोकांसाठी मोठ्या प्रमाणात रोजगार उपलब्ध करून देणे, शेतीसाठी हमीभावासारखी योजना सरकारने दिली तर मात्र सर्वच पातळीवर भारत हा परिपूर्ण देश होईल. अनेकदा परिपूर्णता आली की स्वयंपूर्णता येते आणि स्वयंपूर्णता आली की आर्थिकदृष्ट्या देखील आपण सक्षम होतो.

थोडक्यात काय तर पूर्वीसारखा पारतंत्र्यात असणारा पाश्चात देशांच्या तंत्रज्ञानावर अवलंबून असणारा भारत आता राहिलेला नाही. आता एक स्वयंपूर्ण भारत, मेक इन इंडियाचा नारा देणारा भारत की जो सर्व गोष्टी आपल्या देशामध्येच तयार करण्यावर भर देत आहे. या दिशेने देशातील वैज्ञानिक, संशोधक, विचारवंत, अभ्यासक, शिक्षणतज्ञ सर्वच त्यासाठी झपाटल्यागत काम करत आहेत. माजी राष्ट्रपती ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांनी भारत एक महासत्ता बनणार असे जे स्वप्न पाहिले होते. ते स्वप्न सत्यात उतरवण्यासाठी अहोरात्र मेहनत करत आहेत.

त्याचबरोबर कोरोना काळामध्ये कोरोना वरील गुणकारी लस भारताने तयार केली, व संपूर्ण जगाला कमी दरात निर्यात केली. त्यामुळे सिध्द झाले की आरोग्याच्या क्षेत्रात देखील आम्ही आता परिपूर्ण झालो आहोत.

अमेरिकेमध्ये असणारे एक अभ्यासक प्राध्यापक कोहेन अस म्हणतात की भारत हा एकमेव सुपर पाँवर म्हणजेच महासत्ता बनण्याची संधी नि क्षमता असलेला देश आहे. कारण का तर सद्यस्थितीला भारताचे सैन्यदल, नौदल व हवाईदल अतिशय सक्षम बनलेले आहे. केवळ संरक्षण क्षेत्रात नव्हे तर उत्पादनाच्या बाबतीत देखील भारत वेगवेगळे रेकॉर्ड करताना आपल्याला दिसत आहे. सर्वात महत्वाचे जर आपल्याला महासत्ता बनायचे असेल तर त्यासाठी आवश्यक असते संरक्षण क्षेत्रातील सिध्दता म्हणजे सर्व संरक्षण साधनांनी युक्त असा देश आणि ती सर्व साधने निर्मिती व खरेदी करण्यासाठी भारताने प्रचंड अशी आर्थिक तरतूद करून त्या दिशेने वाटचाल सुरु केली आहे. थोडक्यात काय तर भारताला महासत्ता बनवण्याच्या दृष्टीकोनातून सरकार सर्वतोपरी प्रयत्न करीत आहे. हे १००% खरे आहे.

G-20 म्हणजे ग्रुप ऑफ 20 हा जगातील प्रमुख विकसीत आणि विकसनशील देशांचा राष्ट्रगट आहे. १९९९ साली या राष्ट्रगटाची स्थापना करण्यात आली. पूर्व अशिया आणि आग्नेय अशियात १९९७ साली आलेल्या आर्थिक संकटाच्या पार्श्वभूमीवर G-20 गट उदयास आला. अशा एखाद्या जागतीक आर्थिक संकटाच्या सामना करण्यासाठी प्रमुख देशांनी एकत्र येऊन प्रयत्न करावेत हा त्यामागचा हेतू होता.

९ आणि १० सप्टेंबर २०२३ रोजी भारताची राजधानी दिल्ली जगाच पाँवर सेंटर बनल होत. अवध्या जगाचं लक्ष राजधानी दिल्लीतील घडामोडींकडे लागल होत. या दोन दिवसात विविध मुद्यांवर चर्चा झाली अनेक प्रस्ताव पारीत झाले 'वसुधैव कुटुंबकम' म्हणत भारताने या परदेशी पाहुण्यांच स्वागत केल अन् नवा इतिहास रचण्यासाठी भारत सज्ज झाला. भारताने या G-20 शिखर परिषदेत रेकॉर्ड ब्रेक कामगिरी केली आहे, तसच येणाऱ्या उज्वल भविष्यासाठी जगाला एक मूलमंत्र दिला आणि तो म्हणजे one earth, one family and one future.

अशा प्रकारे सर्व क्षेत्रांमध्ये भारताने उत्तम प्रगती केली आहे. म्हणूनच माझा भारत महाशक्ती आहे. आणि म्हणूनच जाता जाता दोन कवितेच्या ओळी सांगते उत्सव तीन रंगांचा आभाळी आज सजला नतमस्तक मी त्या सर्वांना ज्यांनी माझा भारत देश घडवला.

धन्यवाद.....

राष्ट्रीय शिक्षण प्रणाली

दुर्गा मिश्रिलाल चौधरी
१२ वी

मानवाला आपल्या पूर्ण क्षमता वापरता येण्यासाठी समान आणि न्याय्य समाज विकसीत करण्यासाठी तसेच राष्ट्रीय विकासाला चालना देण्यासाठी शिक्षण हा पाया आहे. भारताचा सातत्यपूर्ण प्रगतीसाठी आणि आर्थिक विकास, सामाजिक न्याय आणि समानता, शास्त्रीय प्रगती, राष्ट्रीय एकात्मता आणि संस्कृतीचे जतन या क्षेत्रांमध्ये वैश्विक पातळीवर नेतृत्व करण्यासाठी सर्वांना दर्जेदार शिक्षण उपलब्ध करून देणे महत्वाचे आहे. व्यक्ती, समाज, देश आणि जगाच्या हितासाठी आपल्या देशातील समृद्ध प्रतिभा आणि संसंधनांचा पूरेपूर वापर करण्याकरता उच्च दर्जाचे

सार्वभौमिक शिक्षण हा भविष्यासाठी सर्वात चांगला मार्ग आहे. पुढच्या दशकांत जगातील सर्वात मोठी युवकांची लोकसंख्या भारतामध्ये असेल आणि त्या सर्वांना चांगल्या गुणवत्तेच्या शिक्षणाच्या संधी पुरवण्याच्या आपल्या क्षमतेवर आपल्या देशाचे भवितव्य ठरेल.

भारताने २०१५ मध्ये स्विकारलेल्या शाश्वत विकासाचा २०३० च्या कृती कार्यक्रमाचा उद्दिष्ट 4 (SOG4) मध्ये जागतीक शिक्षण विकास कृती कार्यक्रम समाविष्ट असून हे उद्दिष्ट २०३० पर्यंत "सर्वांसाठी समावेशक आणि समान गुणवत्तेचे शिक्षण सुनिश्चित करणे आणि सर्वांसाठी निरंतर अध्ययनाच्या शिक्षणाच्या संधीना प्रोत्साहन देणे" यासाठी प्रयत्न करण्याविषयी आहे. या उत्तुंग उद्दिष्टाकरता अध्ययनाला पाठींबा देण्यासाठी आणि चालना देण्यासाठी संपूर्ण शिक्षण प्रणालीची नव्याने रचना करणे आवश्यक आहे. ज्ञानाच्या बाबतीत जगामध्ये वेगाने बदल होत आहेत. बिग डेटा, मशिन लर्निंग, कृत्रीम बुद्धीमत्ता यासारख्या विज्ञानाच्या आणि तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रांमधील वेगाने होत असलेल्या विकासांमुळे जगभरातील अकुशल कामे आता माणसांएवजी यंत्रे करू शकतील. त्याच वेळी विशेषतः गणित संगणक विज्ञान आणि डेटा विज्ञान यातील कुशल कर्मचाऱ्यांना तसेच विज्ञान समाजशास्त्र आणि मानववंशशास्त्र यांच्यातील बहुशास्त्रीय क्षमता असलेल्या कुशल कर्मचाऱ्यांना वाढती मागणी असेल. हवामान बदलाबरोबर वाढते प्रदुषण आणि कमी होणार नैसर्गिक स्रोत या परिणामांमुळे जगाची उर्जेची मागणी भागवण्यासाठी आता वेगळा दृष्टीकोन अंगीकारावा लागेल. वाढत्या साथी आणि महामारी यांच्यामुळे संसर्गजन्य रोगांच्या व्यवस्थापनात सहयोगाने संशोधन आणि लसींचा विकास करण्याची गरज निर्माण होईल. या साथींचा परिणाम म्हणून निर्माण होणाऱ्या सामाजिक समस्या बहुशास्त्रीय शिक्षणाची गरज अधोरेखित करतात. भारत विकसीत देश होण्याकडे वाटचाल करत असताना तसेच जगातील सर्वात मोठ्या तीन अर्थव्यवस्थापैकी एक होत असताना मानववंशशास्त्र आणि कलेची मागणी वाढत जाईल.

खरोखर रोजगाराची परिस्थिती आणि वैश्विक परिसंस्था वेगाने बदलत असताना मुलांनी केवळ शिकणेच महत्वाचे ठरणार नाही तर कसे शिकायचे हे शिकणे जास्त महत्वाचे ठरणार आहे. त्यामुळे मजकूर कमी करून शिक्षण तर्किक विचार कसा करायचा आणि समस्या कशा सोडवायच्या कल्पक आणि बहुशास्त्रीय कसे व्हायचे नाविन्यपूर्णता कशी आणायची, जुळवून कसे घ्यायचे आणि नवनविन आणि बदलणाऱ्या क्षेत्रातील नवीन सामग्री कशाप्रकारे आत्मसात करायची या दिशेला वळले

पाहिजे शिक्षण अधिक अनुभवात्मक, सर्वसमावेशक, एकात्मिक, जिज्ञासू संशोधन केंद्रित, लवचिक आणि अर्थातच आनंददायक होण्यासाठी अध्यापनशास्त्र उत्क्रांत होण्याची गरज आहे. शिक्षणाच्या सर्व पैलू आणि क्षमता विकसीत होण्यासाठी आणि शिक्षण सर्व दिशांनी विकसीत होण्यासाठी उपयुक्त आणि शिक्षणाच्यासाठी अधिक समाधानकारक होण्यासाठी, अभ्यासक्रमात विज्ञान आणि गणिताच्या बरोबरीनेच मुलभूत कला, हस्तकला, मानव्यशास्त्रे, खेळ, क्रिडा आणि स्वास्थ्य, भाषा, साहित्य, संस्कृती आणि मूल्ये यांचा समावेश असणे अत्यावश्यक आहे. शिक्षणामुळे चारित्र्य घडले पाहिजे आणि ज्यायोगे शिक्षणारे नीतीवान, तर्कशुद्ध, सहानुभूतीशील आणि सहृदय बनतील आणि त्याच वेळी ते विद्यार्थी लाभदायी आणि समाधानकारक रोजगार मिळविसाठीही तयार होतील.

प्राचीन आणि सनातन भारतीय ज्ञान आणि विचारांची समृद्ध परंपरा लक्षात घेऊन हे धोरण तयार करण्यात आले आहे. हे धोरण तयार करण्यात आले आहे. भारतीय विचार आणि तत्वज्ञानात; ज्ञान प्रज्ञा आणि सत्याचा शोध ही नेहमीच मानवाची सर्वोच्च उद्दिष्ट्ये मानली जातात. प्राचीन भारतात शिक्षणाचे लक्ष्य या संसारिक जीवनाची तयारी किंवा शाळेंतर्गतच्या जीवनाची तयारी म्हणून ज्ञान मिळवणे एवढेच नव्हते तर पूर्ण आत्मज्ञान किंवा मोक्ष होते. प्राचीन भारतातील तक्षशीला, नालंदा विक्रमशीलता, वल्लभी अशा जागतीक दर्जाच्या संस्थानी बहुशास्त्रीय शिक्षण आणि संशोधनाची उच्च मानके तयार केली होती आणि वेगवेगळी पार्श्वभूमी असलेले आणि वेगवेगळ्या देशातील विद्वान आणि विद्यार्थी येथे शिक्षणासाठी येत असत. भारतीय शिक्षण व्यवस्थेने चरक, सुश्रुत, आर्यभट्ट, वराहमिहीर, भास्कराचार्य, ब्रह्मगुप्त, चाणक्य, चक्रपाणी, दत्त, माधव, पाणिनी, पतंजली, नागार्जुन, गौतम, पिंगल, शंकरदेव, मैत्रेयी, गार्गी आणि शल्यचिकीत्सा, स्थापत्य, आभियांत्रिकी अनेक क्षेत्रातील जागतिक ज्ञानात मोलाची भर घातली. भारतीय संस्कृती आणि तत्वज्ञान यांचा जगावर खूप मोठा प्रभाव आहे. पुढील पिढ्यांसाठी जागतीक दृष्ट्या महत्वाचा असलेल्या या वारशाचे केवळ संवर्धन आणि जतनच नव्हे तर त्यावर संशोधन करणे. त्यात वाढ करणे आणि आपल्या नवीन शिक्षणव्यवस्थेत त्यांचा नव्याने उपयोग करणे महत्वाचे आहे.

नवीन शैक्षणिक धोरणाने सर्व विद्यार्थ्यांना ते कुठेही राहात असले तरीही चांगल्या गुणवत्तेचे शिक्षण व्यवस्था पुरवली पाहिजे आणि उपेक्षित, वंचित आणि अल्प प्रतिनिधीत्व असलेला गटांवर विशेष लक्ष केंद्रित केले पाहिजे. शिक्षण हे समानता सुनिश्चित करण्याचे मोठे माध्यम आहे

आणि याद्वारे समाजात समानता सर्व समावेशकता आणि सामाजिक, आर्थिक गतिशीलता साध्य करता येते. वरील गटातील विद्यार्थ्यांना काही अडथळे असले तरीही शिक्षण व्यवस्थेत प्रवेश घेण्यासाठी आणि त्यात त्यांना उत्कृष्ट कामगिरी करता येण्यासाठी सर्व प्रयत्न केले पाहिजे.

भारताच्या समृद्ध विविधतेचा आणि संस्कृतीचा मान ठेवत आणि त्याचवेळी देशाच्या स्थानिक आणि वैश्विक संदर्भातील गरजा लक्षात घेऊन या सगळ्या गोष्टींचा धोरणात समावेश केला पाहिजे. भारतातील युवकांना भारत देशाविषयी आणि इथल्या विविध सामाजिक, सांस्कृतिक आणि तांत्रिक गरजांबरोबरच येथील अद्वितीय कला, भाषा आणि ज्ञानाच्या परंपराविषयी राष्ट्रीय अभिमान, आत्मविश्वास, आत्मज्ञान परस्पर सहयोग व एकतेसाठी आणि भारताने सतत विकासाच्या पायऱ्या चढण्यासाठी ज्ञान होणे अतिशय आवश्यक आहे.

आई रिटायर होतेय

महेश्वरी रविंद्र गोहणे
१२ वी

आई कुठे काय करते? हा प्रश्न घरातील सगळ्यांच पडतो. आता अगदी सगळ्यांनाच हा प्रश्न पडत असेल असे मी म्हणणार नाही परंतु साधारणपणे जर आपण विचार केला तर बहुतेक लोकांना असेच वाटते की आई कुठे काय करते?

सकाळ झाली की लवकर उठायचे आणि दुधवाल्याकडून दूध घ्यायचे ते तापवायचे त्यानंतर कोणी उठले असो व नसो चहा बनवायचा हे अगदी आईचे पहिले काम तिथपासुन जी कामाला सुरुवात होते ती अगदी रात्री झोपताना विरजण लावून झोपायचं. दिवसभर आईला कामे पुरत असतात. परंतु यामध्ये मजेशीर गोष्ट म्हणजे आईची कामे दिसतच नाही. आता मी तुम्हाला बहुतेक लोकांच्या घरी कसे चित्र असते त्याबद्दल थोडे सांगते.

आई असा आवाज दिला की आईने उपस्थित रहायलाच पाहिजे अशी मुलांची अपेक्षा असते आणि हो आई देखील लगेच धावत येते. आई तु काय करतेस ते नंतर कर ना प्लीज आता माझ्या शर्टाच बटण तुटलय मला शाळेत जायला उशीर होईल हो बाळा देते लगेच लावून असे म्हणुन आई लगेच मुलाचे शर्टाचे बटण लावून देते ते

पूर्ण होतय ना होतय तोवर लगेच मुलगी येते आई माझी वेणी घालून दे ना गं.... हो हो देते देते असे म्हणुन आई लगेच मुलीची वेणी घालून देते. तोपर्यंत नवरा आवाज देतो काल मी तुला एक महत्वाची फाईल ठेवायला दिली होती ती कुठे गेली मला ताबडतोब हवी आहे. मग काय फाईल देईपर्यंत सासरे आवाज लावतात अगं सुनबाई चहा झाला की नाही मग लगेच चहा घायला येईपर्यंत दाराची बेल वाजते.

आता दाराची बेल वाजल्यावर दार तरी कोणी उघडावी अशी आईची अपेक्षा असते पण आई एक नजर सर्वांवर टाकते प्रत्येक जण आपआपल्या कामात अगदी मग्न झालाय दाराची बेल वाजलेली पण कोणालाच समजत नाही मग काय शेवटी आईच दरवाजा उघडत आहो काकू थोडी साखर मिळेल का आमच्या कडची संपली आहे. हो देते ना असे म्हणुन आई लगेच देते या सर्व गडबडीमध्ये सर्वांची निघायची वेळ होते मग काय सर्वजण नाशता करुन आपआपला डबा घेऊन बाहेर पडतात. नंतर आईला वाटते की आपण देखील नाशता करुन घ्यावा पण नाशता तर संपलेला असतो. मग काय शेवटी आई कालचा उरलेला भातच खाते.

आता काळ बदलला आहे हल्ली बहुतेक लोकांची आई ही नोकरी करायला घराबाहेर पडते या मध्ये घरच्या लोकांनी साथ नसतेच असे नाही पण घरातला मजबूत पाया मात्र आईच असते आई जरी नोकरी करत असेल तरी तिला घरातल्या जबाबदारी झटकून चालत नाही. घरातील सर्व कामे आटपून घराबाहेर पडायचे. नंतर ऑफिसमध्ये सर्व कामे करायचे. घर आणि ऑफिस दोन्ही सांभाळायचे म्हणजे तारेवरची कसरतच असते. परंतु आई मात्र कोणतीही तक्रार न करता सर्व जबाबदाऱ्या आनंदाने पार पाडत असते.

हे असे सर्व काही जरी असले तरीही बऱ्याच जणांना हा प्रश्न पडतो की आई कुठे काय करते? आई ही तर प्रत्येकालाच आपल्या हक्काची वाटत असते त्यामुळे आईला नेहमीच "Take it for granted" धरले जाते.

परंतु असे न करता आईला सर्वांनी समजून घ्यायला हवे. आईचे स्वतःचे एक स्वतंत्र अस्तित्व आहे. ती नेहमी तुमच्या मताने चालणार नाही. याचा प्रत्येकाने विचार करायला हवा. आईचा आदर करावा. आई ही आपली पहिली गुरु असते. आईचे ऋण कधीच कोणीही विसरता कामा नये.

आई तुझ्या मूर्ति वाणी

या जगात मूर्ति नाही

अनमोल जन्म दिला ग आई

तुझे उपकार फिटणार नाही.....

◎◎◎

राष्ट्रीय शिक्षण

मुस्कान वासुदेव चौहान

इ. १२ वी

मौलाना अबुल कलाम आझाद हे स्वातंत्र्य भारताचे पहिले शिक्षण मंत्री होते. १९४७ ते भारताचे शिक्षण मंत्री होते. त्यांचा जन्म ११ नोव्हेंबर १८८८ रोजी झाला. ज्यांच्या स्मरणार्थ दरवर्षी ११ नोव्हेंबर रोजी राष्ट्रीय शिक्षण दिन साजरा केला जातो.

भारताच्या मानव संसाधन विकास मंत्रालयाने सप्टेंबर २००८ मध्ये मौलाना अबुल कलाम आझाद यांचा जन्मदिवस राष्ट्रीय शिक्षण दिन म्हणुन साजरा केला घोषणा केली. स्वातंत्र्यानंतर देशाच्या नेत्यांनी शिक्षणाला राष्ट्र उभारणीसाठी महत्वाचे बनविण्यासाठी आपले लक्ष शिक्षणाकडे केंद्रित केले. विशेषतः अबुल कलाम यांनी हे उद्दिष्ट साध्य करण्यात प्रमुख भूमिका बजावली. प्रख्यात शिक्षणतज्ञ आणि स्वतंत्र भारताच्या प्रमुख शिल्पकारांपैकी एक होते. सन १९४७ ते १९५८ पर्यंत देशाचे पहिले केंद्रिय शिक्षण मंत्री होते त्यांचे खरे नाव अबुल कलाम गुलाम मोहिउद्दीन होते मक्का हेजझ विलायत, ऑट्टोमन साम्राज्य (आताचे सौदी अरेबिया) त्यांच्या पत्नीचे नाव झुलायका बेगम होते, मौलाना अबुल कलाम आझाद यांच्या कार्यकाळात १९५१ मध्ये देशातील पहिली भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (IIT) आणि १९५३ मध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोग (UGC) ची स्थापना झाली. एआयसीटीई सारख्या संस्था स्थापन करण्यातही त्यांनी महत्वाची भूमिका बजावली. मौलाना आझाद यांनी दर्जेदार शिक्षणावर भर दिला. त्यांचा विश्वास होता की शाळा ही प्रयोगशाळा आहेत जिथे देशाचे भावी नागरिक तयार केले जातात सार्वत्रिक प्रार्थमिक शिक्षण १४ वर्षांपर्यंतच्या मुलांसाठी मोफत आणि सक्तीचे शिक्षण व्यवसायिक प्रशिक्षण आणि तांत्रिक शिक्षण यांचा त्यांनी जोरदार पुरस्कार केला.

क्रांतीकारांच्या भरतीला चालना देण्याच्या उद्देशाने त्यांनी १९१२ मध्ये अल हिलाल हे उर्दू मासिक सुरु केले. मौलाना अबुल कलाम यांनी इस्लामचा पवित्र धर्मग्रंथ कुराणाचा अभ्यास करुन त्यावर 'तर्जुमानुल कुरान' हे लिहीले आहे. १९९२ मध्ये त्यांना भारतरत्न या सर्वोच्च नागरी पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. संगित नाटक अकॅदमी, ललित कला अकॅदमी, साहित्य अकॅदमी तसेच आझाद यांनी

स्थापन केल्या आहेत. त्यांच्या कार्यकाळात प्रथम IIT, IISC, स्कूल ऑफ प्लॅनिंग अँड आर्किटेक्चर आणि विद्यापीठ अनुदान आयोगाची स्थापना झाली. राष्ट्रीय शिक्षण दिनी देशवासीयांनी राष्ट्र उभारणित मौलाना आझाद यांच्या योगदानाचे स्मरण केले. स्वतंत्र भारतात शिक्षण व्यवस्थेचा पाया रचण्यात अबुल कलाम यांच्या योगदानाची आठवण म्हणुन हा दिवस साजरा केला जातो. हा दिवस दरवर्षी शाळांमध्ये विविध मनोरंजक आणि माहितीपूर्ण चर्चासत्रे, परिसंवाद, निबंध लेखन इत्यादी आयोजित करुन साजरा केला जातो. विद्यार्थी आणि शिक्षण साक्षरतेचे महत्व आणि शिक्षणाच्या सर्व पैलूंचे चर्चा करतात.

११ नोव्हेंबर रोजी देशभरातील शाळा आणि विद्यापिठांमध्ये निबंध लेखन, वादविवाद आणि इतर स्पर्धा घेऊन साजरा केला जातो. भारतीय नागरिकांमध्ये शिक्षणाचा पुरस्कार करण्यासाठी भारत सरकारने आखलेले शैक्षणिक धोरण भारतातील ग्रामीण व नागरी भागातील प्राथमिक ते महाविद्यालयीन शिक्षण कसे असावे, याची आखणी सदर धोरण करते. तेव्हापासून त्यात वेळोवेळी आवश्यक ते बदल करण्यात येत आहेत. इसवीसन १९४७ नंतर स्वतंत्र भारतातील नागरिकांना निरक्षरतेची समस्या दूर करण्यासाठी भारत सरकारने विविध कार्यक्रम आखले. त्यामध्ये भारताचे पहिले शिक्षणमंत्री मौलाना अबुल कलाम आझाद यांनी देशभरासाठी समान शैक्षणिक पध्दत आखून त्यावर केंद्र शासनाचे नियंत्रण आणले. त्यांनी भारतीय शिक्षण व्यवस्थेमध्ये अधुनिकता आणण्यासाठी विद्यापीठ शिक्षण आयोग (डॉ. राधाकृष्ण आयोग) मुदलीयार आयोग (माध्यमिक शिक्षण आयोग) आणि कोठारी आयोग हे आयोग प्रस्तावित केले. भारताचे प्रथम पंतप्रधान जवाहरलाल मोतीलाल नेहरू यांनी उच्च गुणवत्तेचे वैज्ञानिक धोरण आखुन त्यानुसार १ सप्टेंबर १९६१ रोजी राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद ही स्वायत्त संस्था स्थापन केली. ही संस्था देशातील शालेय शिक्षणा संदर्भातील सर्व समस्याबाबत अभ्यास करते. या संस्थेला राज्य शासन व केंद्र शासन यांनी शैक्षणिक धोरणांच्या आखणी व कार्यवाहीबाबत सल्ला हवा, हे अपेक्षित आहे.

इंदिरा गांधी यांनी १९६४ ते १९८४ पर्यंतच्या शिक्षण आयोगांचे वृत्तांत व शिफारशी लक्षात घेऊन पूर्वीच्या धोरणांत आमूलाग्र बदल करुन द्विगुणा सेन यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोग स्थापन केला. आयोगाचे पहिले राष्ट्रीय एकात्मता, सांस्कृतिक व आर्थिक विकास साधण्यासाठी भारतीय नागरिकांना समान शैक्षणिक संधी दिली गेली.

भारतीय राज्यघटनेप्रमाणे १४ वर्षांपर्यंतच्या सर्व बालकांना सक्तीचे शिक्षण आणि शिक्षकाच्या गुणवत्तेसाठी

परिणामकारी प्रशिक्षण यांची गरज सदर धोरणाने प्रकट केले. देशातील कुशल व अकुशल जनतेमधील दरी दूर होऊन प्रादेशिक भाषांच्या अध्ययनास प्रेरणा मिळावी यासाठी माध्यमिक शिक्षण आयोगाने संपूर्ण राज्यातील सरकारी व निमसरकारी शैक्षणिक संस्थानी शाळेचे माध्यम पहिली राज्यभाषा (प्रादेशिक भाषा) दुसरी भाषा (राष्ट्रीय भाषा) आणि तिसरी इंग्रजी भाषा (आंतरराष्ट्रीय भाषा) हे त्रिभाषासूत्र प्रभावीपणे राबविण्याचे धोरण अमलात आणले. तसेच भारतीय संस्कृतीचा एक भाग म्हणुन शिक्षण संस्थात 'संस्कृत' हा विषय शिकवावा. असे म्हटले सदर धोरणाने शिक्षणावरील खर्च राष्ट्रीय उत्पन्नाचा ६% निश्चित केला होता.

पाऊस धारा

अनन्या हसबनीस
प्रथम वर्ष बीबीओ

चला अनुभवू पाऊस धारा,
चिंब भिजुनी गेला वारा,
ऋतु बदलून गेला सारा,
त्या सोबत पडती धो धो गारा ।

चोहीकडे हिरवेगार दिसे,
मोर थुईथुई नाचत असे,
शेतकरी आंनदाने मनसोक्त हसे,
याहून सुंदर काही वाटेलच कसे ।

गगनात इंद्रधनू दिसून येई,
सृष्टी हिरवी शाल अंगावर घेई,
फुलांना उमलण्यास पाऊस साथ देई,
सारी दुःखे स्वतःसोबत वाहून नेई ।

खमंग भजी आणि गरम गरम चहा,
त्या सोबत सुंदर स्वप्न पहा,
पावसाची अनुभूती घेत रहा,
श्रावणाची सुरुवात करू हर्षाने महा ।

जगाचा योशिंदा

समृद्धी तुकाराम सोनवणे
प्रथम वर्ष वाणिज्य

धरतीला जो माता मानतो
रानात दिनरात तो राबतो
अंग नुसतं घामानं भिजवतो
लेकरांच्या भविष्यासाठी झटतो
उभ्या जिंदगीत दुःख तरी हसतो
हसता - हसता साऱ्या जगाला पोसतो
कर्जाच्या डोंगरात खचतो...
पिकाला भाव मिळेल या आंशेवर जगतो
पिक नाही तो सोनं पिकवतो
सोन पिकवून कवडीच्या दामात माल विकतो
राजा असूनही उपाशी तो झोपतो
आपला दिवस येईल कधी याचीच वाट बघतो
कोण आहे तो... ?
तो... ज्याला कोणी शेतकरी, कोणी फार्मर,
कोणी किसान... तर कोणी पोशिंदा
म्हणून ओळखतो...
त्याला सारा देश सलाम करतो...!

ती

संयुक्ता दिपक आंग्रे
प्रथम वर्ष वाणिज्य

ती एखाद्या कळीसारखी
हळूहळू उमलत जाणारी
ती एखाद्या परीसारखी
सगळ्यांच दुःख दूर करू पाहणारी
ती एखाद्या नदीसारखी
सतत वाहत जाणारी
ती एखाद्या आसऱ्यासारखी
विसावा देणारी
ती एखाद्या कोऱ्या पानासारखी
हवं ते लिहू देणारी
ती एखाद्या पणतीसारखी
घर प्रकाशित करणारी

ती एखाद्या वळणासारखी
कधीतरी अचानक येणारी
ती एखाद्या खोल दरीसारखी
पटकन कळून न येणारी

माझ्यातली मी

लक्ष्मी राजेंद्र जमादार
तृतीय कला

माझ्यातली मी शोधायची
कुठे बरं समजेना
शोध घ्यावा कुठवरी
हे ही आता उमजेना
तोडून सारे हे बंध,
आता बेधुंद मला जगायचे आहे.
वय सरले माझे म्हणून का ?
आता पुन्हा मला लहान व्हायचे आहे.

भरती यादी सागराला आन
त्याने सीमा पार करावी,...
तसेच काहीसे माझे पण,
डोहातल्या माझ्या भरतीला ओसांडून मी वाहत राहावी...
माझ्या आजूबाजूला मला कोणीतरी हवं असतं
माझ्यातली मी समजून घ्यायला
कोणीतरी माझ्यासारखंच जगावं लागतं

रोजचाच हा प्रवास एकटा
भेटतात रोज नवे चेहरे किती ?
जेव्हा झाकले मनात स्वतःच्या
तेव्हा सापडले माझ्यातली मी!
आयुष्य पुन्हा एकदा भरभरून जगायचे आहे. स्वप्नांची
पालवी आता सत्यात उतरवयाची आहे. माझ्यातल्या “मी”
ला पुन्हा एकदा भेटायचे आहे.
हरवले होते या साऱ्या पसाऱ्यात आता मला,
माझ्यासाठी जगायचे आहे...!

हे असे ठिकाण आहे की....

प्रा. सागर म्हेत्रे

हे माझे कॉलेज आहे
जिथं शिक्षणाचा जन्म होतो
हे माझे स्वर्ग आहे
जिथं आनंद साठवला जातो
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे चारित्र्य बांधलं जाते,
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे जीवन जगणं होतं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथं प्रेम शिकवलं जातं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथं नाती जोडायला आणि टिकवायला शिकवलं जातं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे त्याग शिकवला जातो.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथं जीवन घडवलं जातं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे आयुष्य जगायला शिकवलं जातं .
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे रडायला नाही तर लढायला शिकवलं जातं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे न्याय करायला शिकवलं जातं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे शिक्षणाबरोबर संस्कार देखील दिले जातात.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे गरीब आणि श्रीमंत असा भेदभाव केला जात नाही.
हे असे ठिकाण आहे की...
सर्वांना समान शिकवलं जातं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे राष्ट्रभक्ती शिकवली जाते.
हे असे ठिकाण आहे की...
व्यवसायभिमुख शिक्षण दिलं जातं.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथं सर्वांगीण विकासाला चालना दिली जात.
हे असे ठिकाण आहे की...
जिथे जाती-जातींमध्ये भेदभाव केला जात नाही.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथं विद्यार्थिनींना प्रगती करायला मदत केली जाते.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथे विद्यार्थिनींना आर्थिक मदत केली जाते.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथे अण्णांच्या लेकींच्या कलागुणांना वाव दिली जाते.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथे सर्वप्रथम विद्यार्थी धरला जातो.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथे गुणांसाठी शिकवलं जात नाही.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथे आयुष्य घडवण्यास साठी शिकवलं जातं.

हे असे ठिकाण आहे की...

मदत करणे हाच आमचा धर्म आहे.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथं करुणा देखील शिकवली जाते.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथं भारताची आदर्श पिढी घडवण्याचे काम केले जाते.

हे असे ठिकाण आहे की...

जिथं आत्मा सन्मानाने जगायला शिकवलं जातं.

यश

प्रा. सागर म्हेत्रे

आपले ध्येय पहा,

एक उद्देश निश्चित करा.

समस्या आणि अडचणी समजून घ्या,

तुमच्या शंका आणि भीती दूर करा.

स्वतःचा सकारात्मक दृष्टिकोन तयार करा.

सकारात्मक वातावरण तयार करा.

आव्हाने आणि कोणतीही कार्ये स्वीकारा,

मार्गावर राहा आणि ध्येयाचा पाठलाग करा.

जगाला दाखवा तुम्ही करू शकता

विजेता बना!

समय का महत्व

सुमन लोकबहादुर विश्वकर्मा
बारावी

समय पृथ्वी का सबसे मूल्यवान संसाधन है क्योंकि एक बार खर्च हो जाने पर वो वापस नहीं मिलता। समय के साथ किसी भी चीज की तुलना नहीं हो सकती है। हमारा पूरा जीवन समय के आस पास घुमता है। अगर हम पैसे और समय दोनों की तुलना करें तो दोनों में समय अधिक मूल्यवान है।

हमारे जीवन से समय का बड़ा महत्व होता है अपनी दैनिक गतिविधियों को अच्छेसे व्यतित और व्यवस्थित करने की अच्छी आदत बनाने में समय का ही इस्तेमाल होता है। समय का सही उपयोग करके आप अनुभव प्राप्त कर सकते हैं। और साथ साथ किसी कार्य का कौशल विकसीत कर सकते हैं।

समय का कोई आरंभ नहीं है और कोई अंत नहीं है। समय को घंटों दिनों वर्षों आदि से मापा जाता है। दुनिया की सबसे बुरी चीज अगर कोई हो तो वो समय गवाना है। समय गवाने से हमारा वर्तमान और भविष्य दोनों खराब हो सकते हैं। समय को कभी रोका नहीं जा सकता। हमें अपने समय का उपयोग करके चीजों को सीखना चाहिए। समय को बुरा में बर्बाद नहीं करना चाहिए। हमारे जीवन के लिए समय महत्वपूर्ण है क्योंकि हमारे पास असिमीत समय नहीं है।

समय ही हमारा सबसे श्रेष्ठ धन है। इससे बढ़कर कुछ भी नहीं है। लोग समय को ज्यादा महत्व देते हैं समय भी उन्हें ज्यादा महत्व देता है। कोई लोग ऐसे होते हैं जिन पर मुसीबत आने पर वे आपना धैर्य खो देते हैं और अपना अमूल्य समय को गंवा देते हैं किसी ने लिखा है कि “समय से पहले तथा जरूरत से ज्यादा कुछभी नहीं मिलता है” इसलिए हमें समय के साथ चलना चाहिए।

मानव जीवन में समय का बहुत महत्व है। समय किसी की प्रतिक्रिया नहीं करता। समय आना है और चला जाता है। और समय का महत्व जो इन्सान सीख गया वह जिन्दगी में जरूर सफलता प्राप्त करता है। पैसा कमाना आपको अमीर बना देगा लेकिन समय को जीतना आपको सफल बनाएगा। समय किसी भी दुष्मन से ज्यादा ताकतवर है समय से बेहतर कोई नहीं सिखा सकता। समय का बहुत महत्व है और इसका गहरा अर्थ है। इसलिए सफल जीवन के लिए समय के महत्व को समझना

जरूरी है। हमें समय के महत्व को समझ कर उसका रचनात्मक ढंग से प्रयोग करना चाहिए, ताकि समय हमें समृद्ध करे न कि नष्ट करे।

इस संसार में सबकुछ भी समय के अनुसार बदलना है क्योंकि समय से कुछ भी स्वतंत्र नहीं है। हमें कठिन परिश्रम करने का आनंद लेना चाहिए और कभी भी अपनी अच्छी आदतों को बाद में करने के लिए टालना नहीं चाहिए।

मेरा श्री सिद्धिविनायक कॉलेज

प्रा. सागर म्हेत्रे

पार्किंग भी बडी है यहाँ,

पुणे की शान है,

ऐसा मेरा श्री सिद्धिविनायक कॉलेज है...

भारत मे नही कही

दुनिया मे नहीं कही ऐसा मेरा श्री सिद्धिविनायक कॉलेज है...

महर्षी कर्वे संस्था का पहला कॉलेज है,

स्वर्ग से बढकर है,

बडे इमारत के अंदर महर्षी कर्वे अण्णाजी का स्टेटस है यहाँ,

बडी लायब्ररी है यहाँ,

ऐसा मेरा श्री सिद्धिविनायक कॉलेज है...

अच्छे - अच्छे प्रोफेसर यहाँ है,

अच्छे - अच्छे सेवक है यहाँ,

अच्छे - अच्छे छात्र है यहाँ,

श्री सिद्धिविनायक कॉलेज है...

एन एस एस और करिअर कट्टा है यहाँ,

मेरे कॉलेज की है खासियत विद्यापीठ मे नाम है,

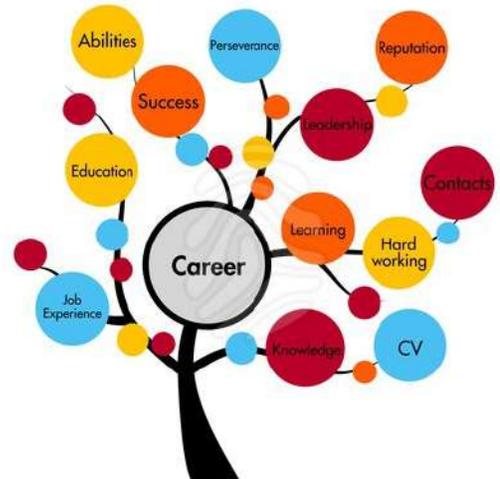
ऐसा मेरा श्री सिद्धिविनायक कॉलेज है...

छोटी सी कॅन्टीन है यहाँ,

पर हॉटेल ताजमहाल से कम नही है,

ऐसा मेरा श्री सिद्धिविनायक कॉलेज है...

श्री सिद्धिविनायक कॉलेज है मे सीसीटीव्ही है,

Artificial Intelligence

Binakumari Bhogendra Sharma
F. Y. B. Com.

The intelligent behavior exhibited by an artificial object is called artificial intelligence (AI). This artificial object is usually a computer. Although artificial intelligence is a topic mostly found in science fiction, it is an important branch of computer science. In this branch, machine learning, its intelligent behavior and ability to adapt to the situation etc. are studied. Research in this field is primarily concerned with machines capable of performing the intelligent behaviors required to perform automated task for example, planning, joining, ability to find answers to diagnostic questions, handwriting, voice and face recognition etc. Thus artificial intelligence is a branch of science that solves the problems of daily life. Systems with artificial intelligence, economics, health sciences, engineering, defense, are used in computer games (Chess etc.) and computer systems.

Current Trends in Artificial Intelligence

There are two main streams in artificial intelligence. Conventional AI and Computational Intelligence AI. Artificial Intelligence is broadly divided into machine learning and statistics. It is also known as symbol-based, neat AI and good old fashioned AI. Conventional AI includes the following methods.

- 1) Expert System :- This system draws conclusions using causality. This system analyzes a huge amount of information and arrives at a conclusion.
- 2) Case based reasoning:-Solving new problems based on Solution of Past Problem
- 3) Bayesian network:- A type of graphical Model that uses probability to determine the occurrence of an event.
- 4) Behavior based Intelligence:-(Behavior based intelligence) predicts and adapt one's actions based on internal and external Cues. Computational intelligence methods involve

iterative, sequential generation or learning. Education is based on assumptions and is associated with symbollese, scruffy AI and soft computing.

Computational Intelligence AI include the following methods :-

- 1) Neural Networks - These systems have very good pattern recognition capabilities.
- 2) Fuzzy systems - These systems infer causality from uncertain or ambiguous information. They are used to control the production of many industrial and consumer goods.
- 3) Evolutionary Computation - These system use population, genetic variation and the biological concepts of "the fittest will survive" to find a more accurate answer each time. Efforts are also ongoing to combine these two main groups to form a hybrid intelligence. Highly sophisticated proof rule can be constructed using neural networks, or generation rules can be constructed using statistically trained systems, Intelligence Amplification. This approach suggests how artificial intelligence can be created from the effect of technology augmenting human intelligence.

Women Empowerment

Akansha Chavan
F. Y. B. Com.

Woman empowerment refers to making women powerful to make them capable of deciding for themselves. Women have suffered a lot through the years at the hands of men. In earlier centuries, they were treated as almost non-existent. As if all the rights belonged to men even something as basic as voting. As the times evolved, women realized their power. There on began the revolution for women empowerment.

As women were not allowed to take decisions themselves, women empowerment came in like a breath of fresh air. It made them aware of their rights and knew that they must make their own place in society rather than

depending on men. They recognized the fact that things cannot simply work in someone's favour or because of their gender. However we still have a long way to go when we talk about the reasons why we need it.

Almost every country, no matter how progressive, has a history of ill-treating women. Third world countries like India still lack behind in women empowerment. In India, women empowerment is needed more than ever India is amongst the countries which are not safe for women. There are various reasons for this. Firstly women in India are in danger of honor killings. Their family thinks its right to take their lives if they bring shame to the reputation of their legacy.

Moreover, the education and freedom scenario is very regressive here. Women are not allowed to pursue higher education, they are married off early. The men are still dominating women in same regions like it's the women's duty to work for him endlessly. They do not let them go out or have freedom of any kind.

In addition, domestic violence is a major problem in India. The men beat up their wife and abuse them as they think women are their property. More so, because women are afraid to speak up. Similarly, the women who do actually work get paid less than their male counterparts. Thus, we see how women empowerment is the need of the hour, we need to empower these women to speak up for themselves and never be victim of injustice. There are various ways in how one can empower women. The individuals and government must both come together to make it happen. Education for girls must be made compulsory so that women can become literate to make a life for themselves.

Women must be given equal opportunities in every field. We can empower women by abolishing child marriage. Various programs must be held where they can be taught skills to find employment for themselves in case they face financial crisis.

Most importantly the shame of divorce and abuse must be thrown out of the window. Many women stay in abusive relationships because of the fear of society, parents must teach their daughters it is okay to come home divorced rather than in coffin.

Challenges of Choosing Career

Meghna R. Kulkarni
F. Y. B B A

Life comprises of different milestones, such as starting school, adolescence, choosing a career, starting work till getting retirement. Every stage comes with challenges and opportunities. One of the most among them is choosing a career and it is one of the most important things as person's future depends on this.

Although life is complex in present day world but the opportunities are immense. The youth today finds himself at the cross roads of choosing career. Moreover while choosing a career the youth finds himself in an empty or a confusing spot. Fortunately for us there are various guidance available for getting career information through newspapers, electronic media, internet and counseling.

WHAT SHOULD ONE CONSIDER WHEN CHOOSING A CAREER

- 1) What are your interests?
- 2) What are your strongest skills?
- 3) Determining the Level of education
- 4) What is your interest or passion?

These are the core questions that one should self-analyze.

Usually parents have a crucial role in deciding career for their children. Even if one chooses career of his own, one may fail once or twice as if one made the wrong choice, you can always try something new. Remember that it is just one of the milestones of life not the whole life. You should always keep plan B and C in your mind. Keep your mind open and work on plan B if plan A fails. When choosing a career it is advisable to leave no stone unturned and get help from everyone and everything who can guide us in making the most appropriate choice eg. career counseling now a days can prove to be very beneficial for a student because it can help to choose from a wide range of possibilities and decide wisely.

Career counselors can clearly explain to a student about the choices they make regarding

the subjects they select and the career options available with the chosen subjects. This will give students a cloudless version of what future has in store for them if they go with particular choice.

The Impact of Empowered Women

Rutuja Pawar
S. Y. BBA

The word 'Women Empowerment itself implies that women are not powerful enough - they need to be empowered. This painful truth has been in existence for a long long time. The patriarchal Society suppressed women's freedom across the world. Women were not allowed to vote or even put forward any opinion. Women were confined to their homes. As time progressed, they realised that their life meant much more than just serving in the household. As more and more women started crossing the man made barriers, the world began to witness the rise of women.

In the ancient days and even in the recent past women in hundred of countries, were not allowed to vote. As time passed more and more women came together and made their voices heard. Gaining voting rights significantly lifted the position of women in society. No women can be empowered unless she is financially independent. Gone are the days when women had to depend on their fathers or husbands to get things they wanted. Today more and more jobs are opening up for women.

Women are proving to be worthy of the designations assigned to them. In the household too women have gained significant decision making powers. Women empowerment cannot be successful if the women in the lower rung of the society are not empowered. To develop India as a superpower the development of women is equally important and it should be a priority to give her a chance to develop herself. To achieve it we should focus mainly on the education of girls. Moreover, they should get equal pay as

men for equal works. To empower the women our goals also should be to remove child marriage and the dowry system from the whole nation.

The Indian government is also working to make India more suitable for women so they can also get equal opportunities and can grow themselves.

Women empowerment means empowering women by projecting their rights and providing security against any kind of criminal offenses. It also means that no discrimination against women. Education is the most important factor in empowering women. If Women's empowerment in true sense is ever to be realized, it could be only through education. An educated women is like teacher in the family who makes sure that every child goes to school, irrespective of whether it is a boy or a girl. A women who is educated is able to secure a job for herself and meet her family's everyday requirements. She becomes financially independent and makes her own decisions. Education brings prosperity not only to the women and her family but also to the nation.

Without education, women empowerment is a distant dream and there is no way sustainable development goals can be achieved. If we want women to be empowered we must educate them and make the education of girl child mandatory. Women's empowerment has received increased attention in recent years For example, the UN has prioritized women's empowerment through it's sustainable development goals (SDGs) with goal 5 specifically dedicated to gender equality and empowering all women and girls. Today more than ever, women are enjoying freedom. They can decide on their own. However there is a long way to go, women must profest against the use of religion to suppress them. Not all military positions are open to females. There is a wage gap in the film industry, in sports and normal jobs. The women need their hard earned power to banish all the injustices that they have been facing form time immemorial.

There are serval benefits of women empowerment to the society and as well as the country.

- Women are able to live their life with dignity

and self respect.

- The self confidence of women is increased and they make progress contributing to the growth of the nation.
- They are able to make financial decision on their own and become financially independent.
- the social status of women is increased and they are better recognized and appreciated.
- Women empowerment paves the way for an equal society where no gender discrimination exists.
- Women empowerment brings better health facilities for the women which improves the overall health status of the country.

Artificial Intelligence

**Saloni Shankar Sutar
12 th**

Artificial Intelligence aka AI. coined in the 1950s, refers to the simulation of human intelligence by machines. It covers an ever - changing set of capabilities as new technologies are developed. Technologies that comes under the umbrella of AI includes machine learning and deep learning. AI or Artificial Intelligence has seen a wide range of applications over the years, including health care, robotics, e-commerce and even finance. If we split the word Artificial Intelligence. Artificial means man - made and Intelligence means the ability to understand, learn and think. If we put it in simple words it means 'A man -made machine which has the ability to understand, learn and think' from serving in restaurant to having it's own robotic hotel in Japan. AI is very useful to make life easier.

But it doesn't mean beautiful things always end well. Artificial intelligence or AI can make humans lazy too.

AI performs repetitive tasks in an automated manner and does not let humans

memorize, use analytical mind skill or use cognition. It leads to an addiction behavior not to use human capabilities, thus making human lazy.

Godfather of Artificial Intelligence Mr. Geoffrey Hinton, helped to create some of the most significant tools in the field.

But now he's began to warn loudly and passionately that the technology may be getting out of hand. AI impacts everyday life : personal assistants, social media, autonomous vehicles and more. Technology has advanced tremendously and has taken control of our daily lives.

Every household has at least one television set, a laptop or desktop. It is not an uncommon sight to see kids playing with smart phones or tablets now days.

The long term decline of global poverty was primarily driven by increased productivity from technological change sanitation and clean water have transformed the lives of billions. Transport, telephones and the internet have allowed us to collaborate on problems at a global level mankind has benefitted from in many ways but it is a biggest threat to human society

Mental Health

**Saloni Shankar Sutar
12 th**

Mental Health is all about how people think, feel and behave. Mental Health can affect daily living, relationships and physical health. Looking after mental health can preserve a person's ability to enjoy life.

Doing this involve balancing life activities, responsibilities and efforts to achieve psychological resilience.

Stress depression and anxiety can all affect mental health and disrupt a person's routine. WHO states that mental health is "more than just the absence of mental disorders or disabilities". Peak mental health is not only about managing active conditions but also looking after ongoing wellness and healthy lifestyle.

In United States, the National Alliance on mental. Illness estimates that almost 1 in 5 adults experience mental health problems each year.

Social and financial circumstances, adverse childhood experiences, biological factors and underlying medical conditions can all shape a person's mental health.

Most of the time humans ignore their mental health and Live as usual but little did they know, it might affect them.

Global Warming & Climate Change

Sanskrit Santosh Bhosale
S. Y. Computer Science

What do you think is an important challenge faced by the world and what could you do to change it? Or what are the contributions you can do to make this world a better place to live.

Today's world confronts a plethora of challenges, some of which have been worsened by recent global events. Climate change, hunger and inequality are among the obstacles, as are political instability, war and terrorism. In this I will only discuss the most extreme issues.

Climate change is one of the most urgent issues confronting the globe today. Rising water levels, melting ice sheets and a rise in the regularity and intensity of extreme weather events are all signs of global warming. These shifts represents a major danger to ecosystem stability and survival, as well as civilizations. Despite advances in climate action and the use of renewable energy sources, much more needs to be done to mitigate the impacts of climate and avoid further environmental harm. Poverty and disparity are another global issues. Despite advances in economic growth and progress, many people remain impoverished, especially in developing nations. Poverty is frequently followed by inequality, with many people facing marginalisation and discrimination based on variables such as ethnicity, gender, sexual orientation and faith. These economic prospects, as well as judicial systems

promote disparity.

Political turmoil and war are also major issues confronting the globe today. Political turmoil, civil conflict and terrorism impact many countries and areas, with far-reaching repercussions in terms of human right abuses, population relocation and economic disturbance, Ethnic, religious or ideological difference, as well as exterior variables such as geopolitical rivalry and commercial interests, frequently fuel these problems.

Finally the world is confronted with the task of guaranteeing sustainable growth while also preserving biodiversity. This entails striking a balance between the need for economic development and the preservation of natural resources and environments. This necessitates a shift towards sustainable developments practices, such as the use of green technologies, sustainable agriculture and renewable energy sources. Simultaneously efforts must be made to safeguard and maintain biodiversity, especially in light of danger such as ecosystem loss and climate change. Finally, the world is confronted with a number of major problems, including climate change, poverty and inequality, political instability, war and terrorism and sustainable development. These are complicated and intertwined problems that necessitate a multi-Faceted and concerted reaction from governments, civic society and the business sector. Only by working together we will be able to solve these issues and build a more sustainable and equitable society for all. The world's problems today may appear intimidating and overpowering, but it is essential to remember that people have the ability to make a difference. There are numerous things that one can do to help bring about good change and handle the worlds challenges.

One of the most essential things people can do is to learn about the problems. This entails keeping up to date on current events and seeking out trustworthy sources of knowledge. Individuals can become better prepared to take action and fight for change if they comprehend the underlying causes and repercussions of the world's issues.

Another essential method to help to good change is to reduce one's personal environmental impact. This can be

accomplished in a variety of ways, including lowering electricity usage, using public transit and recycling. Small changes in everyday habits can have a substantial effect over time and serve as an example for others.

Another method to make an impact is to volunteer and assist organizations that work to address worldwide challenges. This can include giving money, time or skills to organizations working to effect positive change. Individuals can help to generate good change in their communities and beyond, by donating to organizations that fight for social, economic and environmental justice.

Individuals can also use their voices to push for change. This can include calling elected officials, participating in nonviolent rallies and running social media campaigns. Individuals can help to raise consciousness about critical problems and press for policy changes that can make a real impact by standing up and pushing for change. Finally, people can strive to make a change in their own neighborhoods. This can include supporting local companies, volunteering at local groups and engaging in community - building activities. Individuals can contribute to create a more just and fair world by creating strong, resilient communities.

As a conclusion, the world's problems may appear overwhelming but there are many things that people can do to make a difference. We can help to create a better world for ourselves and future generations by educating ourselves decreasing our personal environmental effect, funding organizations that work towards positive change, advocating for change and creating strong communities. It is up to all of us to take action and strive towards a more just, sustainable and equitable society.

Making the earth a better place to exist is a noble and essential aim. While confronting all of the world issues can be overwhelming at times, there are numerous ways that I, as an individual, can make a positive impact. Here are some ideas I've come up with to attempt to make the world a better place to live .

Be conscious of your environmental impact: Climate change is one of the most pressing issues confronting the globe today. Individuals can decrease their carbon impact by

making minor adjustments in their everyday lives, such as using recyclable bags and water bottles, consuming less beef and using less energy. Volunteer and provide assistance to charities : Another method to help is to offer your time or money to organizations that support causes that are important to you. There are numerous methods to get involved, such as volunteering at a local food store or donating to a foreign development organizations.

Be a responsible consumer : The products we purchase and the businesses we support have a significant effect on the world. We can support businesses that are socially and environmentally accountable by making wise purchasing decisions.

Change advocates : Use your influence to speak out on problems that are important to you. To increase consciousness about critical problems, write letters to your elected officials, join peaceful protests or use social media.

Educate yourself and others : It is critical to remain educated about the issues confronting the globe today. Read books, view documentaries and search out trust worthy information sources. Share your knowledge with others in order to increase consciousness and inspire change. Be kind and compassionate : One of the easiest methods to make the world a better place is to treat others with kindness and compassion. Listen to others attempt to comprehend their points of view, and show empathy.

Encourage variety and equality in your community by supporting companies and organizations that prioritizes these principal. When you see biased attitudes and actions, challenge them. To summarize, there are numerous methods to make the world a better place to exist. You can make a significant difference in the world by being environmentally conscious, volunteering and giving to organizations, being a responsible shopper, advocating for change, educating yourself and others being kind and caring and promoting diversity and inclusion. Remember that even small actions can have a huge effect, so don't be hesitant to start modest and grow from there.

अहवाल विभाग

01. Department of Economics

Prof. Dr. Arvind Shelar

Details of Faculty Members

Sr. No	Name of Teacher	Designation	Qualification	Year of Appointment	Years of experience in the same Institution
1.	Dr. Arvind Shelar	Professor	MA, SET, Ph.D	1994	29
2.	Dr. Shridevi Patil	Asst. Prof.	M.A, M.Phil, SET, Ph.D,	2011	12
3.	Sagar Mhetre	Asst. Prof.	MA, SET, NET	2020	2.5
4.	Poonam Pardeshi	Asst. Prof.	MA, SET, NET	2023	1

Departmental Curricular Activities

1. Presentation- Subject-wise presentations have conducted for all the classes.
2. Group discussion- was conducted for MA Part-II students on, "Current Indian Economic Situation"
3. Written tests- were taken for B.A. , M.A. , B.Com students.
4. Project viva-was conducted for MA Part-II students on their chosen topic.
5. Open Book Test-was taken for MA Part-I and MA Part-II students.
6. Remedial lecture series was conducted for MA Part-I and MA Part-II students.

Co-Curricular and Extra Curricular Activities

1. Certificate Course On "Banking and Finance"-
Banking sector plays a vital role in economic development of a nation. Thus, it's function, role and types are required to be known to the students of economics. Under the skill development program for T.Y.B.A, Economics Specialization, the Department of Economics has organized lectures on:
 1. Opportunities in Banking
 2. Foreign and Cooperative Banks
 3. Private Bank & Public Bank
 4. NABARD
 5. IDBI
 6. RBI
 7. World Bank and World Bank Group

The aim of this course was to provide insight to students about banking sector and employment opportunities available in banks. Under the able guidance of Principal of the institute Dr. Sanhita Athawale and Head of the Department, Economics following faculty members have conducted the Online Certificate Course during 16th of March, 2023 to 22th of March, 2023.

1. Dr. Deepali Bankapure
 2. Prof. Sagar Mhetre
 3. Prof. Poonam Pardeshi
- After the completion of course and evaluation students were awarded with the certificates.

2. Live Union Budget-2023-24-

The Department of Economics of Shree Siddhivinayak College, Pune organized a Live Budget session for all the Students and teachers of our college. The programme was co-ordinates by Asst. Prof. Sagar Mhetre, Asst. Prof. Poonam Pardeshi and all other faculties under guidance of respected Head of the department Prof. (Dr.) Arvind Shelar. The students from all classes (B.A and B. Com) participated enthusiastically on 1st February, 2023 at 10:15am. The objective of the seminar was to make students understand India parliamentary system and Union Budget and also inculcate the habit of reading and understanding government published documents. The programme was attended by all faculties from the field of economics and around 80 students. Many of the students have Union budget as a part of syllabus

of thus, students were very excited to learn practical part of their curriculum. Before actual budget presented by Hon. Finance Minister Mrs. Nirmala Sitharaman, Dr. Deepali Bankapure gave a lecture on-'How to understand the budget' which included the following aspects.

- What is Budget?
- Need of Union Budget.
- Components of Union Budget.
- Briefing of Union Budget.
- What Does Budget Provides Me at Every Point of My Life?

All the points made it easier for undergraduate students to listen to technical concepts from the budget. This programme was arranged on Google Meet. Students were enthusiastic during the whole session. On a concluding note Dr. Shridevi Patil.

3. Remedial lectures Series for MA Part I and II

The Department of Economics of Shree Siddhivinayak College, Pune organized a “Remedial Lectures Series” for MA Part I and II students of Economics. The lectures were co-ordinates by Dr. Deepali Bankapure, Asst. Prof. Poonam Pardeshi and all other faculties under guidance of respected Head of the Department Prof. (Dr.) Arvind Shelar. The objective of the lectures was to understand the difficulties students were facing while studying the subjects and make them understand that concepts. The remedial lectures help students to understand the basic of economics subject and also, communicated their doubts freely. The lectures were attended by 6 students from MA Part 1 and 4 students from MA Part 2. The lectures made it easier for all students to understand the concepts of Economics subject. This lectures were arranged on Google Meet for 4 days from 11th of January to 14th of January 2023. Students were enthusiastic during the whole session.

4. Guest Lecture-

The Department of Economics of Shree Siddhivinayak College, Pune organized a Online Guest Lecture on- “Crypto Currency and Role of RBI” on 13th January 2023 for all the Students and teachers of our college. Our honorable Guest Mr.P.T.Ganjave who are working as Assistant Professor at Rayat Shikshan Samantha's , Balwant College, Vita delivered the lecture. The programme was co-ordinate by Asst. Prof. Sagar Mhetre, Asst. Prof. Poonam Pardeshi and all other faculties under guidance of respected Head of the Department Prof. (Dr.) Arvind Shelar. The students from all classes (B.A and B. Com) participated enthusiastically on 13th January, 2023 at 9:00 am. The objective of the lecture was to make students understand the concept of Crypto Currency and its Role related to RBI. It also helped student to understand investments area and about the digital currency existing in the economy. The lecture was attended by all faculties from the field of economics and around 80 students. Many of the students have International Finance and Banking as a part of syllabus, thus students were very excited to learn practical part of their curriculum.

The lecture made it easier for undergraduate students to listen to technical concepts of Crypto Currency. This lecture was arranged on Google Meet. Students were enthusiastic during the whole session.

Result Analysis of the Previous Years

(UG)

Sr. No.	Class	Distinction	First	Higher second class	Second	Pass	Fail	Total	Percentage
1	FY BA	1	20	9	16	45	36	127	80%
2	SY BA	0	12	6	4	2	0	24	100%
3	TY BA	4	4	3	0	0	0	11	100%
4.	FY.BCOM	90	90	70	70	60	60	440	87%
5.	SY.BCOM	22	46	41	76	79	63	327	81%
6.	TY.BCOM	88	81	44	45	60	19	337	94%

(PG)

Sr. No.	Class	Distinction	First	Higher second class	Second	Pass	Fail	Total	Percentage
1	MA-I	7	1	1	0	0	0	9	100%
2	MA-II	8	2	0	0	0	1	10	100%

Details of Personal Activities of Faculties

1. Prof. Dr. Arvind Shelar-

i. Invited for confidential work by Maharashtra Public Service Commission on 29th and 30th July 2023.

2. Dr. Shridevi Patil-

i. Worked as a Document Officer for College NAAC.

ii. Worked as a Subject Expert for the selection committee for the post of Assistant Professor for Economics on 20th March, 2023 at Foresight College of Commerce, Pune.

iii. Appointed as an Internal Senior Supervisor from 4.3.23 to 23.3.23 at Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya, Karvenagar, Pune.

iv. Appointed as an Internal Squad from 5.6.23 to 17.7.23 at Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya, Karvenagar, Pune.

3. Sagar Mhetre-

I. Most Promising Junior Teacher Award - 2022-23.

ii. Seven-Day Online Faculty Development Programme on "Emerging Research Trends in Language and Literature" from 25/07/2023 to 02/08/2023 organized by the Department of English and Languages, School of Engineering and Technology, Sandip University, Nashik, Maharashtra.

4. Poonam Pardeshi-

I. Completed 2 years B.Ed Degree in year 2021-22 from S.N.D.T. Women University, College of Education, Karve Road, Pune.

02. Department Of English

Prof. Amrapali Aurangabadkar

Details of Faculty Members

Sr. No	Name of Teacher	Designation	Qualification	Year of Appointment	Years of experience in the same Institution
1	Amrapali Aurangabadkar	Associate Professor	M.A., M.Phil., SET	1995	26
2	Raghunath Gavali	Assistant Professor	M.A., B.Ed., SET	2014	08
3	Bhagwan Waghmare	Assistant Professor	M.A. , D. Ed, SET	2021-22	01
4	Balbhim Mane	Assistant Professor	M.A.	2022-23	01

Co-Curricular and Extra Curricular activities

Sr. No	Date and Time	Class for which the activity was taken	Title of the Activity/Subject	Name of the Speaker/Guest, If any	Name of the Organizer	No. of the Participant
1.	28 November 2023	English Special	Study tour to Dept of Linguistics and Archaeology Museum Deccan College, Pune	-	Raghunath Gavali	50

Individual and Personal Activity

Sr. No	Name of the Faculty	Name of the activity	Date and Duration	Name of the Organizer
1	Amrapali Aurangabadkar	Guest lecture on Business and English Communication in Udyog siddhi	3.10.2022	Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya

Result Analysis of the Previous Years (UG)

Sr. No	Class	Admission	Result Percentage
1	F.Y.B.A. (Add English)	33	72
2	S.Y.B.A. (Special English)	11	93
3	T.Y.B.A. (Special English)	08	90

Result Analysis of the Previous Years (PG)

Sr. No	Class	Admission	Percentage
1	M.A. Part I	08	92
2	M.A. Part II	15	100

03. Department Of Geography**Prof. Dr. Vidya Chopade**

विभागातील प्राध्यापकांची नावे :

१) प्रा. डॉ. विद्या चोपडे

२) प्रा. डॉ. सुनील केळकर

मागील शैक्षणिक वर्षाचा निकाल: एस वाय बी ए- १००%

टी वाय बी ए- १००%

सदर वर्षातील प्रवेश : एफ वाय बी ए- १३०

एस वाय बी ए- २४

टी वाय बी ए- १६

- दरवर्षी प्रमाणे याहीवर्षी शैक्षणिक गुणवत्तेची उज्वल परंपरा दिसून येते. यावर्षी एस वाय बी ए मध्ये एकूण २४ विद्यार्थिनी होत्या त्यापैकी सर्व विद्यार्थिनी उत्कृष्ट गुणांनी उत्तीर्ण झाल्या आहेत. कु. साक्षी कोंडीबा शेळके या विद्यार्थिनीला ८.२८ CGPA मिळाले असून ती द्वितीय वर्ष कला (भूगोल) विषयात प्रथम आली आहे.
- टी वाय बी ए मध्ये एकूण १६ विद्यार्थिनी होत्या त्यापैकी सर्व विद्यार्थिनी उत्कृष्ट श्रेणीमध्ये उत्तीर्ण झाल्या आहेत. कु. काजल देहू साळुंके या विद्यार्थिनीला ९.२५ CGPA मिळाले असून ती तृतीय वर्ष कला (भूगोल) विभागात प्रथम आहे. सदर शैक्षणिक वर्षात विभागात / विभागातर्फे राबविले गेलेले उपक्रम / आयोजित कार्यक्रम.
- ११ जुलै रोजी लोकसंख्या दिनानिमित्ताने वसुंधरा क्लब अंतर्गत भितीपत्रकाचे उदघाटन करण्यात आले. लोकसंख्या वाढ या विषयावर प्रश्नमंजूषा घेण्यात आली त्यात १४६ विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला होता.
- ३१ ऑगस्ट रोजी डॉ. अनुराधा ओव्हाळ यांनी भूगोल विषयातील विविध संधी या विषयावर विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले.
- १६ सप्टेंबर रोजी जागतिक ओझोन दिनानिमित्ताने वातावरणातील ओझोनचे महत्त्व व ओझोन जनजागृती या विषयावर भितीपत्रकाचे उदघाटन करण्यात आले. डॉ. विद्या चोपडे यांनी ओझोनचे महत्त्व, ओझोन वायूचे प्रमाण कमी होण्याची कारणे, उपाय व संवर्धन या विषयावर व्याख्यान दिले. विद्यार्थिनीही आपली मते व्यक्त केली. वाणिज्य विभागातील डॉ. मीनल परांजपे यांनी उपस्थित विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले या कार्यक्रमात एकूण ६४ विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला होता.
- २७ सप्टेंबर रोजी जागतिक पर्यटन दिन साजरा करण्यात आला. त्यानिमित्ताने डॉ. विद्या चोपडे यांनी अर्थव्यवस्थेत पर्यटनाचे महत्त्व या विषयावर व्याख्यान दिले. पर्यटन विषयक चित्रफित दाखविण्यात आली. पर्यटन म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व, पर्यटनाची गरज का आहे? भारतातील पर्यटनात होणारी वाढ आणि त्याचा आपल्या अर्थव्यवस्थेवर काय परिणाम होत आहे?

या विविध प्रश्नावर विद्यार्थिनीनी आपले विचार मांडले.

- ३ ऑक्टोबर रोजी जागतिक तापमान वाढ या विषयावर शब्दसंग्रह तयार करणे हा उपक्रम घेण्यात आला. त्यात प्रदूषण हा शब्द देण्यात आला होता. त्यात ६९ विद्यार्थिनीनी सहभाग घेतला होता.
- २ नोव्हेंबर रोजी ग्रंथालय भेट ह्या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. प्रथम आणि द्वितीय वर्षाच्या भूगोल विषय घेतलेल्या विद्यार्थिनीना महाविद्यालयातील ग्रंथालयाला भेट देऊन ग्रंथालयातील क्रमित पुस्तके, संदर्भ ग्रंथ, अवांतर वाचन कक्ष, स्पर्धा परीक्षा, वृत्त पत्रे, प्रश्नपत्रिका संच इ. माहिती दिली. या उपक्रमाला मुलींचा उत्फुर्त सहभाग होता. या उपक्रमात ४३ विद्यार्थिनीनी सहभाग घेतला.
- २१ ते ३० नोव्हेंबर या कालावधीत Online Certificate course in Cyber Security घेण्यात आला त्यात द्वितीय व तृतीय कला विभागातील विद्यार्थिनींचा सहभाग होता.
- १४ जानेवारी रोजी भूगोल दिन साजरा करण्यात आला. ऋतुचक्र व ऋतुचक्रामध्ये होणारे बदल यावर भिक्तीपत्रके बनविली होती. भूगोल दिन व मकरसंक्रांत यातील सहसंबंध यावर विद्यार्थिनीनी आपली मते व्यक्त केली. भूगोल विषयाच्या द्वितीय, तृतीय वर्षाच्या आणि प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थिनींच्या उपस्थित होत्या. एकूण ५२ विद्यार्थिनीनी सहभाग घेतला.
- २७ मार्च ते १५ एप्रिल या कालावधीत Multi skill development चा credit course घेण्यात आला त्यात तृतीय वर्षाच्या विद्यार्थिनीनी सहभाग घेतला होता.

प्राध्यापकांनी सहभाग घेतलेल्या चर्चासत्र/कार्यशाळा इत्यादी

डॉ. विद्या चोपडे

- ३ ते ८ जून २०२२ FDP on GIS मध्ये सहभाग
- २० जून रोजी आंतरराष्ट्रीय योगा दिवस निमित्ताने स्पॉटर्स विभागतर्फे राज्यस्तरीय वेबिनार घेण्यात आला. त्यात सहभाग घेतला.
- १० ते २८ जानेवारी International Workshop on Digital Image processing मध्ये सहभाग
- २४ व २५ फेब्रुवारी २०२३ दोन दिवसाच्या National Seminar NEP मध्ये सहभाग
- वेगवेगळ्या आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय, तसेच राज्यस्तरीय वेबिनार, सेमिनार, कार्यशाळा यामध्ये सहभाग घेतला.
- प्रात्यक्षित परीक्षेचे अंतर्गत आणि बहिर्गत परीक्षक म्हणून काम केले.
- महाविद्यालयातील सर्व उपक्रमामध्ये मध्ये सक्रीय सहभाग.

04. Departmental of Sociology

Prof. Kiran Surwase

विभागातील प्राध्यापकांची नावे :

प्रा. किरण सुरवसे (विभाग प्रमुख)

प्रा. किरण नाईकनवरे (सहाय्यक प्राध्यापक)

प्रवेश (शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३) :

क्र.	प्रथम वर्ष	द्वितीय वर्ष		तृतीय वर्ष	
	सामान्य स्तर	सामान्य स्तर	विशेष स्तर	सामान्य स्तर	विशेष स्तर
१.	११४	६७	२७	४४	१८

निकाल (शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२) :

प्रथम वर्ष	द्वितीय वर्ष			तृतीय वर्ष				
	सत्र १							
सामान्य स्तर	सामान्य स्तर	विशेष स्तर			सामान्य स्तर	विशेष स्तर		
G1	G2	S1	S2	CC	G3	S3	S4	CC
९७.२७%	९५.६५%	९४.७३%	१००%	८९.४७%	१००%	९९%	९९%	१००%
सत्र २								
सामान्य स्तर	सामान्य स्तर	विशेष स्तर			सामान्य स्तर	विशेष स्तर		
G1	G2	S1	S2	CC	G3	S3	S4	CC
८०%	९३.४७%	१००%	१००%	९४.७३%	९९%	१००%	१००%	१००%

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ मध्ये विभागामार्फत घेण्यात आलेले कार्यक्रम :

- समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२२ रोजी 'जागतिक ओझोन दिनानिमित्त : घोषवाक्य लेखन स्पर्धामचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर स्पर्धेत कला शाखेच्या विद्यार्थिनींनी उत्स्फूर्तपणे भाग घेतला.
- समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने द्वितीय वर्ष कला शाखेच्या विद्यार्थिनींसाठी स्वागत समारंभ हा कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. वाणिज्य विभागाचे उपप्राचार्य डॉ. सुभाष पवार, भूगोल विभागाचे डॉ. सुनिल केळकर प्रमुख पाहुणे म्हणून कार्यक्रमास उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. किरण नाईकनवरे यांनी केले आणि प्रा. किरण सुरवसे यांनी विद्यार्थिनींचे समाजशास्त्र कुटुंबात स्वागत करून पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या. मोठ्या उत्साहाने आणि संख्येने विद्यार्थिनींनी सदर कार्यक्रमास उपस्थित होत्या.
- दिनांक १ नोव्हेंबर २०२२ रोजी समाजशास्त्र विशेष स्तरावर घेतलेल्या विद्यार्थिनींसाठी समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था भेट या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.
- दिनांक २० डिसेंबर २०२२ रोजी समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने सामाजिक समस्या कशा ओळखाव्यात या विषयावर ऑनलाईन व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात प्रा. किरण सुरवसे यांनी विद्यार्थिनींना सामाजिक समस्या म्हणजे काय? सामाजिक समस्यांची कारणे आणि सामाजिक समस्यांचे होणारे परिणाम? याविषयी मार्गदर्शन केले. तसेच समाजातील सामाजिक समस्या कशा ओळखाव्यात याविषयी समजावून सांगितले. सदर व्याख्यानात आर्ट्स विभागातील विद्यार्थिनी उपस्थित होत्या.
- समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने दिनांक २४ डिसेंबर २०२२ रोजी 'मूलभूत अधिकार आणि कर्तव्ये' या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात प्रा. किरण नाईकनवरे यांनी भारतीय नागरिकांचे मूलभूत अधिकार आणि कर्तव्ये याविषयी मार्गदर्शन केले.
- दिनांक २४ डिसेंबर २०२२ रोजी प्रा. किरण नाईकनवरे यांनी तृतीय वर्ष कला शाखेच्या विद्यार्थिनींसाठी ERP सॉफ्टवेअर ट्रेनिंग कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. सदर ट्रेनिंग कार्यक्रमात त्यांनी Master soft ERP कसा हाताळावा, त्यावर असाईनमेंट कशा अपलोड कराव्यात, ऑनलाईन परीक्षा कशी द्यावी अशा विविध विषयांवर विद्यार्थिनींना प्रोजेक्टरच्या माध्यमातून मार्गदर्शन केले. सदर ट्रेनिंग कार्यक्रमात मोठ्या संख्येने विद्यार्थिनी उपस्थित होत्या.
- समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने दिनांक २ जानेवारी, २०२३ रोजी समाजशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थिनींसाठी 'संशोधन साहित्याचा आढावा या विषयावर सादरीकरण आणि चर्चेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमात प्रा. किरण सुरवसे यांनी विविध विषयांच्या उदाहरणांसहित संशोधन करताना उपलब्ध साहित्याचा आढावा कसा घ्यावा? याविषयी विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले.
- समाजशास्त्र विभाग आणि समान संधी केंद्राच्या वतीने दिनांक २१ जानेवारी, २०२३ रोजी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात श्री. सुमेध थोरात यांनी आधुनिक भारतातील समानता या विषयावर विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले.
- दिनांक ११ एप्रिल, २०२३ रोजी समाजशास्त्र आणि समान संधी केंद्राच्या वतीने 'तारुण्य भान' या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात डॉ. स्नेहल आपटे यांनी विद्यार्थिनींना वयात येताना घ्यावयाची काळजी याविषयी मार्गदर्शन केले. त्याच बरोबर त्यांनी मासिक पाळी म्हणजे काय? मासिक पाळीत होणारा त्रास, मासिक पाळीतील स्वच्छता, मासिक पाळी सुरु झाल्यानंतर शरीरात होणारा बदल, शारीरिक संबंध, गर्भधारणा आणि तरुण वयातील भान, व्यायाम व योगासने, पोषक आहार, मानसिक बदल, तान-तणाव यासंदर्भात माहिती दिली.
- समाजशास्त्र आणि समान संधी केंद्राच्या वतीने दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ रोजी सकाळी ११ वा. 'व्यवसायातील लिंगभाव' या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात श्रीमती पर्णवी फडके यांनी विद्यार्थिनींना व्यवसायामधील लिंगभाव याविषयी मार्गदर्शन केले. मुलगा आणि मुलगी यांच्यातील जैविक फरकामुळे त्यांच्यातील कामाची विभागणी कशा प्रकारे झाली आहे याविषयी त्यांनी विद्यार्थिनींशी चर्चा केली.
- समाजशास्त्र आणि समान संधी केंद्राच्या वतीने दिनांक १३ एप्रिल, २०२३ रोजी सकाळी ११ वा. समानसंधी, जागरूकता आणि स्व:ओळख या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात श्रीमती समृद्धी पानसे यांनी विद्यार्थिनींना समान संधी, जागरूकता आणि स्व ओळख याविषयी मार्गदर्शन केले.
- दिनांक १४ एप्रिल, २०२३ रोजी भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १३२ व्या जयंतीनिमित्त महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण

संस्थेच्या, श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय, कर्वेनगर पुणे, समाजशास्त्र विभाग, समान संधी केंद्र आणि राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) यांच्या संयुक्तविद्यमाने प्रश्नमंजुषेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर प्रश्न मंजुषेत महाविद्यालयीन विद्यार्थी, स्पर्धा परीक्षा देणारे विद्यार्थी, शिक्षक आणि इतर सर्वजण उत्स्फूर्तपणे सहभागी झाले.

- दिनांक १५ एप्रिल, २०२३ रोजी महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय पुणे येथे समाजशास्त्र विभाग आणि समान संधी केंद्राच्या वतीने सामाजिक न्याय पर्व अभियानांतर्गत कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमात शीतल बंडगर यांनी विद्यार्थिनींना समान संधी केंद्रांतर्गत घेतल्या जाणाऱ्या उपक्रमांविषयी माहिती देऊन विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या शासनाच्या राष्ट्रीय व परदेशी शिष्यवृत्ती योजना, वसतीगृहाविषयक सवलती, बार्टी संस्था तसेच बार्टी संस्थेच्या शिष्यवृत्ती योजना, कौशल्य विकास, स्पर्धा परीक्षा, जात पडताळणी प्रमाणपत्र याविषयी सविस्तर माहिती देऊन मार्गदर्शन केले.

चर्चासत्र व कार्यशाळेत प्राध्यापकांनी घेतलेला सहभाग :

प्रा. किरण सुरवसे

१. समाजशास्त्र विभाग, दत्ताजीराव कदम आर्ट्स, सायन्स आणि कॉमर्स कॉलेज इचलकरंजी व मराठी समाजशास्त्र परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने ३२ वे राष्ट्रीय अधिवेशनाचे आयोजन ५ व ६ एप्रिल, २०२३ रोजी करण्यात आले होते. सदर अधिवेशनात 'विद्रोही सांस्कृतिक चळवळीचे समाजशास्त्रीय दृष्टीकोनातून विश्लेषण' शोधनिबंध लिहून सहभाग.
२. भारत भाग्य विधाता : डॉ बाबासाहेब आंबेडकर खंड २ प्रकाशन. ISBN ९७८-९३-९४२१८-०२-४, सत्यम पब्लिकेशन, जानेवारी २०२३

प्रा. किरण नाईकनबरे

- अॅवॉर्ड : Most Promising Junior Teacher 2022-23
- स्वच्छ भारत स्वस्थ भारत 'Impact of Sanitation on Society' (मार्च २०२३) या विषयावरील परिषदेत मशहूर स्वच्छतेत कचरा वेचकांची भूमिका-विशेष संदर्भ पुणे शहरम हा शोधनिबंध Knowledge Resonance Special Issue ISSN 2231-1629 (IMPACT FACTOR 8.072) मध्ये प्रकाशित.

05. Department Of Commerce

Prof. Dr. Subhash Pawar

TOTAL ADMISSION FOR THE YEAR 2022-23

	Grantable	Non-Grantable	Total
FY BCOM	120	257	377
SY BCOM	103	237	340
TY BCOM	96	231	327

RESULT FOR THE YEAR 2021-22

RESULT	PASS PERCENTAGE
FY BCOM	92%
SY BCOM	91%
TY BCOM	92%

ACTIVITIES ORGANIZED BY DEPARTMENT OF COMMERCE

- Farewell Party was organised for T.Y.B. Com students on 02-06-2022.
- Induction Program for F.Y.B. Com students was conducted from 26-07-2022 to 04-08-2022.

- Guest Lecture on 'Career Guidance' by ICAI -Pune Chapter was organised on 29-09-2022.
- Bhondla and Dandiya program was organized on occasion of Navaratri on 08-10-2022.
- “Udyojakta Vikas Karyashala” was organized for all students from 11-1-2022 to 18-1-2022 under the MOU signed with Laghu Udyog Bharati in 2022-23.
- Add On Course was conducted for Intellectual Property Rights (IPR) for F.Y.B. Com from 21-11-2022 to 28-11-2022.
- Cyber Security course was organized for S.Y.B. Com & T.Y.B. Com from 21-11-2022 to 30-11-2022.
- Add on Course for Tally was organized for F.Y.B. Com students.
- Employability Skill Training Program was organised for S.Y.B. Com and T.Y.B. Com students 13-02-2023 to 18-05-2023.
- As a Part of departmental traditional practice, Parents Teachers Meeting was organized on 18-04-2023.
- Remedial coaching and Revision Lectures were conducted for F.Y.B. Com students for Subject Business Mathematics and Statistics I & II by Dr. Minal Paranjape on 02-06-2023 & 03-06-2023.
- E-Content was developed faculties for all subjects.
- Mock tests were taken on Master soft ERP Software of college for F.Y, S.Y & T.Y.B Com.
- Siddharthini' – a magazine focusing on student's research papers was published for the 2021-22 in 2022-23.
- “Siddhi Sanshodhan' - a magazine focusing on research papers from our faculties was published for 2021-22 in 2022-23.
- Johnson's Control India Limited: \$ 20,000 received for B. Com students. This scholarship was given to 100 students from F.Y, S.Y & T.Y. B. Com. Apart from this, Spoken English & Skill development courses were provided to them under this scholarship.
- Two Students Ms. Vipasha Bhide & Ms. Darshana Pokar were selected for three months internship program for Johnson's Control India Ltd (JCI).

FACULTY PARTICIPATION IN CONFERENCES/SEMINARS/WORKSHOPS & OTHER ACHIEVEMENTS

- Prof. Vikrant Palatshah became a certified youtuber with over 4000 subscribers on YouTube.
- Dr. Minal Paranjape was felicitated by ICAI – Pune Chapter on 05-09-2022.
- Dr. Minal Paranjape participated in National E-Conference organized by Sanskar Mandir Sanstha's Arts and Commerce college on 'Developments in HR Practices for success' on 18-10-2022.
- Dr. Minal Paranjape participated in International Interdisciplinary conference on 'Innovative practice in commerce, management, sciences, agriculture and higher education' on 21-12-2022 by DCRC and Gramonnati Mandal's Arts, Commerce & Science college, Narayangaon.
- Dr.Minal Paranjape participated in one day workshop on NEP'2020 organised by CEDA and S.P. College on 13-01-2023.
- Dr. Meeshi Moreshwar Yamanappa a Ph.D student of Dr. Subhash Pawar was awarded the Ph.D degree on 15-03-2023.
- Dr. Subhash Pawar was appointed as a member of the Faculty of Commerce at SPPU and a Member of the Board of Studies for Marketing subject. in 2022-23.
- Dr. Subhash Pawar was promoted to post of Professor by SPPU in 2022-23.
- Dr. Vaishali Deshpande was appointed as a member of the Board of Studies for Accountancy subject.

6. M. Com. Ahwal 2021-22

१. विभागाचे नांव: वाणिज्य-पदव्युत्तर विभाग (एम. कॉम.)

२. विभागातील प्राध्यापकांची नांवे:

१. प्रा. डॉ. सुभाष पवार	२. डॉ. वैशाली देशपांडे	३. डॉ. मीनल परांजपे
४. प्रा. विक्रान्त पालटशहा	५. डॉ. अलका मिस्त्री	६. प्रा. सिद्धी इनामदार
७. डॉ. ऐश्वर्या इनामदार	८. डॉ. दिपाली बंकापूरे	९. प्रा. प्रीता देशमुख
१०. प्रा. प्रियांका देशपांडे	११. डॉ. प्रज्ञा धामणकर	१२. प्रा. शीतल पाटील

३. २०२१-२२ वर्षीचे प्रवेश: या वर्षी प्रथम वर्ष एम. कॉम चे ५० प्रवेश झाले. या पैकी ३० विद्यार्थींनीनी Costing ला तर २० विद्यार्थींनीनी Business Administration ला प्रवेश घेतला.

तसेच द्वितीय वर्ष एम. कॉम चे एकूण ५९ प्रवेश झाले. त्यापैकी ३८ विद्यार्थींनीनी Costing ला तर २१ विद्यार्थींनीनी Business Administration ला प्रवेश घेतला.

४. २०२०-२१ या वर्षीचा 'एम. कॉम. चा निकाल पुढीलप्रमाणे

- एम. कॉम. प्रथम वर्ष : ९५.१६ %
- एम. कॉम. द्वितीय वर्ष ९७.८७ %

५. विद्यापीठाने पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी ठरवून दिलेल्या

Extra Credit Work (Human Rights, Introduction to Cyber Security, Skill Development) साठी महाविद्यालयातील प्राध्यापकांनी मार्गदर्शन केले.

६. तसेच एम. कॉम. द्वितीय वर्ष, सेमिस्टर IV मधील Project Work साठी सुद्धा महाविद्यालयातील ज्येष्ठ प्राध्यापकांनी मार्गदर्शन केले

७. दरवर्षीप्रमाणे यावर्षीही Research Methodology या विषयावर तीन दिवसीय कार्यशाळा आयोजित केली आहे. या अकार्यशाळे मुळे विद्यार्थींनीना त्यांच्या प्रोजेक्ट वर्क साठी मार्गदर्शन मिळत असते.

८. कॉवोड-१९ चा प्रभाव ओसरल्यानंतर या वर्षी प्रथम सत्रातील अध्यापनाचे काम online आणि offline या दोन्ही पद्धतींनी करण्यात येऊन परीक्षा online पद्धतींनी घेण्यात आल्या. त्या नंतर दुसऱ्या सत्रात अध्यापन आणि परीक्षा ऑफलाईन घेण्यात आल्या.

९. मागील वर्षी २०२०-२१ मध्ये एम. कॉम., पार्ट २ ची विद्यार्थींनी अंकिता धुमाळ हिला चाकण च्या ARaymaond या MNC कंपनीत इंटर्नशिप करण्याची (अॅप्रेन्टिस म्हणून) संधी मिळाली.

१०. एम. कॉम. समानव्यक्त प्रा. अलका मिस्त्री सहभागी झालेले Faculty Development Programs :

- Two days FDP on 'Research Methodology, Data Collection and Management' organised by SSVMM, in association with Jnana Probodhini Institute of Psychology, Pune, on 16th and 17th June, 2021.
- FDP on 'Intellectual Property Rights' organised by MKSSS's Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya, Karvenagar, Pune-52 from 24th April, 2022 to 5th May, 2022.

प्रा. अलका मिस्त्री यांनी सहभाग घेतलेले Seminars/online Webinars :

- One day National Level Webinar on 'Role of Women entrepreneurs in Atmanirbhar Bharat' organised by incubation cell of our college.
- State Level Webinar on 'Budgets of Families' organised by Department of Economics of our College,
- Webinar on marathi Rajbhasha Din organised by our college.
- Webinar on 'Awareness of IPR for the Aspiring Minds' organised by our college on 9th February, 2022.
- National Level Interdisciplinary Conference on 'Changing Trends in Commerce, Management, Education, Agriculture and Social Services' on 21st March, 2022. Organised by Gramonnati Mandal's arts, Commerce and Science College, Narayangaon.

- Two Days national Conference on 'Socio Economic Changes and it's impact on widows,' organised by our college on 24th and 25th March, 2022.
- Two Days National Conference on 'Stress Management During COVID 19 Pandemic' organised by our college on 7th and 8th April, 2022.

Research Paper published by Prof. Alka mistry:

Title: 'Rural Development in India through Entrepreneurship' published in International Research Journal of Commerce, Management and Social Sciences having ISSN no.: 2321-9731, and issue-January-June 2022.

एम. कॉम. Section ने आयोजित केलेली कार्यशाळा : १२, १३ आणि १४ मे, २०२२ या दिवशी Research Methodology या विषयावर तीन दिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली.

● उल्लेखनीय:

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या एप्रिल २०२१ च्या गुणवत्ता यादीत झळकणाऱ्या विद्यार्थिनी:

- कॉस्टिंग या विषयाच्या विद्यापीठाच्या गुणवत्ता यादीत निशा शांताराम गोगावले (८६.६३%) हिने सातवा क्रमांक तर पूजा बाबासाहेब येळवंडे (८९.०६%) हिने आठवा क्रमांक पटकावला
अशा रीतीने एम. कॉम. विभागाची यशस्वीपणे वाटचाल सुरु आहे.

7. BBA Department

Prof. Snehal Sarnot

* Details of Faculty Members:

1. Asst. Prof. Snehal Sarnot = Full Time\	2. Asst. Prof. Ketaki Kulkarni = Full Time
3. Dr. Deepali Bankapure = CHB	4. Shivtej Katkar = CHB
5. Pooja Joshi = CHB	6. Manasi Dharap = CHB
7. Archana Deshmukh = CHB	8. Dr. Pranita Sonar = CHB
9. Dr. Arpita Singh = CHB	10. Dr. Ganesh Lotke = CHB
11. Dr. Sneha Arekar = CHB	12. Dr. Suvarna Dhamdhare = CHB
13. Dr. Kamalakar Munde = CHB	14. Dr. Prashant Mamarde = CHB
15. Prof. Priyanka Potdar = CHB	16. Dr. Archana Pradhan = CHB

* Curricular Activities:

- To Create the awareness about environmental problems to develop the attitude of the concern of the environment among students, Department also conducted "Certificate Course in Basics of Environmental Awareness" for FY and SY BBA students from 1/10/2022 to 18/10/2022
- To enhance the computer skills of the students, BBA Department in association with MNVTI was conducted "Certificate Course in Tally & Computerized Accounting" for FY BBA Students from 20/04/2023 to 20/05/2023.
- BBA Department was organised a Course "Certificate Course in Communication Skills for Manager" from 20/04/2023 to 10/05/2023 for SY BBA Students. This course will help in developing communication skills to enable the students to put their thoughts in a fashion which is comprehensible by the reader.

* Co-curricular and Extracurricular Activities:

- To help build children's self-confidence and public speaking abilities, a street Play Activity was conducted on 25/11/2022 for FY BBA students.
- A Guest Lecture was organised on "Financial Literacy" by SEBI Trainer Jagdish Mane on 01/12/2022.
- From 27/09/22 to 4/10/2022, the Department conducted "Entrepreneurship Development Workshop" for all TY students. The eminent speakers were Jai Deshpande, Kavita Patankar, Vijay Navale, Shubhankar Bachal, Maduri Girkar.

* Faculty Participation in Seminar / Workshop:

Prof. Snehal Sarnot participated in the NSS Orientation Course from 18/07/2022 to 24/07/2022.

- * Result of the Previous Years: •FY BBA=95% •SY BBA=100% •TY BBA=98%

08. Department of Science

Prof. Shilpa Dharmudhikari

Activities conducted by the Faculty of Science in the academic year 2022-23

1. Thalassaemia Awareness Program and Blood checkup of first year students of B.Sc. , B.Sc CS , B.B.A. and teaching and Nonteaching staff was conducted on 6/09/2022 in association with Mukul Madhav Foundation.
2. Vidhnyan Katta : The activity of 'Vidhnyan Katta' was organised online by Faculty of Science in collaboration with Sharada Shakti on 24th Sept 2022 on the topic 'Exploring the Universe with the world's largest radiotelescope-the square kilometer array (SKA) telescopes. Speakers were Miss Snehal Walame, founder of Sanikaizen Solutions
3. Samparpan Divas:
On 12th November 2022, Samarpan Divas of Bhagini Nivedita was celebrated in association with Sharada Shakti.
4. Workshop on Sanskar Bharati Rangoli: Faculty of Science arranged a workshop on Sanksar Bharati Rangoli for all B.Sc students and women living nearby college premises for community reach. The duration was 13th October 2022 to 15th October 2022 having Mr. Prashant Mujumdar as resource person.
5. Mathematics Day : A film screening was done by the Department of Mathematics on 22nd December 2022.
6. Science Day : Elocution competition and film screening was organised by Science Faculty for B.Sc students on occasion of Science Day, 28th February 2023. Winners of the competition participated at inter-collegiate level.
7. Women's Day : Faculty of Science organized a guest lecture on Stress Management by Dr. Sumedha Dabke on 8th March 2023 for the teaching and non-teaching staff of college.
8. Perfume & Cosmetics Making Workshop: An intercollegiate workshop on Perfume & Cosmetics Making was organised by Department of Chemistry. The duration of the workshop 15th March 2023 and 16th March 2023 with Mrs. Ujwala Bhosale as the resource person.
9. Study Tour/ Industrial visits:

Date	Department	Class	Place
29/11/2022	Microbiology	T.Y.B.Sc. (Microbiology) & S.Y.B.Sc	Cheese Factory, Wai
29/11/2022	Botany	F.Y.B.Sc	Biodiversity spot, Lingmala
29/11/2022	Zoology	F.Y.B.Sc S.Y.B.Sc	Biodiversity spot, Lingmala Sericulture, Wai
2/12/2022	Chemistry	T.Y.B.Sc. (Chemistry)	IISER, Pune
24/04/2023	Microbiology	T.Y.B.Sc. (Microbiology)	K.E.M, Blood bank
	Chemistry	S.Y.B.Sc	MAARC labs, Nanded phata, Pune

09. Department of Microbiology**Prof. Shriya Umrani****List of Teaching staff :**

Mrs. Shriya Umrani : M.Sc.(Microbiology), NET
 Mrs. Monali Kashid: M.Sc.(Microbiology), NET, SET
 Miss Anisha Jadhav : M.Sc.(Microbiology)
 Mrs. Vaishali Nande : M.Sc (Microbiology), D.M.L.T

Departmental Result:

- F.Y.B.Sc. : 97%
- S.Y.B.Sc. : 96%
- T.Y.B.Sc. : 98%

Departmental Activities:

- Industrial visit to Pure Gold Cheese Factory at Wai for S.Y.B.Sc. and T.Y.B.Sc. Microbiology students on 29th November 2022.
- Visit to the Blood Bank at Jankalyan Raktapedhi on 24th April 2023 for T.Y.B.Sc. Microbiology students.

Teachers Participation/Contribution:**Mrs. Monali Kashid:**

Attended Faculty Development Programme on Intellectual Property Rights conducted by Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya in the duration of 27th April 2023 to 5th May 2023.

Students Achievement:

Miss Snehal Rakshe B.Sc Microbiology (2022-2023) recruited at Deenanath Mangeshkar Hospital.
 Miss Anuja Mahangade B.Sc Microbiology (2022-2023) placed at Mahindra Logistics as Executive - Operations.

10. Department of Zoology**Dr. Archana Kachhaway****List of Teaching staff and Qualification:**

Dr. Archana Kachhaway: M.Sc.(Zoology), Ph.D.
 Asst.Prof.Priyanka Jugdhar: M.Sc(Zoology)

Departmental Result:

- F.Y.B.Sc.: 98.00%
- S.Y.B.Sc: 100%

Departmental Activities:

- F.Y.B.Sc.-Field visit to study Biodiversity was conducted at Lingmala, Wai on 29/11/2022.
- S.Y.B.Sc. Study tour visit to Sericulture unit, Wai on 29/11/2022
- Organized Awareness programme on the occasion of 'Nagpanchami' on 02/08/2022.

Teachers Participation/Contribution:**Dr. Archana Kachhaway:**

Worked as Internal Senior Supervisor for university exam from 29/08/2022 To 10/09/2022.

Asst.Prof.Priyanka Jugdhar:

Attended One day webinar on "Mental Health And Well Being in school" on 10/06/2023.

Student Activities:

Miss.Mansi Baraskar F.Y.BSc student received "I shakti Puraskar" (Certificate and cashprize of Rs. 7500/-) for her academic excellence by Sharada Shakti, Pune on March 2023.

11. Department of Botany

Mrs. Uttara Ahire

List of Teaching staff :

Mrs. Uttara Ahire : M.Sc.(Botany), B.Ed.

Departmental Result:

F.Y.B.Sc. : 99%

Departmental Activities:

- Field visit to Lingmala at Mahabaleshwar for F.Y.B.Sc. Botany students on 29th November 2022.
- Visit to Samstha campus on 11th May 2023 for F.Y.B.Sc. Botany students.
- Conducted Seminar and Group Discussion Activity dated 20/04/2023.

These activities involved students discussing and presenting certain topics from the academic syllabus. It helped students overcome their stage fear while improving presentation skills and gave them confidence about the same.

Teachers Participation/Contribution: Mrs. Uttara Ahire :

1. Attended Faculty Development Programme on Intellectual Property Rights conducted by Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya in the duration of 27th April 2023 to 5th May 2023.
2. Participated in a Hands-on workshop on "Introduction to Virtual lab" held on 24/09/2022 organized by Botany Modern College of Arts, Science and Commerce, Ganeshkhind, Pune.

Teacher Achievement:

Achieved **Most Promising Junior Teacher** Award in 2022-2023 at Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya Karve Nagar Pune.

12. Department of Chemistry

Prof. Bharati More

List of teaching staff:

- 1) Bharati More M.Sc. (Physical Chemistry)
- 2) Bhagyashree Khajekar M.Sc. NET (Organic Chemistry)
- 3) Nikita Mundhe M.Sc. (Polymer Science)

Departmental Result:

F.Y.B.Sc.: 98%

S.Y.B.Sc.: 98%

T.Y.B.Sc. 100%

Departmental Activities:

Field visit to IISER Pune for T.Y.Bsc. Students on 02/12/2022.

Intercollegiate Certificate course on cosmeceuticals for T.Y.Bsc students on 15/03/2023 to 16/03/2023.

Students Achievement:

- Belina Shylla - i) Selected for Deccan College Pune for M.Sc. Archeology
ii) Sharda Shakti Debate competition First rank
iii) Sharda Shakti quiz competition First rank

13. Department of Mathematics**Prof. Shambhavi Kawadkar**● **Teaching Staff**

Sr. No.	Name of Faculty	Designation	Qualification	Year Of Appointment
1	Prof.Shambhavi Kawadkar	Assistant Professor	M.Sc Maths	2019
2	Prof.Sarika Gadsing	Assistant Professor	M.Sc Maths B.Ed SET	2021
3	Prof.Pooja Joshi	Assistant Professor	M.Sc Maths B.Ed	2021
4	Prof.Madhavi Waghmode	Assistant Professor	M.Sc Maths	2022
5	Prof.Maruti Mali	Assistant Professor	M.Sc Electronics	2021
6	Prof.Shivtej Katkar	Assistant Professor	M.Sc Maths	2022

● **Result of Academic Year 2021-2022 :**

Sr. No.	Class	Result in (%)
1	F.Y.B.Sc	100%
2	S.Y.B.Sc	100%
3	T.Y.B.Sc (Math)	100%

● **Activity organized by department :**

Sr. No.	Activity	Date
1	Bridge Course	03-10-2022 to 10-10-2022
2	Mathematics Day Celebration	22-12-2022

14. Department of Statistics**Mrs. Shilpa Dharmadhikari**

- Teaching staff List: Mrs. Shilpa Dharmadhikari M.Sc.(Statistics)
- Result : F.Y.B.Sc. : 100% S.Y.B.Sc.: 100%
- Activities : A bridge course for 'A' group students was conducted in October, 2022 in association with the Department of Mathematics.

15. Department of Physics

Prof. Kavita Kale

List of Teaching staff :

Asst Prof. Kavita Kale : M.Sc.(Physics)

Departmental Result:

- F.Y.B.Sc.: 80.00%

Departmental Activities:

- Conducted Poster Competition Activity dated on 17/05/2022.
To promote creativity, encourage subject exploration, build presentation skills, promote critical thinking and develop valuable graphic design among students.
- Conducted Seminar Competition Activity dated on 14/12/2022.
To promote knowledge dissemination, enhance communication and research skills, showcase academic excellence and promote commitment to lifelong learning.

Teachers Participation/Contribution:

Asst. Prof. Kavita Kale :

- Participated in a Hands-on workshop on “Introduction to Virtual Labs” on 24th September 2022 organized by Modern College Of Arts, Science And Commerce, Ganeshkind, Pune.
- Attended Faculty Development Programme on Intellectual Property Rights organized by Shri Siddhivinayak Mahila Mahavidyalaya, Karvenagar, Pune dated from 27/04/2022 To 05/05/2022.

16. Department of Computer Science

Prof. Minal Patil

Details of Faculty Members

Sr. No	Name of Teacher	Designation	Qualification	Year of Appointment	Years of experience in the same Institution
1	Minal Patil	Assistant Professor	MSc(Computer Science) SET	2018	5
2	Vrushali Chandorkar	Assistant Professor	MSc(Electronics) (SET)	2017	6
3	Archana Kulkarni	Assistant Professor	MSc(Comp.Sci) B.Ed	2020	3
4	Ankita Kadam	Assistant Professor	MSc(Computer Science)	2021	2
5	Sarika Kulkarni	Assistant Professor	MSc(IT)	2021-2022	2
6	Pooja Wahale	Assistant Professor	MSc(Statistics)	2022	1

Curricular Activities

- Aptitude Test Preparation for TYBsc(CS) students on 21st and 22nd March 2023.
- IUCAA Visit for all BSc(CS) students on the occasion of National Science Day 2023.

Co-Curricular and Extra Curricular activities

- Debate Competition organized for Science students on the occasion of International Women's Day 2023.
- TechnoSpark 2023 departmental annual event organized on 25th March 2023.

17. Department of Sports & Physical Education**Prof. Anagha Chikte****Details of Faculty Members**

Sr. No.	Name Of The Faculty	Designation	Qualification	Year Of Appointment	Year Of Experience In The Same Institute
1	Asso. Prof. Anagha S. Chikte	Director Of Physical Education	B.Com. M.Ed. (Phy.Edu.), SET, Pursuing Ph.D.	1994	28
2	Asst. Prof. Pallavi Y. Tarde	Director Of Physical Education	B.A. M.Ed. (Phy.Edu.), SET, Ph.D.	2017-18	6

In The Academic Year 2022-23 Our College Participated In total 14 Games held by Pune City Zonal Sports Committee. Games Like Kabaddi, Kho –Kho, Ball-Badminton, Cross –Country, Athletics, Wrestling, Badminton, Basketball, Handball, Table-Tennis, Judo, Chess, Volleyball and Yogasane etc. Total Students Participations are as Follows

Sr. No	Events / Competition Level	Students Participation Number
1	Inter Class	213
2	Inter College	94
3	Inter Zone	14
4	Inter State University (Krida Mohotsav)	1
5	West Zone University	2
6	All India Inter University	2
7	Khelo India	1
8	Open State	6
9	Open National	1
10	Damini Inter College	126
11	Baya Karve Marathon	41

Students Participation and Achievements 2022-23

No	Game	Sr.No	Player Name	Class	Inter Collegiate Achievement
1	Basketball	1	Tanpure Tajas	T. Y. B.COM	Participation
		2	Pathak Muskan	M. COM. II	
		3	Nimbalkar Anusakaraje	F. Y. BBA	
		4	Jawalkar Siddhi	F. Y. BSC	
		5	Quazi Zaranin	F. Y. BSC	
		6	Chavan Payal	F. Y. BSC	
		7	Garad Pratiksha	F. Y. BCS	
		8	Devkar Roshani	F. Y. BCOM	
		9	Pendse Samruddhi	S. Y. BCOM	
		10	Dalvi Sanika	S.Y. BCOM	

2	Badminton	11	Deshpande Mrunmayee	M.A. II	Khelo India & All India Inter University
3	Wrestling	12	Ubhe Santoshi	S.Y. B.A.	All India Inter University
		13	Bhandari Ankita	S. Y. B.COM.	Zone
4	Table Tennis	14	Anusaka Raje	F. Y. BBA	Participation
		15	Muskan Pathak	M. COM. II	
		16	Chouhan Praiyanshi	F. Y. B.CS	
5	Judo	17	Ubhe Santoshi (57 Kg)	S.Y. B.A.	Zone
		18	Bhandari Ankita (48kg)	S. Y. B.COM	Zone
		19	Adkar Vaishnavi (48 Kg)	S. Y. B. A.	Participation
6	Athletic Relay 4 X 100 Mtr	20	Channe Indrayani (Long Jump)	S. Y. B.COM	Third Place
		21	Channe Isha	S. Y. B.COM	
		22	Adkar Vaishnavi	S. Y. B. A.	
		23	Shitole Sanika	S. Y. B.SC	
		24	Mirashi Arya (Shot Put)	F. Y. B..SC	
7	Yoga	25	Pathak Tanvi	T. Y. B.COM	Zone
8	Chess	26	Kadu Payal	F. Y. B.COM	Participation
9	Kabaddi	27	Karhekar Pratiksha	MA I	West Zone University
		28	Gopalghare Snehal	S. Y. B.COM	Second Runner-up
		29	Choudhari Dipati	T. Y. B.COM	
		30	Choughule Aditi	S. Y. B. A.	
		31	Chavan Anuja	S. Y. B. A.	
		32	Gadgi Aarti	S. Y. B.COM	
		33	Suryavanshi Sakshi	T. Y. B.COM	
		34	Tanpure Kalyani	S.Y. B.A	
		35	Ghodke Kranti	T.Y.B.COM	
		36	Sakpal Vaishnavi	S. Y.B.COM	
		37	Thotat Pooja	F. Y. B.SC	
10	Cross Contry	38	Andi Joty Datta	T. Y. B.COM	Runner-up
		39	Karnde Monika Anil	T. Y. B.COM	
		40	Gopal Ghare Snehal	S. Y. B.COM	
		41	Koli Rutuja Mahesh	S. Y. B.A.	
		42	Hudekar Bhumika	T. Y. B.COM	
		43	Pawar Priyanka	S. Y. B. A.	

11	Kho-Kho	44	Channe Isha	S. Y. B.COM	Zone
		45	Kherade Nikita	T. Y. B.COM	Zone
		46	Ganjve Chaitrali	T. Y. B.COM	Runner-up
		47	Shinde Nisha	M. COM I	
		48	Veer Rutuja	T. Y. B.COM	
		49	Shitole Sanika	S. Y. B.CS	
		50	Khaurange Pratiksha	T. Y. B.A.	
		51	Channe Indrayani	S. Y. B.COM	
		52	Khaire Samraddhi	F. Y. BBA	
		53	Ghadi Sandhya	S. Y. B.A.	
		54	Mhaske Bharati	F. Y. B.COM	
		55	Shendkar Priya	F. Y. B.COM	
		56	Kadam Sakshi	F. Y. B.COM	
		57	Koli Rutuja	F. Y. B.A	
58	Gorad Tanvi	F. Y. B.COM			
12	Volleyball	59	Shinde Pragati	F. Y. B.SC	
		60	Waghela Uramila	T. Y. B.COM	
		61	Pathak Muskan	M.COM II	
		62	Pawar Sakshi	F. Y. BBA	
		63	Hase Anushka	F. Y. BBA	
		64	Barge Dnyaneshwari	F. Y. B.A	
		65	Bundhe Payal	F. Y. BBA	
		66	Gailwad Kranti	S. Y. B.SC	
		67	Nagare Shreya	F. Y. B.SC	
		68	Sonl Pooja	F. Y. B.COM	
13	Handball	69	Gaikwad Kranti	S.Y.B.SC	Zone
		70	Pawar Pooja	S.Y.B.A.	Participation
		71	Wanjale Bhakti	F.Y.B .SC	
		72	Upadhye Tanishka	F.Y.B .SC	
		73	Unechakavita	F.Y.B .SC	
		74	Kadam Sakshi	S.Y.B.COM	
		75	Waghmare Sakshi	F.Y.B .COM	
		76	Mendhe Shravani	F.Y.BBA	
		77	Devkar Roshani	T.Y.B .COM	
		78	Pendse Samruddhi	T.Y.B .COM	
		79	Alkute Aparna	F.Y.B .COM	
		80	Ranmare Gauri	F.Y.B .SC	
		81	Bangar Bhagyahree	F.Y.B .COM	
		82	Chouhan Neha	F.Y.B .COM	
		83	Chouhan Suhani	F.Y.B .COM	

Ball Badminton	84	Walunj Pratiksha	M.COM II	Zone
	85	Darwatakar Sakshi	S.Y.B.COM	Open State
	86	Mallah Diksha	S.Y.B. CS	Participation/ Open State
	87	Manne Vijaya	S.Y.B. CS	Participation/ Open State
	88	Nivedita Salunke	S.Y.B.COM	Zone / Open State
Second Runner-Up	89	Manedhe Shravani	F.Y.BBA	Participation
	90	Saluke Avantika	S.Y.B.COM	Zone / Open State
	91	Pawar Harshada	S.Y.B.COM	Participation
	92	Chavan Gayatri	S.Y.B.COM	Open State
	93	Shewale Shraddha	S.Y.B.COM	Participation
	94	Kulkarni Meghana	F.Y. BBA	Open State

Curricular Activities

SR.N O.	Date	Activity Name	No of Participation (students/ staff)	Venue	Time
1	20/05/2023 to 02/05/2023	F.Y. Physical Education Exam	All FY students 629	Sports Room	08.00 to 11.30

Co- Curricular Activities

SR.N O.	Date	Activity Name	No of Participatio n (students/staff)	Venue	Time
1	20 /06/2022	Webinar on Health & Yoga On the occasion of 8 th International yoga day celebration	213 views	YouTube	11.00am to 12.30 noon
2	21/06/2022	Online yoga Demonstration	77	Google Meet	8.00 am to 9.00am
3	22/06/2022	Quiz Competition	611	Google Form	24 hours
4	15/08/2022	13 th to 15 th August 2022 Independence Day Celebration (Swatantracha Amrut Mohotsav)	567	Basket Ball Court	7.30 am

SR.No.	Date	Activity Name	No of Participation (students/staff)	Venue	Time
5	29/08/2022	National Sports Day Program Represented sports talent and fitness test	354	College Campus SSVMM	10.00 am
6	29/08/2022	Participation Inter Collegiate Invitational Kabaddi Mat Competition	11	SPPU Auditorium	09.00 am
7	10, 11 & 13/10/2022	Organization of Intercollege Kho- Kho Men & Women Competition	150	MKSSS Ground	7.30 am to 4.00 pm
8	18/10/2022	Organization of Intercollege Judo Men & Women Competition	40	Ichalkaranji Hall, MKSSS	8.00 am to 4.00 pm
9	04/12/2022	Baya Karve marathon Participation	41	Tejaswini Health Clube	6.30 am to 9.00 am
10	21/12/2022	Ball Badminton Day Celebration	50	MKSSs Ground	9.00 am
11	09/01/2023	Police Bharti Purva Prashikshikshan Program Lecture	111	Room No 18 SVMM	9.00 am
12	26/01/2023	Republican Day	650	Basketball Court	7.50 am
13	14 & 15/02/2023	Damini Sports Inter College Competition Organization	100 Mtr- 42 4x100 Realy-64 Shot put -35	MKSSS Ground	7.00 am to 7.00 pm
14	12 to 16/02/2023	Damini Sports Inter College Competition Participation	126	MKSSS Ground	7.00 am to 7.00 pm
15	25 to 28/03/2023	Inter Class Sports Competition	213	Sports Dept & MKSSS Ground	8.00 am to 12.30 pm
16	19/04/2023	Prize Distribution Ceremony	All Sports Students	BNCA Auditorium	10.00 am to 11.30 am

Asso. Prof. Anagha S. Chikte (Director of Physical Education)
Personal Activity 2022-23

Sr.No	Date	Activity	Venue/Organizer
1	29 to 31/07/2022	Seminar & Sports Training Camp by SPPU Sports Department	Malapani Health Club, Sangamner
2	2022-23	Selector in following Inter Collegiate Competition 1 Yoga I/C 2 Kho-Kho I/C 3 Kabaddi I/C 4 Ball Badminton I/C	APCOER Siddhivinayak Garware College APCOER
3	2022-23	Team Manager of following Inter zonal Competition 1 Fencing (W) 2 Gymnastic (M & W) 3 Ball- Badminton (M & W)	Garware College MMCOE Rahuri, Nagar
4	30/08/2022	Member Sports Complex Committee MKSSS	MKSSS
5	2022-23	Internal Senior Supervisor	Shri Siddhivinayak College
6	4/12/2022	Volunteer in Baya Karve Marathon	Tejaswini Health Club

Asst. Prof. Pallavi Tarde (Director of Physical Education)
Personal Activity 2022-23

SR. NO.	Date	Activity Name	Venue/Organizer
1	18/10/2022	Selector for Inter collegiate Judo Competition (Men & Women)	Ichalkaranji Hall MKSSS
2	29/11/2022	Selector for Inter collegiate Ball-Badminton Competition (Men & Women)	Shahu College
3	04/12/2022	Baya Karve Marathon Volunteer	MKSSS Campus
4	27 & 28 /11/2022	Selector for Inter Zonal Ball-Badminton Competition (Women)	Arts & commerce College Rahuri, A. Nagar
5	27 & 28 /11/2022	Team manager for Inter Zonal Ball-Badminton Competition (Men)	Arts & commerce College Rahuri, A. Nagar
6	30/01/2023	Ph.D Degree Award Title - “ महाराष्ट्र राज्य बॉल-बॅडमिंटन कनिष्ठ गट निवड चाचणी व मानके तयार करणे ”	SRTMUN, Nanded

18. Library**Prof. Farida Sayyad**

ग्रंथालयातील संग्रहाचा उपयोग महाविद्यालयातील प्रत्येक वाचकास होण्याच्या दृष्टीने ग्रंथालय पूर्णपणे संगणीकृत करण्यात आले आहे.

ग्रंथालयात विद्यार्थ्यांनीचे अद्यावत ज्ञान वाढावे या दृष्टीने ३० नियतकालिके घेतली जातात. तसेच शोध निबंध किंवा प्रबंध लिहिण्यासाठी मदत व्हावी या दृष्टीने १४०२ नियतकालिके बांधणी स्वरूपात आहे. तसेच एम ए व एम कॉम विद्यार्थ्यांनीचे प्रबंध ही ग्रंथालयातून उपलब्ध करून दिले जातात. परीक्षेची तयारी व्हावी या दृष्टीने वाचकांसाठी विद्यापीठांच्या मागील पाच वर्षांचे संच ऑनलाईन व ऑफलाईन उपलब्ध करून दिली जातात.

ग्रंथालयात २००० विद्यार्थ्यांनी, ८० शिक्षक व सेवक वर्ग, संस्थेचे सेवक, माजी विद्यार्थ्यांनी, वृद्धाश्रमातील आजी इत्यादी वाचक वर्ग लाभ घेत असतो. ग्रंथालयातून ग्रंथालियन सेवाव्यतिरिक्त झेरॉक्स, इंटरनेट प्रिंट आऊट, लॅमिनेशन सेवा दिली जाते. विद्यार्थ्यांनीचे ओळखपत्रही ग्रंथालयातून तयार करून दिले जाते.

ग्रंथालयाने जास्तीत जास्त माहिती ऑनलाईन पद्धतीने विद्यार्थ्यांनीना पोचवण्याचा प्रयत्न केला असून वेगवेगळ्या विषयांच्या व्याख्यानांची Depository तयार केली आहे तसेच T.E. वाचन साहित्य उपलब्ध व्हावे या दृष्टिकोनातून N-List या डेटाबेसचे सभासत्व महाविद्यालयाने घेतले आहे.

ग्रंथालयासाठी समाजातील प्रतिष्ठित व्यक्ती पुस्तक रूपाने व आर्थिक स्वरूपात मदत करत असतात यासाठी महाविद्यालय व संस्था सदैव ऋणात राहतील.

19. राष्ट्रीय सेवा योजना अहवाल**Prof. Vrushali Chandorkar**

विभागातील प्राद्यापकांची नावे

प्रा. वृषाली चांदोरकर (रासेयो कार्यक्रम अधिकारी)

स्नेहल सरनोत	-	सहाय्यक अधिकारी	किरण नाईकनवरे	-	सहाय्यक अधिकारी
सारिका गडसिंग	-	सहाय्यक अधिकारी	मोनाली काशिद	-	सहाय्यक अधिकारी
सिद्धी इनामदार	-	सहाय्यक अधिकारी	भगवान वाघमारे	-	सहाय्यक अधिकारी

१. पोषण पंधरवडा : २८ मार्च ते २ एप्रिल २०२२ या दरम्यान 'पोषण पंधरवडा' परिपत्रकांतर्गत (संदर्भ : रासेयो /२०२२-२३ /५३५) विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. सदर उपक्रमांमध्ये महाविद्यालयातील ९० विद्यार्थ्यांनीनी सहभाग नोंदवला.

अॅनेमिया विषय जागृती: दिनांक २८ मार्च - २ एप्रिल या दरम्यान एन एस एसच्या विद्यार्थ्यांनीनी अॅनेमिया विषयक जागृती उपक्रमात सहभाग घेतला.

१) महाविद्यालयीन स्तरावरील विद्यार्थ्यांनीमध्ये अॅनेमिया आणि आरोग्यविषयक जागृती करणे.

२) घरोघरी जाऊन महिलांमध्ये अॅनेमिया, आरोग्य आणि स्वच्छते विषयक माहिती देणे, त्यांच्या प्रश्नांचे निरसन करणे.

३) अॅनेमिया या विषयावर भिंतीचित्र तयार करणे.

२. जल संवर्धन जागृती: दिनांक २८ मार्च - २ एप्रिल २०२२ या दरम्यान पोषण पंधरवडा श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालयातील एन एस एसच्या विद्यार्थ्यांनीनी जल संवर्धन विषयक जागृती उपक्रमात सहभाग घेतला.

१) घरोघरी जाऊन जल संवर्धनविषयक जागृती करणे, विशेषत: महिलांमध्ये.

२) जल संवर्धन या विषयावर भिंतीपत्रक तयार करणे.

सदर उपक्रमामध्ये महाविद्यालयातील ९० विद्यार्थ्यांनीनी सहभाग नोंदवला.

३. ऑनलाईन प्रश्नमंजुषा: पोषण पंधरवडा यानिमित्ताने श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय, कर्वेनगर पुणे तर्फे विद्यार्थ्यांनीसाठी पोषण, आरोग्य आणि स्वच्छता या विषयावर ऑनलाईन प्रश्नमंजुषेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर प्रश्नमंजुषेत महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनीनी उत्स्फूर्तपणे सहभाग नोंदवला. सदर उपक्रमांमध्ये महाविद्यालयातील ९० विद्यार्थ्यांनीनी सहभाग नोंदवला.

२. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती: दिनांक १४ एप्रिल २०२२ रोजी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ह्यांच्या १३१ जयंती निमित्त (संदर्भ: रासेयो /२०२२-२३/५५४) आमच्या श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालयात "भारतीय संविधान " या विषयावर ऑनलाईन व्याख्यान आयोजित केले होते.

प्रा. किरण नाईकनवरे ह्यांनी भारतीय संविधाना विषयी विद्यार्थिनींना उत्कृष्ट माहिती दिली.सदर उपक्रमास साधारण ५० विद्यार्थिनींनी सहभाग नोंदवला होता.

३. माझी वसुंधरा अभियान: माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत (संदर्भ: रासेयो/२०२२-२३/६५०) दि. ०७ ते १३ जून २०२२ या कालावधीत एनएसएस मार्फत पर्यावरण जनजागृती व स्वच्छता सप्ताह आयोजित करण्यात आला होता. सदर कार्यक्रमात खालील प्रकारे उपक्रम राबविण्यात आले.

पोस्ट ऑफिस स्वच्छता: दिनांक ७ जून २०२२ रोजी माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत पोस्ट ऑफिस स्वच्छतेचा उपक्रम राबविण्यात आला. सदर उपक्रमात ३० विद्यार्थिनींनी सहभाग घेऊन कर्वेनगर भागातील पोस्ट ऑफिसच्या परिसराची स्वच्छता केली.

कर्वेनगर परिसरातील बस स्टँड आणि आसपासच्या परिसराची स्वच्छता: दिनांक ८ जून, २०२२ रोजी माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत कर्वेनगर परिसरातील बस स्टँड आणि आसपासच्या परिसराची स्वच्छता करण्यात आली. सदर उपक्रमात विद्यार्थिनींनी उत्साहाने भाग घेतला.

सार्वजनिक ठिकाणी व वस्तीत स्वच्छतेचा उपक्रम: दिनांक ९ जून, २०२२ रोजी माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत कर्वेनगर भागातील सार्वजनिक ठिकाणी व वस्तीत स्वच्छतेचा उपक्रम राबविण्यात आला. सदर उपक्रमात विद्यार्थिनींनी सार्वजनिक रस्ते आणि वस्तीत जाऊन स्वच्छता केली.

श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय स्वच्छता: दिनांक १० जून, २०२२ रोजी माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत संस्थेचे पर्यावरण व स्वच्छतेचा उपक्रम राबविण्यात आला. विद्यार्थिनींनी महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था आणि संस्थेच्या परिसरात स्वच्छता केली.

प्लास्टिक मुक्त भारत या उपक्रमाचे आयोजन: दिनांक ११ जून, २०२२ रोजी माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत कर्वेनगर परिसरातील भाजी अळी येथे प्लास्टिक मुक्त भारत या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर उपक्रमात विद्यार्थिनींनी भाजी विक्रेत्यांना प्लास्टिक वापरा संदर्भात जनजागृती करण्याचे काम केले. टाकाऊ पासून टिकाऊ वस्तू बनविण्यासाठी माहिती दिली.

जलसंवर्धन संदर्भात उपक्रम: दिनांक १२ जून, २०२२ रोजी माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत कर्वेनगर परिसरात जलसंवर्धन संदर्भात उपक्रम राबविण्यात आला. सदर उपक्रमात विद्यार्थिनींनी घरोघरी पाण्याचे महत्त्व पटवून सांगितले. पाण्याचा गैर वापर होऊ नये यासंदर्भात जागृती करण्याचे कार्य केले. त्याच बरोबर कचऱ्याचे व्यवस्थापन योग्य तऱ्हेने करण्याविषयक माहिती दिली.

ग्रीन क्लब : झाडे लावा, झाडे वाचवा: दिनांक ८ जून, २०२२ रोजी माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत ग्रीन क्लब सुरू करण्यात आले. या ग्रीन क्लबच्या अनुषंगाने महाविद्यालय परिसरात झाडे लावण्याचा उपक्रम राबविण्यात आला. सदर उपक्रमात महाविद्यालयातील विद्यार्थी आणि शिक्षकांनी सहभाग घेतला.

४. ८ वा आंतरराष्ट्रीय योग दिन: एनएसएस विभागातर्फे ८ वा आंतरराष्ट्रीय योग दिन (संदर्भ:रासेयो/२०२२ -२३ /६०४) तीन दिवस साजरा करण्यात आला. सदर कार्यक्रमात खालील प्रकारे उपक्रम राबविण्यात आले.

ऑनलाइन योग प्रात्यक्षिक सत्र: दिनांक: २० /०६ /२०२२ उत्सवाच्या पहिल्या दिवशी आम्ही एक ऑनलाइन योग प्रात्यक्षिक सत्र आयोजित केले. या कार्यक्रमाला १०० विद्यार्थ्यांनी हजेरी लावली. आमचे महाविद्यालय महिलांचे महाविद्यालय असल्याने आम्ही मासिक पाळीशी संबंधित आसने आणि प्राणायाम यावर लक्ष केंद्रित केले. आमच्या मुलींना मासिक पाळीविषयी मौल्यवान माहिती मिळाली आणि त्यासंबंधित आसन देखील केले.

डॉ नीलेश पी. महाजन यांचे योग आणि आरोग्य या विषयावर राज्यस्तरीय वेबिनार: दिनांक: २१/०६/२२ डॉ नीलेश महाजन हे केवळ आयुर्वेदिक डॉक्टर नाहीत तर त्यांनी योगशास्त्रात एमए पूर्ण केले आहे. त्यांनी नेट परीक्षा देखील उत्तीर्ण केली आहे. डॉ महाजन यांनी योगासने आणि विविध आरोग्य समस्यांसाठी वापरल्या जाणाऱ्या योगाच्या विविध तंत्रांवर प्रकाश टाकला, सर्व कर्मचारी सदस्य तसेच विद्यार्थ्यांनी या कार्यक्रमास ऑनलाइन तसेच ऑफलाइन पद्धतीने हजेरी लावली.

ऑनलाइन योग प्रश्नमंजुषा स्पर्धा: दिनांक: २२ /०६ / २०२२

एनएसएस आणि क्रीडा विभागाने ऑनलाइन योग प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे आयोजन केले होते. या मोहिमेचा हेतू सामान्य माणसाच्या ज्ञानाची चाचणी घेणे हा होता. या ऑनलाइन प्रश्नमंजुषामध्ये १२५ हून अधिक विद्यार्थ्यांनी हजेरी लावली.

५.स्वच्छ-वारी -स्वस्थ वारी -निर्मल वारी -हरित वारी आणि कोरोनामुक्ती जनजागृती व आपत्ती व्यवस्थापन अभियान व वृक्षारोपण अभियान: (संदर्भ: रासेयो/२०२२-२३/६८२)

पालखी सोहळा: दिनांक २३ /०६/२०२२ आमच्या श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालयातून १० विद्यार्थिनींनी आपल्या सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवे योजनेच्या पालखी सोहळ्यात सहभाग घेतला.त्यांच्या साठी हा पहिलाच अनुभव असून

त्यांना आपल्या महाराष्ट्राची पालखी परंपरा अगदी प्रत्यक्ष अनुभवायला मिळाली. या निमित्ताने त्यांनी आपले पारंपारिक खेळ देखील खेळले. अगदी उदहारण देयचे झाले तर त्यांनी फुगड्या देखील घातल्या.

परिसर स्वच्छता: दिनांक २४ / ०६ / २०२२ आमच्या एनएसएस च्या १५ विद्यार्थिनींनी कर्वे रोड येथील डेकन कॉर्नर जवळ असलेल्या क्षेत्रीय कार्यालयाचा परिसर स्वच्छ केला. तसेच कर्वे नगर इथे असलेल्या विठ्ठल मंदिरात देखील स्वच्छता मोहीम राभवली. दोन्ही ठिकाणी वारकऱ्यांचे वास्तव्य होते.

६. स्वच्छता पंधरवडा: स्वच्छता पंधरवडा (संदर्भ: रासेयो / २०२२-२३ / ७३४) दि. ०१ ते १५ ऑगस्ट २०२२ दरम्यान व आंतरराष्ट्रीय युवा दिवस दि. १२ ऑगस्ट २०२२ निमित्त 'स्वच्छता मोहीम' राबविण्यात आली. सदर मोहिमेत विद्यार्थिनींनी अतिशय उत्साहाने महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या परिसरातील आश्रम, सुखनिवास, आनंदनिवास परिसरातील स्वच्छता केली.

७. हर घर तिरंगा अभियान: दिनांक ०८ ते १७ ऑगस्ट दरम्यान महाविद्यालयात 'हर घर तिरंगा (संदर्भ: रासेयो / २०२२-२३ / ७१५) हा उपक्रम राबवला. सदर कार्यक्रमात खालील प्रकारे उपक्रम राबविण्यात आले.

भारताचे संविधान या विषयावर व्याख्यान: दिनांक ८ ऑगस्ट २०२२ श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयाच्या एन एस एस च्या विद्यार्थिनींसाठी हर घर तिरंगा या अभियानांतर्गत भारताचे संविधान या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. या उपक्रमात जवळ जवळ ५० मुलींनी सहभाग घेतला.

आजादी की कहानी माहितीपट: दिनांक १२ ऑगस्ट २०२२ एन एस एस च्या विद्यार्थिनींना आजादी की कहानी हा माहितीपट दाखवला. या उपक्रमात जवळ जवळ ५० मुलींनी सहभाग घेतला.

प्रभात फेरी: दिनांक १३ ऑगस्ट २०२२: महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनींनी साठी हर घर तिरंगा या अभियानांतर्गत प्रभातफेरीचे आयोजन करण्यात आले होते. ह्या उपक्रमात जवळ जवळ १५० मुलींनी सहभाग घेतला.

८. पोषण माह २०२२: दिनांक १ ते ३० सप्टेंबर दरम्यान श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयात पोषण माह (संदर्भ: रासेयो / २०२२-२३ / ७५२) उपक्रम राबवला.

घरोघरी पोषण आहाराचे वाटप: दिनांक १४ सप्टेंबर २०२२ महाविद्यालयाच्या एनएसएसच्या विद्यार्थिनींनी घरोघरी जाऊन पोषण आहाराचे महत्त्व सांगितले व राजगिरा लाडू, केळी व दाण्याच्या चिक्री चा वाटप केला. ह्या उपक्रमात जवळ जवळ २५ मुलींनी सहभाग घेतला. काही मुलींनी आपल्या गावाला भेट देऊन हा उपक्रम राबवला

पोषण पंधरवडा निमित्ताने पोषण आहारावर व्याख्यान: दिनांक १६ सप्टेंबर २०२२ महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनींनी साठी पोषण आहारावर व्याख्यान आयोजित केले होते. मायक्रोबायोलॉजी च्या प्रा. श्रिया उमराणी ह्यांनी स्त्रियांच्या आयुष्यात येणारे वेगळे वेगळे टप्पे आणि त्या टप्प्यात कुठला आहार घ्यावा या वर माहिती दिली. या उपक्रमात जवळ जवळ १०० मुलींनी सहभाग घेतला.

९. राष्ट्रीय सेवा योजना दिन: महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत २४ सप्टेंबर, २०२२ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना दिनानिमित्त (संदर्भ: रासेयो / २०२२-२३ / ७७२) कार्यक्रम घेण्यात आले. प्रा. स्नेहल सरनोत यांनी विद्यार्थिनींना राष्ट्रीय सेवा योजनेविषयी माहिती दिली. "Not me, but you" माझ्यासाठी नव्हे, तर तुमच्यासाठी या ब्रीदवाक्य तसेच राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या बोधचिन्हाविषयी सविस्तर माहिती दिली आणि त्याचे महत्त्व सांगितले. राष्ट्रीय सेवा योजना उपक्रम विद्यार्थ्यांमध्ये देशप्रेम, राष्ट्रीय एकात्मता, सर्वधर्मसमभाव, सहिष्णुता, सामाजिक बांधिलकी यासाठी स्वयंसेवक तत्पर व सक्षम व्हावा, यासाठी राष्ट्रीय सेवा योजना नियमित कार्यक्रम व विशेष हिवाळी श्रमसंस्कार शिबिर या दोन उपक्रमांद्वारे समाजप्रबोधन करण्याचे कार्य करित आहे. कार्यक्रमाच्या शेवटी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रम अधिकारी प्रा. वृषाली चांदोरकर यांनी महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागा मार्फत राबविलेल्या कार्यक्रमांची माहिती विद्यार्थिनींना दिली. सदर कार्यक्रमात महाविद्यालयात विद्यार्थिनी उत्साहाने सहभागी झाल्या.

१०. स्वच्छता ही सेवा: राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने वनदेवी मंदिरात स्वच्छता अभियानांतर्गत (संदर्भ: रासेयो / २०२२-२३ / ७८२)

दि. ०३ ऑक्टोबर, २०२२ रोजी महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागा मार्फत राष्ट्रपिता महात्मा गांधी यांच्या जयंतीनिमित्त व नवरात्रौत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर कर्वेनगर परिसरातील वनदेवी मंदिरात दिनांक १ ऑक्टोबर, २०२२ रोजी स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले. या स्वच्छता अभियानात महाविद्यालयातील आर्ट्स, कॉमर्स, सायन्स, कम्प्युटर सायन्स आणि बीबीए विभागातील एकूण ४० विद्यार्थिनींनी सामाजिक बांधिलकी जपत, हातात झाडू, खराटे आणि सुपल्या घेऊन उत्साहाने सहभाग नोंदवला. मंदिर परिसरातील पाला पाचोळा, प्लास्टिक, कचरा स्वच्छ केला. मंदिराच्या पायऱ्यांवरील केर कचरा स्वच्छ केला.

११. स्वच्छ भारत अभियान २.०: दिनांक १९ / १० / २०२२ महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींनी मुठा नदी काठी जाऊन प्लास्टिक कचरा व इतर प्रकारचा कचरा गोळा केला. स्वच्छ भारत अभियान २.० (संदर्भ: रासेयो / २०२२-२३ / ८१५) या अभियानात २५

विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला.

या अभियाना अंतर्गत महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींनी आजू बाजू च्या गल्ल्यांमध्ये जाऊन प्लास्टिक चे नको असलेले सामान गोळा केले . तसेच महाविद्यालयातील प्लास्टिक चा कचरा पण गोळा करण्यात आला. अश्या प्रकारे १७.५ किलो प्लास्टिक कचरा गोळा करण्यात २५ विद्यार्थिनींनी यश आले.

१२. भारतीय संविधान जनजागृती अभियान: महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना आणि समान संधी केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी भारतीय संविधान दिनानिमित्त “भारतीय संविधान जनजागृती अभियान“ (संदर्भ:रासेयो/२०२२-२३/८४३) या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमाची सुरुवात संविधान प्रस्ताविकेचे वाचन करून करण्यात आली. सदर कार्यक्रमात ATOS India कंपनीचे प्रोजेक्ट मॅनेजर श्री. सुमेध थोरात यांनी महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक समाजशास्त्र विभागाच्या प्रा. किरण नाईकनवरे यांनी केले. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रम अधिकारी प्रा. वृषाली चांदोरकर यांनी श्री. सुमेध थोरात यांचे पुष्प देऊन स्वागत केले. भारतीय संविधान म्हणजे काय? संविधानाची निर्मिती, संविधान निर्मितीसाठी लागणारा कालावधी, घटनेने दिलेले मुलभूत हक्क आणि कर्तव्ये, राज्य धोरणांची निर्देशक तत्त्वे याविषयांवर स्लाईड शो च्या माध्यमातून मार्गदर्शन केले. प्रा. मोनाली काशीद यांनी कार्यक्रमाच्या शेवटी आभार प्रदर्शन केले. सदर कार्यक्रमास कॉमर्स विभागाचे उप प्राचार्य डॉ. सुभाष पवार, कला शाखेचे उप प्राचार्य डॉ. सुनील केळकर आणि विज्ञान शाखेच्या उपप्राचार्या डॉ. अर्चना कच्छवे या उपस्थित होत्या. सदर कार्यक्रम ऑनलाईन आणि ऑफ लाईन पद्धतीने राबविण्यात आला. विद्यार्थिनींनी उत्स्फूर्तपणे सदर कार्यक्रमात सहभाग नोंदविला.

१३. राष्ट्रीय युवा दिन: १२ जानेवारी २०२३ रोजी तल्लख प्रतिभा असलेले महापुरुष स्वामी विवेकानंद यांचा जन्म दिवस. हा दिवस संपूर्ण देशभरात दरवर्षी राष्ट्रीय युवा दिन म्हणून साजरा केला जातो. धर्म,मानवता, स्वातंत्र्य, वेदान्त तत्वज्ञान यांसारख्या अनेक विषयांवरील त्यांचे महान विचार नेहमीच प्रत्येक भारतीयांसाठी मार्गदर्शक ठरतात. यानिमित्ताने महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) विभागातर्फे स्वामी विवेकानंद यांच्या जयंतीनिमित्त प्रश्नमंजुषेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर प्रश्नमंजुषेत एकूण ८५ विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला.

१४. आंतरराष्ट्रीय महिला दिन: ताण तणाव आणि महिलांचे आरोग्य (Stress and Women Health): आज २१ व्या शतकात महिला चुल आणि मूल या पलीकडे गेल्या आहेत. घराबाहेर पडून स्वतःचे वेगळे अस्तित्व निर्माण करण्याचा प्रयत्न करत आहे. अशा धकाधकीच्या जीवनात महिलांनी कामासोबत आरोग्याकडे लक्ष देणे गरजेचे झाले आहे. म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजना विभागा तर्फे दिनांक ८ मार्च २०२३ रोजी आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाच्या निमित्ताने ताण तणाव आणि महिलांचे आरोग्य Stress and Women Health या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात डॉ. सुमेधा दाबके यांनी ताण तणाव आणि ताण तणावाचे शरीर, मन, काम आणि कुटुंबावर होणारे परिणाम अधोरेखित करून तणावामुळे महिलांच्या आरोग्यावर परिणाम होत असल्याचे स्पष्ट केले. तसेच त्यांनी मासिक पाळीतील त्रास, स्तनांचा कॅन्सर, त्याचे परिणाम तो ओळखायचा कसा व त्यावर उपचार याविषयी देखील मार्गदर्शन केले. पोषक आहार, व्यायाम, योग, वैद्यकीय सल्ला यांच्या साहाय्याने तणाव मुक्त जीवन जगता येते असे त्यांनी स्पष्ट केले. व्याख्यानाच्या शेवटी डॉ. सुमेधा दाबके यांनी उपस्थितांच्या शंकांचे निरसन केले. सदर व्याख्यानाला महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. प्रा. मोनाली काशीद यांनी सदर कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले. प्रा. किरण नाईकनवरे यांनी कार्यक्रमाच्या शेवटी आभार प्रदर्शन केले. सदर कार्यक्रमास महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. संहिता आठवले यांचे मार्गदर्शन लाभले.

वादविवाद स्पर्धा: आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त दु. १:३० वा. वादविवाद स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. या स्पर्धेसाठी आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाचे औचित्य साधून महिलांशी निगडित विविध विषय देण्यात आले होते. या स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयातील ३० विद्यार्थिनी १० ग्रुप नी सहभाग घेतला होता. या स्पर्धेमध्ये विद्यार्थिनींनी अतिशय उत्स्फूर्तपणे सहभाग घेतला. या स्पर्धेसाठी महाविद्यालयाच्या डॉ. मिनल परांजपे आणि प्रा. वृषाली चांदोरकर यांचे परीक्षक म्हणून मार्गदर्शन लाभले. जवळजवळ ६० विद्यार्थिनी आणि शिक्षक या कार्यक्रमासाठी उपस्थित होते.

20. EVS Club Report**Dr. Archana Karchway**

- A guest lecture was organized by the EVS Committee on 5th June 2022 to celebrate World Environment Day. The resource person, Mrs. Tanvi Chandratre. Poornam Ecovision Foundation, Pune was invited to the program.
- Organized student seminar to celebrate Ozone Day on 16th Sept.2022. Students delivered seminars on Ozone depletion, Preventive measures for Ozone depletion, Causes of Ozone depletion, etc.
- Organized Poster Competition to celebrate National Pollution Control Day on 2nd Dec.2022. The theme for the poster competition was Pollution Control Measures, Energy Conservation and Soil: Mother Earth.

21. Placement Cell Report**Prof. Ketaki Kulkarni**

- To develop the employability skills among the students Placement Cell has organized Multi Skills Development Course during 27-4-2023 to 15-4-2023 for final year students. Students were addressed to Interview Preparation, Mock Interviews, Dressing sense & Mannerism, Voice Modulation, Self-Introduction, Resume Writing, English Communication, Body Language & Communication Skills, Interview & Human Psychology Competitive Exams & Govt. Jobs with Career counselling during this course. Devdatta Bhingarkar, Pllavi Math, Shilpa Toro, and Dr. Anand Mehandale these experts conducted the sessions along with in-house faculties.
- Johnson Controls renowned Multinational Company Visited to campus on 6.4.2023 for Pre Placement Talk around 250 students attended the program. Campus Placement Drive was organized on 20.4.2023 in this drive 2 students were selected for internship & 3 were for full Time Job.
- In collaboration with Magic Bus India Foundation on 30th June 2023 Placement Drive was organized. Pre-Placement Talk was organized during 21.6.2023 to 26.6.2023 for for final year students. In this drive DBS Mintek, Justdial, Kotak Mahindra, Suma, QUESS, FPL, Ocean one, Skill Academy, and Pay Square these companies participated. 9 students were selected on Campus.
- Off Campus selection & Higher Education Record- 2022-23

Sr.No.	Name of the Department	Students moved to Higher Education	Off-Campus Selection	On Campus Selection	Start-up / Running Family Business
1	B.A. & M.A. Economics	3	3	1	-
2	B.A. & M.A. English	3	-	-	-
3	B.A. Geography	3	-	1	-
4	B.A. Sociology	7	4	-	1
5	BBA	14	9	1	1 (Startup)
6	B.Com	21	4	5	-
8	M.Com	4	14	4	-
9	B.Sc. Chemistry	6	1	-	-
10	B.Sc. Microbiology	10	4	1	--
11	B.Sc. Mathematics	4	-	-	-
12	B.Sc.C.S.	13	-	-	-

22. विद्यार्थी विकास मंडळ

Prof. Vikrant Palatshaha

महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ मध्ये विद्यार्थी विकास मंडळांतर्गत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या पुढील योजना राबविण्यात आल्या:

१. कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा आणि शिका योजना:

कमवा आणि शिका योजना माहे सप्टेंबर २०२२ ते माहे फेब्रुवारी २०२३ या कालावधीत राबविण्यात आली. या योजनेत महाविद्यालयातील १२ विद्यार्थिनींनी सहभाग नोंदविला. या विद्यार्थिनींना महाविद्यालयातील कार्यलय, क्रीडा विभाग, ग्रंथालय, कॉमर्स लॅब, राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग या विभागात रोज २ तास कार्यालयीन कामकाज देण्यात आले.

२. निर्भय कन्या अभियान:

महाविद्यालयात दि. १८/०९/२०२३ रोजी विद्यार्थी विकास मंडळांतर्गत निर्भय कन्या अभियान आयोजित करण्यात आले होते. या अभियानात विद्यार्थिनींना लिंगभाव जागृती याविषयावर मार्गदर्शन करण्यात आले. या कार्यक्रमात श्रीमती स्वाती रानडे, श्रीमती समृद्धी पानसे आणि डॉ. पल्लवी कसांडे यांनी विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमात महाविद्यालयातील ८७ विद्यार्थिनी सहभागी झाल्यात.

३. इतर उपक्रम:

१) विद्यार्थिनी प्रतिनिधी मंडळ स्थापना	२) नवमतदार नोंदणी अभियान
३) युवक महोत्सवात सहभाग	४) राष्ट्रीय मतदार दिवस कार्यक्रम

23. आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभाग व्याख्यानमाला अहवाल

Prof. Siddhi Inamdar

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या संयुक्त विद्यमाने श्री सिद्धीविनायक महिला महाविद्यालय, कर्वेनगर येथे आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभागातर्फे १८ व १९ जानेवारी २०२३ रोजी दोन दिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती. या व्याख्यान मालेचे उद्घाटन महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ.संहिता आठवले तसेच वाणिज्य विभागाचे उपप्राचार्य डॉ.सुभाष पवार यांच्या हस्ते झाले. यावेळी प्रमुख पाहुणे स्वाती रानडे, समृद्धी पानसे तसेच इतर प्राध्यापक वर्ग आणि विद्यार्थिनी उपस्थित होत्या.

व्याख्यानमालेच्या पहिल्या दिवशी स्वाती रानडे यांनी विवाहपूर्व समुपदेशन या विषयावर मार्गदर्शन केले. त्यांनी विद्यार्थिनींना आयुष्याच्या ह्या टप्प्यावर कसे तयारीने सामोरे गेले पाहिजे तसेच सुदृढ वैवाहिक नात्यासाठी काय आवश्यक आहे. वैवाहिक नाते संबंधांसाठी पूरक व मारक घटक कोणते ह्या संबंधी मार्गदर्शन केले. समृद्धी पानसे यांनी प्रेमविवाह, live in relationship, वादविवाद, संघर्ष निवारण, वैवाहिक प्रगल्भतेचे पैलू या विषयांवर विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले.

कार्यशाळेच्या दुसऱ्या दिवशी अॅड. अनिशा फणसाळकर यांनी कायदा साक्षरता या विषयावर विद्यार्थिनींशी संवाद साधला. त्यांनी हिंसाचार म्हणजे काय त्याचे प्रकार शारीरिक, मानसिक, आर्थिक आणि लैंगिक याबद्दल विद्यार्थिनींना सखोल माहिती सांगितली. हिंसाचार झाल्यावर त्यावर कारवाई म्हणून कोठे तक्रार करावी, तक्रार कोण करू शकते याबद्दल मार्गदर्शन केले. तक्रार करताना कोणत्या कागदपत्रांची आवश्यकता असते याबद्दल मार्गदर्शन केले. हिंसाचार केल्यास शिक्षेचे स्वरूप, मुलांच्या जबाबदाऱ्या व महिला आयोगाबद्दल माहिती देऊन विद्यार्थिनींना जागरूक राहण्याचा सल्ला दिला. कार्यालयात काम करताना एखाद्या सहकार्याकडून लैंगिक अत्याचार झाल्यास POSH अंतर्गत कारवाई कशी करता येते हे सांगितले.

डॉ.पल्लवी कासंडे यांनी विद्यार्थिनींना हिंसाचाराच्या विरुद्ध कायदे समजून सांगितले. विविध केसेस ची उदाहरणे देऊन त्यावर कोर्टांने काय निर्णय दिला यावर चर्चा केली.

कार्यशाळेचे नियोजन आजीवन अध्ययन समन्वयक प्रा. सिद्धी इनामदार यांनी केले.

24. Department of Junior Wing

Prof. Vidya Pande

Teaching Faculty

Vidya Pande	Archana Deshmukh	Anjali Khare	Archana Sohoni
Pradnya Mahashabde	Komal Mahajan	Pranita Wakalkar	Sheetal Patil
Manasi Dharap	Mangala Shende	Prajakta Holey	

* **Result-** XI-100% XII-98.26%

* **Activities conducted by the Department.**

- To know the horizons of career options after X, A Career Guidance lecture by Mr. Sanjay Kulkarni on 'Career options after 10th and ways of success' was organized on 19th June 2022.
- To know about the legacy of Samstha, a samstha visit (heritage walk) was organized.
- On 17th September 2022 Komal Mahajan delivered a lecture on 'Duties & Responsibilities towards nature during Ganesh festival'.
- A guidance Lecture on 'Cyber security' was delivered by Archana Deshmukh on 26th October 2022.
- A counselling lecture of Mrs Pallavi Kasande was arranged to give motivation to students on 13th December 2022.
- On 14th December 2022 Mr. Vinay Mavlankar delivered an informative lecture about Bhilar – Pustakanche gaon.
- Department also organized Experts lecture series for XII std students in January 2023
- Students' participation in Dance programme organized by MDA on 22nd January 2023
- Elocution was organised on Rastra bhasha din and Vachan Prerna din.
- Teachers Day and Guru Pournima were celebrated by students.
- Conducted inter class Mehendi and Rakhi making competition.

25. ज्युनिअर कॉलेज क्रीडा विभाग अहवाल

Prof. Mangala Shende

सन २०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षात कनिष्ठ महाविद्यालयाने जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय व जिल्हा परिषद आयोजित ज्युदो, कुस्ती, कराटे, शिकाई-मार्शल-आर्टस्, तायक्वाडो, १००मी.धावणे, गोळा फेक या वैयक्तिक खेळप्रकारात व बॉल-बॅडमिंटन, खो-खो, कबड्डी, डॉजबॉल या सांघिक खेळप्रकारात एकूण ११ क्रीडा प्रकारात ६९ विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला. बॉल-बॅडमिंटन या खेळातील १ विद्यार्थिनी ही राष्ट्रीय स्पर्धेत सहभागी झाली. तर ४ विद्यार्थिनींनी खुल्या राज्यस्तरीय स्पर्धेत सहभागी होवून ज्युदो या खेळात १ कास्य पदक प्राप्त केले. शालेय राज्यस्तरीय स्पर्धेत शिकाई-मार्शल-आर्टस् व ज्युदो या खेळात २ विद्यार्थिनी सहभागी होवून शिकाई-मार्शल-आर्टस् या खेळात १ कास्य पदक प्राप्त केले. ज्युदो व कुस्ती या खेळातील ६ विद्यार्थिनी विभागस्तरावर सहभागी होऊन १ सुवर्ण, व ३ कास्य पदक प्राप्त केले.

तसेच जिल्हास्तरीय खो-खो संघाने उपविजेतेपद (रौप्य पदक) प्राप्त केले, तर कबड्डी संघाने कास्य पदक प्राप्त केले. शाखांतर्गत झालेल्या ऊर्जा क्रीडा स्पर्धेत अनेक क्रीडा प्रकारात प्राविण्य प्राप्त करून महाविद्यालयाने उपविजेतेपद प्राप्त केले. विविध क्रीडा स्पर्धेत सहभागी व पदक प्राप्त विद्यार्थिनींची नावे पुढील प्रमाणे-

बॉल-बॅडमिंटन - खुल्या राष्ट्रीय

अ.क्र	विद्यार्थिनींचे नाव	इयत्ता	स्पर्धेचा स्तर	ठिकाण	स्पर्धेचा निकाल
१	कौरवी शांताराम शीतकर	११वी	खुल्या राष्ट्रीय खुल्याराज्यस्तरीय खुल्याराज्यस्तरीय	जयपूर (राजस्थान) गडचिरोली नांदेड	रौप्य पदक सहभाग रौप्य पदक

ज्युदो

अ.क्र	विद्यार्थिनींचे नाव	इयत्ता	स्पर्धेचा स्तर	ठिकाण	स्पर्धेचा निकाल
१	सानिका ज्ञानेश्वर शेडगे	१२-अ	खुल्याराज्यस्तरीय शालेय राज्यस्तरीय	पुणे नाशिक औरंगाबाद अमरावती	कास्य सहभाग सहभाग सहभाग
२	सिद्धी काशिनाथ मारणे	१२-अ	विभागस्तर	इंदापूर	सहभाग
३	समृद्धी मनोहर लोहार	११-ब	जिल्हास्तरीय	पुणे	रौप्य
४	यशस्विनी दुर्गेश चौधरी	१२-ब	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय
५	दीक्षा सूर्य देवाडिगा	१२-ब	जिल्हास्तरीय	पुणे	रौप्य
६	चैत्राली गणेश गव्हाणे	११-ब	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय
७	आद्य अविनाश कुलकर्णी	१२-ब	जिल्हास्तरीय	पुणे	रौप्य
८	अंकिता अशोक शिर्के	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	रौप्य

कुस्ती

अ.क्र	विद्यार्थिनींचे नाव	इयत्ता	स्पर्धेचा स्तर	ठिकाण	स्पर्धेचा निकाल
१	सिद्धी काशिनाथ मारणे	१२-अ	जिल्हास्तरीय विभागस्तर	पुणे	सुवर्ण
२	समृद्धी बाळासाहेब काळभोर	१२-अ	जिल्हास्तरीय विभागस्तर	पुणे	सुवर्ण
३	आद्या अविनाश कुलकर्णी	१२-अ	जिल्हास्तरीय विभागस्तर	पुणे	सुवर्ण
४	अंकिता अशोक शिर्के	११-अ	जिल्हास्तरीय विभागस्तर	पुणे	सुवर्ण
५	चैत्राली गणेश गव्हाणे	११-ब	जिल्हास्तरीय विभागस्तर	पुणे	तृतीय

खो-खो

अ.क्र	विद्यार्थिनींचे नाव	इयत्ता	स्पर्धेचा स्तर	ठिकाण	स्पर्धेचा निकाल
१	शिवानी सुधारकार कद'	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
२	अंकिता रंजीत पाटील	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
३	श्रेया मोहन सणस	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
४	समृद्धी बाळासाहेब काळभोर	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
५	अक्षदा शिवाजी खुटाळ	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
६	उभे मानसी शंकर	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
७	जानराव शेजल दत्तात्रय	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
८	कोरे तनुजा अमागोंडा	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
९	शिंदे प्रिती मच्छिन्द्र	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
१०	पवार प्रणिता प्रदिप	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
११	लायगुडे तनुजा तानाजी	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक
१२	गावडे सानिका शिवाजी	११-ब	जिल्हास्तरीय	पुणे	द्वितीय क्रमांक

कबड्डी

अ.क्र	विद्यार्थिनीचे नाव	इयत्ता	स्पर्धेचा स्तर	ठिकाण	स्पर्धेचा निकाल
१	शिंदे तनिष्का अजय	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
२	दिघे तनया निलेय	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
३	यमदे ऋतुजा मल्लापा	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
४	मोहोळ अंजली मालती	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
५	सरवदे साक्षी रोहिदास	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
६	वाघमारे भूमिका बबन	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
७	सणस श्रेया मोहन	१२-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
८	शिंदे प्रजाल रावसाहेब	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
९	कंधारे सानिया पप्पू	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
१०	गायचरे पायल मनोहर	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
११	गव्हाणे चैत्राली गणेश	११-ब	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक
१२	इंगळे त्रिवेणी भारत	११-अ	जिल्हास्तरीय	पुणे	तृतीय क्रमांक

शिकाई मार्शल आर्ट्स

अ.क्र	विद्यार्थिनीचे नाव	इयत्ता	स्पर्धेचा स्तर	ठिकाण	स्पर्धेचा निकाल
१	समृद्धी मनोहर लोहार	११वी	शालेय राज्यस्तरीय	ठाणे	रौप्य

26. समान संधी केंद्र

Prof. Kiran Naiknaware

समन्वयक : प्रा. किरण नाईकनवरे.

- महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयाच्या समान संधी केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी भारतीय संविधान दिनानिमित्त “भारतीय संविधान जनजागृती अभियान” या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.
- समान संधी केंद्राच्या वतीने दिनांक २१ जानेवारी, २०२३ रोजी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात श्री सुमेध थोरात यांनी ‘आधुनिक भारतातील समानता’ या विषयावर विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले.
- समान संधी केंद्राच्या वतीने ‘तारुण्य भान’ या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात डॉ. स्नेहल आपटे यांनी विद्यार्थिनींना वयात येताना घ्यावयाची काळजी याविषयी मार्गदर्शन केले. त्याच बरोबर त्यांनी मासिक पाळी म्हणजे काय? मासिक पाळीत होणारा त्रास, मासिक पाळीतील स्वच्छता, मासिक पाळी सुरु झाल्यानंतर शरीरात होणारा बदल, शारीरिक संबंध, गर्भधारणा आणि तरुण वयातील भान, व्यायाम व योगासने, पोषक आहार, मानसिक बदल, तान-तणाव यासंदर्भात माहिती दिली.
- समान संधी केंद्राच्या वतीने दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ रोजी सकाळी ११ वा. ‘व्यवसायातील लिंगभाव’ या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात श्रीमती पर्णवी फडके यांनी विद्यार्थिनींना व्यवसायामधील लिंगभाव याविषयी मार्गदर्शन केले.
- समान संधी केंद्राच्या वतीने दिनांक १३ एप्रिल, २०२३ रोजी सकाळी ११ वा. ‘समान संधी, जागरूकता आणि स्व ओळख’ या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर व्याख्यानात श्रीमती समृद्धी पानसे यांनी विद्यार्थिनींना समान संधी, जागरूकता आणि स्व ओळख याविषयी मार्गदर्शन केले.
- दिनांक १५ एप्रिल, २०२३ रोजी महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालय पुणे येथे समाजशास्त्र विभाग आणि समान संधी केंद्राच्या वतीने सामाजिक न्याय पर्व अभियानांतर्गत कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्थेच्या (बाटी) प्रकल्प अधिकारी शीतल बंडगर यांनी विद्यार्थिनींना समान संधी केंद्रांतर्गत घेतल्या जाणाऱ्या उपक्रमांविषयी माहिती देऊन विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या शासनाच्या राष्ट्रीय व परदेशी शिष्यवृत्ती योजना, वसतीगृहाविषयक सवलती, बाटी संस्था तसेच बाटी संस्थेच्या शिष्यवृत्ती योजना, कौशल्य विकास, स्पर्धा परीक्षा, जात पडताळणी प्रमाणपत्र याविषयी सविस्तर माहिती देऊन मार्गदर्शन केले.

27. माजी विद्यार्थिनी संघ अहवाल

Prof. Farida Sayyad
Dr. Vidya Chopade

श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालयाच्या 'माजी विद्यार्थिनी संघा'ची कायदेशीर नोंदणी 'Society Registration Act, 1860' च्या अंतर्गत प्रा. फरीदा सय्यद आणि प्रा. डॉ. विद्या चोपडे यांच्या सहकार्याने दिनांक ०८/०७/२०२१ रोजी करण्यात आली. कु. विमल सांगळे या सदर माजी विद्यार्थिनी संघाच्या अध्यक्षतेखाली संघाचे सर्व कामकाज पाहतात. या संघात महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनींचा देखील सहभाग आहे.

श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालय माजी विद्यार्थिनी संघाने २०२२-२३ या वर्षात केलेल्या कामांची थोडक्यात माहिती पुढील प्रमाणे –

- श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी संघाच्या वतीने दिनांक ०८/०९/२०२२ रोजी रमापुरुषोत्तम संकुल येथे महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या वतीने 'माजी विद्यार्थिनींचा महामेळावा' आयोजित करण्यात आला होता.
- श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी संघाच्या वतीने दिनांक १७/०९/२०२२ रोजी 'माजी विद्यार्थिनी संघाचा मेळावा' आयोजित करण्यात आला होता.
- दिनांक ३०/१२/२०२२ रोजी श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी संघाच्या वतीने कर्वेनगर परिसरातील नागरिकांसाठी नंददीप पाळणाघर या ठिकाणी 'मोफत डोळे तपासणी शिबीर' राबविण्यात आले. या शिबिरात डोळे तपासणी नेत्रतज्ञ डॉ. आनंद देशपांडे यांनी केली.
- दिनांक २१/०१/२०२३ रोजी श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी संघाच्या वतीने सकाळी ११ वाजता श्री सिध्दीविनायक महिला महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थिनी संघातर्फे 'माजी विद्यार्थिनी संक्रांत मेळावा' आयोजित करण्यात आला होता.

28. कार्यालय अहवाल

Prof. Vikas Gavate

कार्यालयीन कर्मचार्यांची नावे – अनुदानित विभाग

श्री. विकास गवते – कार्यालयीन अधीक्षक

सौ. शुभांगी दळवी – मुख्य लिपिक

श्री. तुकाराम शिंगाडे – वरिष्ठ लिपिक

श्री. प्रशांत मुजुमदार – कनिष्ठ लिपिक

श्री. विशाल चव्हाण – कनिष्ठ लिपिक

कार्यालयीन कर्मचार्यांची नावे – विनानुदानित विभाग

श्री. गुरुदत्त तावडे – कनिष्ठ लिपिक

सौ. हेमलता दळवी – कनिष्ठ लिपिक

सौ. पुजा डोईफोडे – कनिष्ठ लेखापाल

सौ. श्रिया गाडगीळ – कनिष्ठ लिपिक

श्रीमती प्रेमा शिंदे – कनिष्ठ लिपिक

महाविद्यालयातील कामकाजाबाबत कार्यालयाचे काम हे अत्यंत महत्वाचे असते. संपूर्ण पत्रव्यवहार, मान्यता, प्रवेश, पगार, परीक्षा व त्यांचे हिशोब आणि विविध प्रकारच्या शिष्यवृत्ती संदर्भातील कामकाज हि संपूर्ण जबाबदारी कार्यालय कर्मचार्यांवर असते ती सर्व जबाबदारी महाविद्यालयाच्या कर्मचार्यांनी चोख पार पाडली आहे. त्याच बरोबर सर्व शाखांच्या परीक्षा, निकाल व इतर शैक्षणिक कामकाज कार्यालयातील सर्व सहकार्यांनी शासन व पुणे विद्यापीठाच्या विहित मुदतीत पूर्ण केले.

महाविद्यालयास NAAC Visit दरम्यान मागितलेले सर्व कागदपत्रे समितीस दाखविण्यात आले त्यांनी समाधान व्यक्त केले व महाविद्यालयास "A" Grade मिळाली आहे. कार्यालयातील सर्व स्टाफच्या सहकार्यांमुळे हे साध्य झाले आहे.

मा. सहसंचालक उच्च शिक्षण, पुणे विभाग यांचे कार्यालयाकडून वेतन व वेतनेतर अनुदान निर्धारण शैक्षणिक वर्ष १९९६-९७ ते २०२२-२३ तसेच मा. लेखाधिकारी उच्च शिक्षण अनुदान, पुणे यांचे कार्यालयाकडून लेखापरीक्षण पूर्ण करण्यात आले. तसेच शिक्षकेतर कर्मचार्यांचे ७ व्या वेतन आयोगानुसार व कालबद्ध पदोन्नतीची वेतन निश्चिती करण्यात आली.

**List of the Different Committees Constituted for the Management of
Different Institutional Activities Year 2022-23**

No	Name of the Committee	Convener	Name of The Members
1	Fund Collection: Bhaubeej Nidhi	Dr. Subhash Pawar	Dr. A.B. Shelar Anagha Chikte Farida Sayyed Vrushali Chandorkar Alka Mistri Dr. Shridevi Patil. Vidya Pande Archana Deshmukh Shubhangi Dalvi Prashant Mujumdar Gurudatt Tawade Hema Dalvi
2	IQAC	Amrapali Aurangabadkar Coordinator, IQAC Coordinators- Dr. Vaishali Deshpande Shriya Umarani	Pramod Kulkarni (NGO) Hema Dalvi (Office)
3	N.S.S. Committee राष्ट्रीय सेवा योजना समिती	Vrushali Chandorkar(PO)	Snehal Sarnot Monal Kushid Sarika Gosingh Kiran Naiknawre BhagwanWaghmare
4	Examinations (Internal, Midterm, Mid Semester, University, Result Declaration etc.) Graduation Ceremony	Dr. Meenal Paranjape	Dr. Subhash Pawar Raghunath Gavali Dr Archana Kachhaway

5	EVS Exam	Dr. Archana Kachhaway Kiran Naiknaware	Dr Meenal Paranjape Siddhi Inamdar Anisha Jadhav Vikas Gavate
6	Comp. Exam Preparation	Raghunath Gavali Farida Sayyed (Asst. Coordinator)	Dr. S.D. Pawar Dr. A. B. Shelar Dr. Shailesh Tribhuwan Shilpa Dharmadhikari
7	Time- Table Implementation & Roll Call Committee	Dr. Subhash Pawar Amrapali Aurangabadkar Snehal Sarnot (BBA) Shreeya Umrani (B.Sc.) Meenal Patil (Comp. Sci.)	Dr. Vaishali Deshpande Kiran Surawase
8	Literature Circle (English) and वाङ्मय मंडळ मराठी) (जागर जाणिवांचा जाणिवांचा, अविष्कार इ . स्पर्धा) व शासनातर्फे राबवले जाणारे अन्य वाङ्मयीन उपक्रम, वादविवाद निबंध व वक्तृत्व स्पर्धा	Dr. Shailesh Tribhuwan Amrapali Aurangabadkar	Dr. Vaishali Deshpande Vikrant Palatshaha Kiran Naiknavare Jyoti Raut Dr Vaishali Karlekar Vishal Chavan (Office)
9	Annual Social Gathering, Cultural Events and Inter College Competitions Arts Circle (Dance competitions, Drama, Acts, Cinema)	Dr. Subhash Pawar Shreeya Umrani	Inamdar Aishwarya Vidya Pande Manasi Dharap Ketki Kulkarni Bharati More Puja Doiphode
10	Student Welfare Officer (SWO) (Including Students council and other schemes)	Vikrant Palatshah	CA Sheetal Dandavate Dr. Subhash Pawar. Farida Sayyad Dr. Arvind Shelar Angha Chikte Archana Kachhaway 4 members from Students council

11	Library Committee and Book Bank Scheme	Farida Sayyed	Dr. Arvind Shelar Anagha Chikte Dr. Subhash Pawar Amrapali Aurangabadkar Dr. Shailesh Tribhuwan Dr. V. Deshpande Dr Vidya Chopde Snehal Sarnot Vidya Pande (Jr) Shreeya Umrani Meenal Patil Tukaram Shingade
12	Research In-house Publications and Projects Committee	Dr. Arvind Shelar Dr. Vaishali Deshpande	Dr. Shailesh Tribhuwan Ketaki Kulkarni Kiran Naiknaware Monali Kashid
13	Alumni Association	Farida Sayyed Dr. Vidya Chopde	Alumni Association Members
14	NET- SET Workshop	Alka Mistri	Dr. Arvind Shelar Shilpa Dharmadhikari Raghunath Gawali
15	Magazine Committee for पालवी	Dr. Vidya Chopade Dr. Vaishali Deshpande	Anagha Chikte Farida Sayyed Kiran Naiknavre Raghunath Gawali Snehal Sarnot Vrushali Chandorkar Anajali Khare Pooja Doiphode (Office Section)
	Photos and Camera Club for all Program	Anagha Chikte Bharat Salunkhe	Pallavi Tarde Bhagyashree Khajekar
	News and Publicity (Newspaper)	Vikrant Palatshaha	Shreeya Umrani Siddhi Inamdar Kiran Naiknaware
	Social media Publicity and Website Publicity	Meenal Patil	Ketaki Kulkarni

	Social media Publicity and Website Publicity		
16	Excursion / Industrial Visits Committee सहलमंडळ	Dr. Subhash Pawar	Shreeya Umrani Alka Mistri Ketaki Kulkarni
17	Bahishal, Lifelong learning and extension department	Dr. Shailesh Tribhuvan	Kiran Surwaswe
18	Maintenance of electric & Other equipment Technology Problem	Vikas Gawate and System Engineer- Milind Sutar	Madhuri Pimpalkar, Vastu Staff Each Head of the Department HOD will be responsible for their department
19	N.C.C.	Pallavi Tarde	Anagha Chikte
20	Student Health Awareness and Medical Checkup	Dr. Vidya Chopade	Shreeya Umrani Ketaki kulkarni Meenal Patil Priyanka Deshpande
21	ICC (Anti-Ragging , Anti-Sexual Harassment Committee, Vishakha Samitee)	Anagha Chikte	Dr. Sanhita Athawala (Principal) Mr.Vidyatai Kulkarni (MGT) Shri. Umesh Khurape (Community) Smt. Snehal Jadhav (PSI Police Dept.) Radhika Ingale (Media) Mr. Balasaheb Barate (Parent) Adv. Ishani Joshi (NGO) Prof. Amrapali Aurangabadkar (Member) Mrs. Hemlata Dalvi (Office Staff) Sakshi Palaskar (Student Representative)
22	Counseling Cell	Amrapali Aurangabadkar Dr.Vaishali Deshpande Shilpa Dhramadhikari	Shubhangi Dalvi
23	Feedback Committee	Dr. Vidya Chopde Dr. Shailesh Tribhuvan	Dr. Vaishali Deshpande Snehal Sarnot Shreeya Umrani Meenal Patil (CS)

24	B. C. Cell (Equal Opportunity Cell)	(A) Students Grievances Committee - Dr. S.D. Pawar	Dr. Arvind Shelar Aurangabadkar Vikrant Palatshaha Minal Patil Vikas Gavate (Admin)
	----- Anti-discrimination Committee	----- Dr. Vidya Chopde	----- Principal Farida Sayyed Anagha Chikte
25	DST and Science Projects	Dr. Archana Kacchaway	Monali Kashid Pooja Joshi
26	BOD ARC Coordinator (for Projects, conducting Seminars – Grant proposals) QIP	Vikrant Palatshaha	Dr. Subhash Pawar Dr. Arvind Shelar Anagha Chikte Amrapali Aurangabadkar Dr. Shailesh Tribhuvan Snehal Sarnot Shreeya Umarani Tukaranm Shingade Shreeya Gadgil
27	Website Update	Meenal Patil	Madhuri Pimpalkar Vikrant Palatshaha Vikas Gawate
28	Sports and Discipline	Anagha Chikte	Farida Sayyed Dr. Vaishali Deshpande Snehal Sarnor Shreeya Umrani Pallavi Tarde Prema Shinde
29	Special Day Activity Committee	Farida Sayyed	Rajani Pandore
	----- Contingencies Programs: Student Activities and Samstha Programs:	----- Vikrant Palatshah Raghunath Gawali	----- Dr. Subhash Pawar Dr. Arvind Shelar Anagha Chikte Amrapali Aurangabadkar Dr. Shailesh Tribhuvan Dr. Vidya Chopade Shreeya Umrani Snehal sarnot Prashant Mujumdar.

30	Placement Cell	Ketaki Kulkarni Shilpa Dharmadhikari	Alka Mistry Aishwarya Inamdar
31	Rotary Club Committee	Vidya Chopade	Snehal Sarnot Archana Kachhaway
32	College Research Committee	Dr. Arvind Shelar	Dr. Subhash Pawar Dr. Shailesh Tribhuwan. Dr. Vaishali Deshpande Dr. Archana Kachhaway
33	Faculty Development Committee ----- Pradhyapak Prabodhani	Principal Amrapali Aurangabadkar ----- Anagha Chikte	Dr. Archana Kachhaway Shreeya Umrani ----- Vikrant Palatshah
34	Admission Committee	Dr. Arvind Shelar	All HoDs Vikas Gawate (OS) Hema Dalvi for (mispack)
35	Prospectus Committee	Raghunath Gawali	Vikrant Paltshah Shreeya Umrani Meenal Patil Ketaki Kulkarni

महाविद्यालयातील विविध उपक्रम

इंग्रजी विभागाची २८ नोव्हेंबर २०२३ रोजी भाषाशास्त्र विभाग डेकन कॉलेज, पुणे व पुरातत्वशास्त्र विभाग, संग्रहालय आणि भाषाशास्त्र विभाग डेकन कॉलेज, पुणे येथे शैक्षणिक भेट

११ जुलै २०२२ लोकसंख्या दिवस साजरा करताना

१६ सप्टेंबर २०२२ ओझोन दिन साजरा करताना

समाजशास्त्र विभाग आणि समान संधी केंद्रामार्फत सामाजिक न्याय पर्व अभियानांतर्गत कार्यक्रम

समाजशास्त्र विभाग आणि समान संधी केंद्रामार्फत 'तारुण्यभान' कार्यशाळेचे आयोजन

Guidance by Dr. Subhash Pawar and Dr. Vaishali Deshpande to M. Com. Students in Three Days Workshop of Research Methodology (2nd, 3rd and 4th May, 2023)

Company Talk: A Raymond Campus Placement Drive 22-23 On Monday, 5th June, 2023

Principal Dr. Nandini Deshpande guiding our students in Faculty Exchange Program 22-23

Guidance Dr. Raju Shrawasti in Faculty Exchange Program 22-23

दि. ११ ऑक्टोबर २०२२ रोजी श्री. मंदार लेले यांनी 'उद्योजकता विकास कार्यशाळेत' विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन करताना

दि. २६ जुलै २०२२ रोजी 'इंडक्शन' कार्यक्रमात उपप्राचार्य (वाणिज्य (लघुउद्योग भारती, महाराष्ट्र प्रदेश कार्यकारिणी सदस्य) विभाग) - डॉ. सुभाष पवार यांनी प्रथम वर्ष वाणिज्य विभागाच्या विद्यार्थिनींशी संवाद साधताना

Induction Programme
11/07/2022 - 21/07/2022

Entrepreneurship Development
Workshop 27/09/2022 – 04/10/2022

A Guest lecture on 'Stress Management' by Dr. Sumedha Dabke on 8032023 by the Faculty of Science on the occasion of Women's Day.

B.Sc च्या विद्यार्थिनींसाठी १८ ऑगस्ट २०२३ रोजी सूक्ष्मजीवशास्त्रातील करिअर संधी या विषयावर अतिथी व्याख्यान

जागतिक महिला दिनानिमित्त वादविवाद स्पर्धाचे आयोजन

Intercollegiate Cosmeceutical Course conducted by Chemistry Department march-2022-23

A film screening on Life of Ramanujan organized by The Department of Mathematics on the occasion of National Mathematics Day on 22nd Dec 2022.

कॉम्प्युटर सायन्स विभागाचा वार्षिक कार्यक्रम - टेक्नोस्पर्क २०२३

DAMINI inter college sports competition Achievements

Inter Collegiate Judo (Men & Women) Competition Organization

Inter Collegiate Kabaddi Competition

Inter Collegiate Kabaddi Winner Team

जिल्हास्तरीय कुस्ती स्पर्धा.

जिल्हास्तरीय कबड्डी उपविजेता संघ.

जिल्हास्तरीय खोखो उपविजेता संघ.

विद्यार्थी विकास मंडळ आयोजित 'निर्भय कन्या अभियान'
दि. १८/०१/२०२३

श्रीमती स्वाती रानडे 'निर्भय कन्या अभियान' अंतर्गत
विद्यार्थीनीना मार्गदर्शन करताना दि. १८/०१/२०२३

श्रीमती समृद्धी पानसे 'निर्भय कन्या अभियान' अंतर्गत
विद्यार्थीनीना मार्गदर्शन करताना दि. १८/०१/२०२३

महाविद्यालयातील ग्रंथालयात 'महात्मा गांधी जयंती' साजरी
करताना विद्यार्थिनी

ग्रंथालयातील पुस्तक प्रदर्शन पाहताना विद्यार्थिनी

माजी विद्यार्थिनी मेळावा

बहिशाल केंद्र सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व बहिशाल केंद्र श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालय यांच्या संयुक्तविद्यमाने आयोजित
संत गाडगेबाबा ज्येष्ठ नागरिक व्याख्यानमालेत महाविद्यालयाच्या कला शाखेचे उप प्राचार्य प्रा. डॉ. शैलेश त्रिभुवन प्रास्ताविक करताना
व डॉ. सुप्रिया लोणकर आपले विचार मांडताना

डोळे तपासणी शिबिर

सकाळ

कर्वेनगर : डॉ. बाबासाहेब जयकर व्याख्यानमालेप्रसंगी उपस्थित मान्यवर.

सिद्धिविनायक महाविद्यालयात डॉ. जयकर व्याख्यानमाला

वारजे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालय कर्वेनगर यांच्या संयुक्त विद्यमाने डॉ. बाबासाहेब जयकर व्याख्यानमाला श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयात घेण्यात आली. या व्याख्यानमालेत गरवारे महाविद्यालयातील मराठी विभागप्रमुख प्रा. डॉ. वर्षा तोडमल यांचे 'वाचनसंस्कृती आणि आपण' या विषयावर व्याख्यान झाले. पुस्तक व वृत्तपत्र यांच्या वाचनाने होणारा फायदा, तसेच मोबाईल सतत वापरल्यामुळे होणारे दुष्परिणाम यासंबंधी त्यांनी विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले. या व्याख्यानात त्यांनी कुसुमाग्रज वि. स. खांडेकर, विदा कर्ंदीकर यांच्या पुस्तकांचे संदर्भ देत व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी वाचनाने महत्त्व पटवून दिले. व्याख्यानाच्या शेवटी विद्यार्थ्यांनी अनेक प्रश्न विचारून आपल्या शंकांचे निरसन केले. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. संहिता आठवले यांच्या हस्ते महाविद्यालयाचा अंक व 'माझी पायपीट' हे आत्मचरित्र देऊन त्यांचे स्वागत केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. डॉ. शैलेश त्रिभुवन यांनी केले.

श्री सिद्धिविनायक महाविद्यालयास 'नॅक'ची 'ए ग्रेड'

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयास नॅक बंगळुरू या संस्थेकडून चौथ्यांदा ए ग्रेड प्रमाणित केली आहे. महाविद्यालय कर्वेनगर परिसरात गेली ३३ वर्षे महिला शिक्षणामध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नित अग्रेसर म्हणून ओळखले जाते.

संस्थेचे कार्याध्यक्ष रवी देव, कार्यापाध्यक्ष विद्या कुलकर्णी, डॉ. किशोर देसर्डा, संस्था सचिव डॉ. पी. व्ही.एस. शास्त्री, मिलिंद लेले यांनी महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. अरविंद शेलार, अंतर्गत गुणवत्ता हमी समिती समन्वयक, प्रा. आम्रपाली औरंगाबादकर यांचे अभिनंदन केले.

कर्वेनगर : सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयात पुस्तकी विमोचन प्रसिद्धी कार्यक्रम.

खडकवाडीतील परिसरात हिवाळी श्रमसंस्कार शिबिर

कर्वे, ता. २४ : महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयात राष्ट्रीय अधिस्वीकृती आणि मूल्यांकन परिषदेने (नॅक) सलग दुसऱ्यांदा 'ए' श्रेणी जाहीर केली आहे. श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालय कर्वेनगर परिसरात गेल्या ३३ वर्षापासून महिला शिक्षणामध्ये कार्यरत आहेत. महाविद्यालयाला शैक्षणिक गुणवत्तेची परंपरा

लापलेली असून, संशोधन क्षेत्रातही या महाविद्यालयाने राज्य व देशात नावलीक मिळवलेला आहे. याचा विचार 'नॅक'च्या समितीने करून ही श्रेणी जाहीर केली आहे. महाविद्यालयाला मिळालेल्या 'ए' श्रेणीमुळे महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष रवी देव, उपाध्यक्ष विद्या कुलकर्णी, महाविद्यालय विकास समितीचे अध्यक्ष डॉ. किशोर देसर्डा, संस्थेचे सचिव डॉ. शास्त्री, सीमा कांबळे, विश्वस्त मिलिंद लेले यांनी महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. अरविंद शेलार, अंतर्गत गुणवत्ता हमी समितीचे समन्वयक प्रा. आम्रपाली औरंगाबादकर, प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे अभिनंदन केले.

श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयाला 'ए' ग्रेड

शैक्षणिक गुणवत्तेची परंपरा कायम

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयाला राष्ट्रीय अधिस्वीकृती आणि मूल्यांकन परिषदेने (नॅक) सलग दुसऱ्यांदा 'ए' श्रेणी जाहीर केली आहे. श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालय कर्वेनगर परिसरात गेल्या ३३ वर्षापासून महिला शिक्षणामध्ये कार्यरत आहेत. महाविद्यालयाला शैक्षणिक गुणवत्तेची परंपरा

लापलेली असून, संशोधन क्षेत्रातही या महाविद्यालयाने राज्य व देशात नावलीक मिळवलेला आहे. याचा विचार 'नॅक'च्या समितीने करून ही श्रेणी जाहीर केली आहे. महाविद्यालयाला मिळालेल्या 'ए' श्रेणीमुळे महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष रवी देव, उपाध्यक्ष विद्या कुलकर्णी, महाविद्यालय विकास समितीचे अध्यक्ष डॉ. किशोर देसर्डा, संस्थेचे सचिव डॉ. शास्त्री, सीमा कांबळे, विश्वस्त मिलिंद लेले यांनी महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. अरविंद शेलार, अंतर्गत गुणवत्ता हमी समितीचे समन्वयक प्रा. आम्रपाली औरंगाबादकर, प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे अभिनंदन केले.

सकाळ

सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयाला 'अ' श्रेणी

पुणे, ता. २३ : महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या श्री सिद्धिविनायक महिला महाविद्यालयास राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि प्रमाणन परिषदेने (नॅक) 'अ' श्रेणीने प्रमाणित केले आहे.

महाविद्यालय कर्वेनगर परिसरात गेली ३३ वर्षे महिला शिक्षणामध्ये कार्यरत आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे

विद्यापीठाशी हे महाविद्यालय संलग्नित आहे. कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष रवी देव, विद्या कुलकर्णी, विकास समितीचे अध्यक्ष डॉ. किशोर देसर्डा, संस्था सचिव डॉ. पी. व्ही. एस. शास्त्री, सदस्या सीमा कांबळे, प्रभारी प्राचार्य डॉ. अरविंद शेलार आदींचे विशेष प्रयत्न होते.

राष्ट्रीय सेवा योजना

Organ Donation Rally organized in Khadakwadi village on 3/02/23 during NSS camp

Dental Checkup organized for the villagers at the NSS camp on 4/02/2023

Swachhata Abhiyaan Organized in college

Poshan Pakhwada: Lecture on Nutritious food

E-Waste and Plastic waste collection mega drive by NSS

Constitution Day celebration organized by NSS on 26/11/2022

Maharshi Karve Stree Shikshan Samstha's
SHRI SIDDHIVINAYAK MAHILA MAHAVIDYALAYA

(Affiliated to Savitribai Phule Pune University)

Reaccredited by NAAC 'A' Grade (2017-22) ID No. PU/PN/AC/086(1990) Code No. 214

Phone Numbers : 1. 020 25473275 (Office) 2. 020 25473053 (FAX)

Website : www.siddhivinayakcollege.org

Email : siddhivinayakcollege52@gmail.com, ssmv@maharashikarve.org